

OM KONFLIKTEN I COLOMBIA OG FARC-EP

,

Baggrundsinformation udarbejdet af de sigtede i forbindelse med retssagen mod Fighters+Lovers
Maj 2008

INTRODUKTION:	5
KAPITEL 1: DEN HISTORISKE BAGGRUND FOR KONFLIKTEN I COLOMBIA	6
1.1 Politisk historie	6
1.2 Guerillabevægelserne	6
1.3 De paramilitære grupper	7
1.4 Menneskerettighedskrisen	7
1.5 Præsident Uribe	8
1.6 "Krigen Mod Narko" og udenlandsk militær intervention	9
KAPITEL 2: OM DEN COLOMBIANSKE STAT	10
2.1 Resumé.....	10
2.2 Det dysfunktionelle colombianske retssystem	10
2.2.1 Resumé.....	10
2.2.2 Dokumentation.....	11
2.2.3 Udenomsretslige henrettelser og forsvindinger.....	11
2.2.4 Magtmisbrug og tortur	12
2.2.5 Mistænkeliggørelse af menneskerettighedsforkæmpere og politiske modstandere	12
2.2.6 Manglende ytringsfrihed:	13
2.2.7 Vilkarlige anholdelser	14
2.2.7.1 Anholdelser uden retskendelse.....	14
2.2.7.2 Masseanholdelser	15
2.2.7.3 Vilkarlige anholdelser som redskab til politisk forfølgelse.....	16
2.3 Forbindelsen mellem staten og paramilitære dødspatruljer.....	18
2.3.1 Resumé.....	18
2.3.2 Dokumentation.....	19
2.4 Forbindelser mellem præsident og narkomafia	22
2.4.1 Resumé.....	22
2.4.2 Dokumentation.....	22
2.5 Domme over den colombianske stat ved Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol 2001-2007:.....	25
2.5.1 Beskrivelse af den Interamerikanske menneskerettighedsdomstol	25
2.5.2 Domme over den colombianske stat siden 2001	25
KAPITEL 3: FARC'S KRIGSFØRELSE I HENHOLD TIL FOLKERETTEN	30
3.1. Resumé.....	30
3.2 FARC er en legitim krigsførende styrke.....	30
3.3 FARC er de facto anerkendt som en legitim politisk organisation.....	31

3.4 FARC's tilbageholdelser af krigsfanger følger international praksis	33
3.5 FARC's frihedsberøvelse af civile personer er omstridt, men er ikke terror	33
3.6 FARC retter sine væbnede aktioner mod militære mål, ikke mod civile.....	34
3.7 Colombianske myndigheders oplysninger om FARC-angreb på civile er utroværdige	35
3.8 Individuelle FARC-medlemmer har overtrådt krigens love, men FARC har ikke som mål at terrorisere civilbefolkningen	36
3.9 FARC's anvendelse af upræcise våben	37
3.9.1 Vedrørende kamphandlingerne omkring kirken i Bojayá	38
3.10 Anklager om brug af børnesoldater	39
3.11 Finansiering af FARC's aktiviteter	40
3.12 FARC's narkopolitik	41

KAPITEL 4: AKTUELLE FREDSINITIATIVER I DEN COLOMBIANSKE BORGERKRIG OG HVORDAN EN EVENTUEL DOM I DANMARK KAN PÅVIRKE FREDSPROCESSEN NEGATIVT.....

4.1 Aktuelle fredsinitiativer i den colombianske borgerkrig med internationale fredsmæglere, herunder udviklingen mellem FARC og Colombias regering september 2007 – juni 2008.....	44
4.1.1 Resumé.....	44
4.1.2 Fredsmægling og international opbakning.....	45
4.1.3 Regeringen afbryder forhandlinger	46
4.1.4 FARC frigiver fanger.....	46
4.1.5 FARC's forhandlingsleder myrdes	47
4.1.6 Terroranklager mod den legale opposition.....	48
4.1.7 FARC's leder udskiftes.....	49
4.1.8 Statsledere: Anerkend FARC som krigsførende part	49
4.1.9 Regeringen presset til forhandling	50
4.2 Hvordan en fortsat terrorstempling kan modvirke en fredelig udvikling i Colombia	51
4.2.1 Resumé.....	51
4.2.2 Eksempel på terrorstempling og efterfølgende optrapning af krigen: Sri Lanka	51
4.2.3 Eksempel på anerkendelse af krigens parter og efterfølgende fred: El Salvador	52
4.2.4 Mulige konsekvenser af en fortsat terrorstempling.....	52

KAPITEL 5: BEMÆRKNINGER TIL ANKLAGEMYNDIGHEDENS MATERIALE OM FARC-EP.....

5.1 Kontraterrorafdelingen/Analysesektionen: FARC-EP Baggrundsanalyse	53
5.1.1. Resumé:	53
5.1.2. Gennemgang:	53
5.2. Center for Terroranalyse: Baggrundsoplysninger om FARC	60
5.2.1. Resumé:	60
5.2.2. Angreb på regeringsmål:.....	61
5.2.3. Angreb på civile.....	61
5.2.4. Kidnapninger.....	61
5.2.5. Narkotikaproduktion og –handel.....	62
5.2.6. Børnesoldater	62
5.3. Oplysninger vedrørende de personer, der ifølge de af PET fremlagte dokumenter, er dømt for terrorisme i Colombia og er medlemmer af FARC	62

5.3.1. Resumé.....	62
5.3.2. Gennemgang af listen.....	62

Annex I: Uddrag af Den Interamerikanske Menneskerettighedskommissions (IACHR) kommentarer om den colombianske stat fra de fem seneste årsrapporter om menneskerettighedssituationen i Colombia (2002-2007) . 64

Resumé:	64
a) Forbindelser mellem paramilitære og stat:.....	64
b) Overgreb og stigmatisering af menneskerettighedsforkæmpere:	65
c) Det dysfunktionelle colombianske retssystem:	66
d) Antiterrorpolitik og demobilisering af paramilitære:.....	67

Annex II: Oversigt over udtalelser fra FNs Højkommissær for Menneskerettigheder om den colombianske stat fra de tre sidste årsrapporter (2005-2007)..... 69

Resumé:	69
a) Brug af tortur i det colombianske retssystem:.....	69
b) Overgreb begået af sikkerhedsstyrkerne:.....	69
c) Forhold mellem paramilitære og stat, og demobilisering af paramilitære	70
d) Det juridiske system:	71
e) Ytringsfriheden:	72

Annex III: Domme afsagt mod den colombianske stat ved den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol i perioden 2001-2007:..... 74

I. LAS PALMERAS SAGEN	74
II. SAGEN OM DE 19 HANDELSMÆND.	75
III. GUTIÉRREZ-SOLER SAGEN	76
IV. MAPIRIPÁN MASSAKREN	77
V. PUERTO BELLO MASSAKREN.....	78
VI. ITUANGO MASSAKRENE	80
VII. LA ROCHELA MASSAKREN	81
VIII. ESCUÉ ZAPATA SAGEN	83

Annex IV: Liste over et udsnit af FARC's angreb i 2005-2007: 85

Introduktion:

Denne rapport blev udarbejdet i forbindelse med at syv personer med tilknytning til græsrodsinitiativet Fighters+Lovers blev tiltalt for terrorisme efter Straffelovens §114b. Sagen kørte for Københavns Byret i efteråret 2007, hvor vi blev frikendt. Efter at sagen er blevet anket, og i september skal op for Østre Landsret, er rapporten blevet revideret og opdateret.

Rapporten beskriver for det første, hvorfor Colombia ikke kan betegnes som hverken en retsstat eller et demokrati.

For det andet gennemgår rapporten årsagerne til, at guerillagruppen FARC (*Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia – Ejército del Pueblo*) er en legitim befrielsesbevægelse i henhold til Folkeretten.

For det tredje anfører rapporten, på hvilken måde en eventuel domfældelse af de tiltalte personer kan få internationale konsekvenser og påvirke fredsprocessen i Colombia negativt.

For det fjerde påpeger rapporten en række faktuelle fejl og misvisende oplysninger i de dokumenter, som PET (*Politiets Efterretningstjeneste*) har udarbejdet som bevismateriale i sagen. Der gøres endvidere opmærksom på, at den danske anklagemyndighed i mindst to tilfælde har anvendt informationer fra den colombianske stat, der er direkte knyttet til tortur. I det ene tilfælde er der under torturen udført seksuelle overgreb mod en kvindelig fange.

De sigtede
København, maj 2008

Kapitel 1: Den historiske baggrund for konflikten i Colombia¹

Colombia ligger i Sydamerika og er på størrelse med Spanien, Frankrig og Storbritannien tilsammen. Landet har omkring 45 millioner indbyggere, der er af blandet europæisk, indiansk og afrikansk herkomst. Flertallet af befolkningen er katolikker. I mere end 40 år har Colombia været ramt af borgerkrig mellem regeringsstyrker og guerillabevægelser.

1.1 Politisk historie

I slutningen af 1940'erne udbrød en blodig konflikt mellem de to dominerende politiske partier; de liberale og de konservative. Mordet på den liberale præsidentkandidat Jorge Eliécer Gaitán i 1948 udløste voldsomme gadekampe i hovedstaden Bogotá, der senere spredte sig til resten af landet. Omkring 200.000 colombianere mistede livet i forbindelse med dette opgør. Efter et militærkup og indførelse af diktatur mindskedes den politiske vold mellem de stridende parter – fortrinsvist liberale og konservative – i perioden 1953 til 1964. Herefter enedes Det Liberale Parti og Det Konservative Parti om at danne en national samlingsregering, hvor præsidentposten hvert fjerde år gik på skift mellem de to partier. Alle øvrige politiske strømninger blev udelukket fra deltagelse. Dette førte sammen med styrets manglende indsats overfor fattigdom og økonomiske og sociale skævheder til fremvæksten af nye oppositionsgrupper, der greb til væbnet kamp mod regeringen. Disse oppositionsgrupper eksisterer fortsat og er kendt under betegnelsen guerillabevægelser.

1.2 Guerillabevægelserne

Siden 1960'erne har forskellige guerillagrupper været aktive i Colombia. De to mest indflydelsesrige grupper i dag hedder ELN og FARC.

ELN (Ejército de Liberación Nacional)² blev grundlagt i 1966 af venstreorienterede intellektuelle og katolikker inspireret af befrielsesteologien. Mange af de regioner, som ELN historisk set har domineret, kom under hårde angreb fra regeringsstyrker og allierede paramilitære grupper i slutningen af 1990'erne. ELN og den colombianske regering påbegyndte fredsforhandlinger i 2005, som endnu ikke har udmøntet sig i konkrete aftaler. ELN er fortsat en krigsførende part i konflikten, men det er blevet anslået, at gruppen har færre end 5.000 aktive soldater.

FARC (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia)³ blev grundlagt i 1966 som en kommunistisk oprørsbevægelse af blandt andre Manuel Marulanda. Den over 70-årige Marulanda er i dag øverstkommanderende for FARC,⁴ der opererer i omkring 40 pct. af Colombia, fortrinsvist i bjerg- og jungleområder. Det bliver ofte anslået, at FARC har mellem 15 og 20.000 mænd og kvinder under våben, hvilket gør gruppen til en af de største og ældste guerillahære i verden. FARC har gennem årene modstået adskillige offensiver fra regeringsstyrkerne, og angriber stort set dagligt militære mål i alle dele af Colombia. FARC har i flere perioder indgået våbenhviler med regeringsstyrkerne og deltaget i fredsforhandlinger, senest i årene 1998-2002.

---

¹ Dette kapitel er en forkortet og redigeret oversættelse af "About Colombia" – en tekst udgivet af det britiske LO's organ for udviklingsarbejde med den colombianske fagbevægelse. Se: <http://justiceforcolombia.org/?link=2>

² Oversat: Hæren for national befrielse (red.)

³ Oversat: Colombias revolutionære væbnede styrker (red.)

⁴ Manuel Marulanda, døde af et hjertestop i marts 2008. Alfonso Cano, som i forvejen var medlem af FARCs øverste ledelse (Estado Mayor) blev valgt som hans efterfølger. Se kap. 4.
<http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=28265-NN>

1.3 De paramilitære grupper

De colombianske myndigheders reaktion på guerillabevægelsernes voksende styrke i 1970'erne og 1980'erne var at gennemføre oprørsbekæmpende kampagner under militær rådgivning fra USA. Et omdrejningspunkt i disse tiltag var at oprette højreorienterede paramilitære grupper. De paramilitære grupper blev skabt af hæren og forbundsfæller blandt godsejerne og den politiske elite. De paramilitære var nogle gange tiltænkt rollen som en sikringsstyrke for godsejere og store erhvervsfolk mod økonomiske afpresningsforsøg fra guerillabevægelserne. Men hurtigt kom de paramilitære til at udgøre rygraden i regeringens strategi for at bekæmpe oprøret. I midten af 1980'erne knyttede de paramilitære grupper tætte bånd til Colombias narkokarteller. Det begyndte at blive stadig vanskeligere at afgøre hvem, der kontrollerede hvem, i det komplekse netværk af statsapparat, militæret, rige godsejere og erhvervsfolk samt narkomafiaen, der alle rådede over egne paramilitære styrker.

I løbet af 1990'erne ændrede dette sammensatte forhold sig, og de paramilitære udviklede sig til en mere ensartet landsdækkende organisation. Det skete sideløbende med, at guerillabevægelsen voksede, og amerikanske militærrådgivere fik mere indflydelse. Den paramilitære paraplyorganisation AUC⁵ blev tættere integreret med regeringsstyrkerne, og selv om der fandtes regionale forskelle, blev det mere og mere almindeligt, at paramilitære og regeringstropper patruljerede sammen, og delte baser, transport- og kommunikationsfaciliteter. De foretog også fælles operationer, heriblandt udførelse af politiske mord. Den paramilitære vold blev til et statsstøttet foretagende.

1.4 Menneskerettighedskrisen

Selv om de paramilitæres erklærede rolle var at bekæmpe guerillabevægelserne, blev civile deres foretrukne angrebsmål. Det skyldtes blandt andet de paramilitæres voksende engagement i narkotikahandel, og deres manglende evne til at tage kampen op mod FARC på slagmarken. Ofrene var fortrinsvist civile mistænkt for at nære sympati for guerillaen, eller politiske modstandere af de paramilitære og de politikere eller erhvervskredse, der stod bag dem.

I 1980'erne og 1990'erne blev menneskerettighedssituationen i Colombia en af de mest kritiske i verden. Tusinder af medlemmer af den politiske opposition blev myrdet. Det samme galt for flere tusinde fagforeningsfolk. Hundredvis af journalister, studenterledere, menneskerettighedsforkæmpere, advokater og talspersoner fra de indianske bevægelser blev også ofre for mordkampagnen. Det var de paramilitære grupper, der direkte stod for størstedelen af mordene, men der var også talrige tilfælde, hvor mordene blev begået af militæret og politiet selv. Samarbejdet mellem AUC og regeringsstyrkerne bredte sig, og i nogle områder optrådte de to allierede parter offentligt sammen. For at nævne et enkelt eksempel udryddede de paramilitære og hæren i fællesskab det politiske parti Unión Patriótica – et bredt venstrefløjsparti støttet af fagbevægelsen – ved målrettede mord på 5000 af aktivisterne.

Men bølgen af politiske mord var ikke den eneste form for krænkelse af menneskerettighederne. Tusinder af mennesker blev forsvundet, og tortur og dødstrusler blev mere og mere almindelige. De paramilitære foretog hyppige massakrer i lokalsamfund, som de anså for at være pro-guerilla eller anti-regering. Et stort antal mennesker blev fængslet, og der er stadig mange hundrede politiske fanger i colombianske fængsler.

Flere og flere familier blev udsat for tvangsfordrivelse af de paramilitære, der overtog deres jord og i mange tilfælde bemægtigede sig de naturressourcer, der fandtes i undergrunden. I dag er 3,6 millioner colombianere blevet fordrevet på denne måde, og landet har et af de højeste antal internt fordrevne i verden.

Straffriheden for denne type fordrivelse er næsten total, hvilket udgør kernen i Colombias menneskerettighedskrise. Skiftende regeringer har tilladt, at de ansvarlige for grove og omfattende

---

⁵ Autodefensas Unidas de Colombia: Colombias forenede selvforsvarsgrupper (oversat red.)

overgreb ikke bliver straffet. På den måde har staten givet grønt lys for, at overgrebene kan fortsætte.

1.5 Præsident Uribe

I 2002 blev Álvaro Uribe, en uafhængig kandidat med baggrund i det Liberale Parti, valgt som præsident med 24 pct. af de indskrevne vælgeres stemmer. Uribe lovede under sin valgkampagne at føre en hård sikkerhedspolitik for at sætte en stopper for den langvarige borgerkrig. Han lovede også at besejre guerillabevægelserne endegyldigt. Uribe modtog stor opbakning fra de dominerende privatejede medier, og hans budskab gav genklang og sikrede ham popularitet i meningsmålinger. Præsidenten er søn af Alberto Uribe Sierra, et kendt medlem af narkomafiaen, og han voksede op sammen med de berygtede Ochoa-brødre, der senere skulle blive nogle af verdens største kokain-eksportører. Álvaro Uribe har tidligere været knyttet til mafiachefen Pablo Escobar, og på et tidspunkt, hvor Uribe var leder for luftfartsstyrelsen, udstedte han talrige certifikater til piloter fra Escobars såkaldte Medellín-kartel. Uribe blev senere guvernør for provinsen Antioquia, hvor Escobars kokain-kartel havde sin base. På denne tid beskrev USA's militære efterretningstjeneste DIA (Defense Intelligence Agency) i en rapport Uribe som "en colombiansk politiker og senator involveret i samarbejde med Medellín-kartellet på højeste plan" og endvidere at Uribe "har arbejdet for Medellín-kartellet og er en tæt ven af Pablo Escobar."

På baggrund af de nære forbindelser mellem narkomafia og paramilitære grupper, er det ikke overraskende, at Uribe i sin tid som guvernør også spillede en nøglerolle i oprettelsen og finansieringen af paramilitære grupper. Disse grupper blev formelt forbudt af Colombias forfatningsdomstol i 1997, på samme tid som Uribe aftrådte som guvernør. Men inden da havde grupperne takket være den legale rygdækning, som Uribe havde forsynet dem med, rodfæstet deres forbindelser til højtstående officerer og magtfulde politikere over hele landet. Under præsidentvalget i 2002 beskrev de paramilitære Uribe som "vores kandidat" og truede med at massakrere lokalsamfund, der ikke ville stemme på ham. Kandidater fra oppositionen blev forhindret i at føre kampagner i regioner under paramilitær kontrol.

Siden Uribe kom til magten i 2002 er såvel borgerkrigen som overgrebene mod civilbefolkningen eskaleret. Præsidentens støtter anfører korrekt, at det er lykkedes at skabe større sikkerhed i visse områder, men prisen har været høj: tvangsfordrivelserne er blevet intensiverede, der er flere udenomsretlige henrettelser, flere politiske fanger i fængslerne og mange nye mord på fagforeningsfolk.

Præsident Uribe har nægtet at forhandle med FARC, som han anser for at være terrorister der skal bekæmpes militært. Han har dog ikke sådanne kvababelser i forhold til de paramilitære. I sin første præsidentperiode påbegyndte han det der senere er blevet kendt som den "paramilitære demobiliseringsproces", som førte til at et flertal af de paramilitære tilsyneladende overgav deres våben i bytte for amnesti for deres forbrydelser.

Kritikere anklager Uribe for at legalisere hans gamle venner i AUC, mens han ignorerer ofrenes ret til sandhed, retfærdighed og kompensation. Præsidenten argumenterer med at han har gjort Colombia til et sikrere sted ved at opløse de paramilitære grupper. Virkeligheden er at de paramilitære fortsat opererer over hele Colombia. De handler med stoffer, og truer og myrder regeringens politiske modstandere, som de har gjort i årevis.

I slutningen af 2006 blev flere af Uribes politiske støtter involveret i det som er blevet kendt som den "para-politiske-skandale". Stadig flere beviser kom frem, der viste at folk meget tæt på præsidenten var i alliance med paramilitære, blandt andet lederen for præsidentens efterretningstjeneste og flere kongresmedlemmer.

1.6 "Krigen Mod Narko" og udenlandsk militær intervention

Colombia har i de seneste to årtier været verdens største kokainproducent, og landet har været et af hovedmålene for USA's såkaldte "Krig Mod Narko". På trods af flere milliarder dollars i narkotikabekæmpelsesstøtte fra USA, har produktionsniveauet dog været nogenlunde konstant, og gadepriser på kokain i Nordamerika og Europa er snarere faldet end steget. Den mest anvendte taktik til at bekæmpe narko i Colombia har været indsættelse af amerikanske sprøjtefly, der anvender giftige kemikalier for at ødelægge kokamarker. Kokabuskens blade udgør råmaterialet til kokain. Sprøjtekampagnen har ikke været nogen videre succes, men store landområder er blevet forurenet, og tusinder af småbønder er som følge deraf blevet tvunget væk fra deres jord. Sprøjtekampagnen er blevet finansieret gennem en støtteordning sat i værk af USA i 2000. Siden da er 5,5 milliarder dollars – først og fremmest i militær bistand – blevet givet til Colombias regering. Første del af støtteordningen bar navnet "Plan Colombia", mens det nuværende militære samarbejde, der er mere direkte rettet mod FARC-guerillaen, bærer navnet "Plan Patriota". På trods af det erklærede formål om narkotikabekæmpelse, er den øgede udenlandske militærhjælp fortrinsvist gået til de colombianske regeringsstyrkers krig mod oprørerne. Denne krig har hverken standset strømmen af kokain eller svækket FARC, men i stedet ført til utallige krænkelser af menneskerettighederne.

Kapitel 2: Om den colombianske stat

2.1 Resumé

Kapitlet dokumenterer følgende pointer

- 1) Colombia kan ikke betegnes som en retsstat. Staten lever ikke op til basale krav til overholdelse af menneskerettigheder og egen lovgivning. De retlige forhold er under den nuværende regering blevet drastisk forværret. Staten udøver terror mod civilbefolkningen, idet myndighederne bevidst begår repressalier mod uskyldige for at sprede frygt i befolkningen.
- 2) De paramilitære dødspatroljer, som er ansvarlig for størstedelen af de grove forbrydelser mod civilbefolkningen i Colombia, er tæt knyttet til det colombianske statsapparat og landets væbnede styrker. Myndighederne står bag dødslistes over politiske modstandere, som siden myrdes af dødspatroljer. Præsident Uribe har selv stået bag oprettelsen af paramilitære netværk, ligesom politikere og embedsmænd tæt på præsidenten pt. er tiltalt for paramilitær aktivitet.
- 3) Præsident Uribe har bevisligt samarbejdet tæt med både paramilitære dødspatroljer og Colombias narkomafia. USAs militære efterretningstjeneste har for år tilbage udpeget Uribe som ”narkoterrorist” med tætte bånd til Colombias narkokarteller. Uribe har desuden tidligere medvirket til kokaineksport fra Colombia.

2.2 Det dysfunktionelle colombianske retssystem

2.2.1 Resumé

Uribe-regeringens antiterrorpolitik, som blev indført efter præsidentens tiltræden i 2002, har i dramatisk grad udhulet retssikkerheden i landet. De udenomsretslige overgreb, som denne lovpakke muliggør, er uforenelige med grundlæggende retsprincipper og i mange tilfælde også i strid med øvrig lovgivning, herunder Colombias egen forfatning.

Antiterrorpolitikken har bl.a. medført en voldsom stigning i antallet af militære aktioner og vilkårlige anholdelser. Anholdelserne foretages af politi og militær, ofte uden forudgående retskendelse, baseret på løgnagtige vidneudsagn og efterretningsrapporter. Vidnerne er ofte betalte af staten, og deres udsagn er i flere tilfælde blevet direkte manipuleret af politi eller militær.

Uribe-regeringen har siden 2002 stået for oprettelsen af et paramilitært væbnet netværk af bondesoldater til at assistere politi og militær. Der er i samme periode oprettet et landsdækkende civilt stikkernetværk, som mod betaling fra staten angiver andre civile som oprørere eller guerillasympatisører til politi og hær. Pga. løfterne om betaling spreder de hemmelige stikkere løgnagtige anklager mod uskyldige. Udenomsretslige masseanholdelser er en bevidst strategi fra den nuværende regerings side. Antallet af vilkårlige masseanholdelser er steget eksplosivt de seneste år, og flertallet af frihedsberøvelserne foregår uden for det juridiske system. Mange mennesker anholdes på baggrund af deres udtalelser eller formodede holdninger imod regeringen. FN konkluderer, at alene omfanget og karakteren af vilkårlige masseanholdelser i Colombia diskvalificerer staten til at betegne sig som en retsstat.

De grundløse beskyldninger fører i mange tilfælde til fængselsdomme på falsk grundlag og er livsfarlige for ofrene, som stemples som ”terror sympatisører” og dermed gøres til mål for statens

dødspatruljer. At terrorstemple sine politiske modstandere er ligeledes en bevidst strategi fra regeringens side. Lokale og internationale organisationer, eksempelvis Amnesty International og sågar FNs Højkommissariat, anklages direkte af præsidenten for at arbejde i "terrorismens tjeneste". Dette spreder en stemning af frygt og selvcensur, som får eksempelvis menneskerettighedsforkæmpere og fagforeningsfolk til at censurere egne udtalelser og aktiviteter. Colombia er det land i verden hvor flest fagforeningsfolk bliver slået ihjel. I 2007 blev flere fagforeningsfolk slået ihjel i Colombia end i hele resten af verden tilsammen. Ytringsfriheden i Colombia lider desuden under trusler og straffrie mord på menneskerettighedsforkæmpere, journalister og politiske ledere, som er kritiske over for regeringens politik.

Derudover begår de væbnede styrker systematisk udenomsretslige henrettelser. Der er talrige eksempler på myndighedernes manipulation med bevismaterialet i disse sager; bl.a. fremstilles civile ofre for de væbnede styrker ofte som guerillasoldater dræbt i kamp.

2.2.2 Dokumentation

Kilder:

Dokumentationen af Colombias dysfunktionelle retssystem stammer dels fra uddrag fra årsrapporter fra FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder - Colombia (UNHCHR), og rapporter fra andre FN-instanser besøg i Colombia, dels fra Den Interamerikanske Menneskerettighedskommission (IACHR) fem seneste årsrapporter om menneskerettighedssituationen i Colombia. (Udførlig dokumentation fra UNHCHR og IACHR findes i annek I og II). Den fjerde hovedkilde er en rapport om vilkårlige anholdelser i Colombia⁶, udarbejdet af "Koordineringen Colombia-Europa-USA (CCEEU)"⁷, som består af en række anerkendte colombianske sammenslutninger af advokater og menneskerettighedsorganisationer, heriblandt den colombianske gren af Den Internationale Kommission af Jurister⁸.

2.2.3 Udenomsretslige henrettelser og forsvindinger

FNs Højkommissariat for Menneskerettigheder i Bogotá/Colombia (UNHCHR)⁹ og Den Interamerikanske Menneskerettighedskommission (IACHR)¹⁰ dokumenterer, at antallet udenomsretslige henrettelser i Colombia er stigende, og systematisk begås af medlemmer af sikkerhedsstyrkerne, i særdeleshed hæren¹¹. De statslige gerningsmænd manipulerer ofte beviserne ved at præsentere de civile ofre for offentligheden, som om de er dræbt under kamphandlinger. Det er almindeligt, at efterforskningen af disse sager forestås af militæret selv.¹²

---

⁶ "Libertad: rehen de la "seguridad democrática": Detenciones arbitrarias en Colombia. (Frihed: gidsel for den demokratiske sikkerhed: Vilkaarlige anholdelser i Colombia (uofficiel oversættelse)). Rapporten kan læses på: http://www.ddhhcolombia.org.co/internos/presentacion/archivosPDF/Libertad_rehen_de_la_seguridad_democratica_V_P_mar06.pdf

⁷ (uofficiel oversættelse). Org: Coordinación Colombia-Europa-Estados Unidos (CCEEU). Består af Corporación Jurídica Libertad, Comisión Colombiana de Juristas, Corporación Humanidad Vigente, Colectivo de Abogados José Alvear Restrepo, Centro de Investigación y Educación Popular, Comité por la Defensa de los Derechos Humanos, Fundación Comité de Solidaridad con los Presos Políticos.

⁸ (uofficiel oversættelse) Org. titel: *International Commission of Jurists*

⁹ Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the Situation of Human Rights in Colombia UNHCHR 2007: afsn. 38, s. 11

¹⁰ IACHR Annual Report 2006 afsn. 24: <http://www.cidh.org/annualrep/2006eng/Chap.4.htm>

¹¹ UNHCHR 2007: afsn. 38, s. 11

¹² UNHCHR 2007: afsn. 36, s. 11

Medlemmer af sikkerhedsstyrkerne udfører ifølge UNHCHR også udenomsretslige henrettelser af eksempelvis fattige eller narkomaner som en form for social udrensning.¹³

Statstilknyttede paramilitære dødspatroljer udfører tvungne forsvindinger mod civilbefolkningen. Kun få af de ansvarlige bliver retsforfulgt.¹⁴ Regeringens manglende vilje til at forhindre og opklare forsvindingerne kritiseres kraftigt af FN.¹⁵

2.2.4 Magtmisbrug og tortur

UNHCHR rapporterer, at repræsentanter for de colombianske myndigheder i gentagne tilfælde benytter sig af trusler og angreb på vidner eller ansatte i retsvæsenet¹⁶ samt forfalskning af beviser¹⁷. Ifølge IACHR er domstolenes personale under pres for at legitimere arrestationer foretaget af militær og politi. De ansatte, som stiller spørgsmålstejn ved denne praksis, udsættes for retlig eller disciplinær efterforskning¹⁸.

UNHCHR beskriver, hvordan militær og politi udfører masseanholdelser af sociale ledere og menneskerettighedsforkæmpere i forbindelse med militær- og politioperationer. I mange tilfælde frihedsberøves de anholdte i det maksimale tidsrum loven tillader, hvorefter personerne løslades på grund af manglende bevis.¹⁹

UNHCHR dokumenterer desuden tortur begået af hær og politi mod indsatte i landets fængsler, og i forbindelse med afhøringer.²⁰ I CCEEUs rapport er det ligeledes flere eksempler på grov tortur, udført af det colombianske politi, såsom lemlæstelse af kønsorganer og brug af elektricitet²¹.

UNCHRs seneste rapport beskriver tilfælde hvor ligene af ofre for udenomsretslige henrettelser begået af nationalgarden, har været mærket af tortur. Rapporten beskriver ligeledes hvordan UNHCRs kontor har modtaget rapporter om soldater, der er blevet tortureret af sine overordnede.²²

2.1.5 Mistænkeliggørelse af menneskerettighedsforkæmpere og politiske modstandere

FN udtrykker dyb bekymring over regeringens og dens allierede paramilitære gruppers fjendtlige holdning til menneskerettighedsforkæmpere, NGOer generelt og endda til FN's Højkommissariat, som alle fremstilles som guerillasympatisører²³.

IACHR kritiserer præsident Uribe for at forværre situationen for menneskerettighedsforkæmpere og internationale observatører i landet ved direkte at anklage disse for at "legitimere terrorisme"²⁴

---

¹³ UNHCHR 2006: afsn. 28, s. 11

¹⁴ UN Mission to Colombia 5.-13. Juli 2005: "Civil and political rights, including the question of disappearances and summary executions" Udgivet af FN's kommission for menneskerettigheder under det økonomiske og sociale råd. 17. Januar 2006. punkt 62

¹⁵ ibid. punkt 85, 86 og 87

¹⁶ UNHCHR 2007 Afsn. 34, s. 30 annek 1d

¹⁷ UNHCHR 2005: afsn 96, s 25

¹⁸ IACHR 2005 afsn. 55

¹⁹ IACHR 2004 afsn 47

²⁰ UNHCHR 2007 afsn. 51, s. 13

²¹ CCEEU-rapport, s. 222-226.

²² UNHCHR 2008 afsn. 32, s 19

²³ Rapport fra FN's Mission to Colombia 5.-13. Juli 2005: punkt 82, 83 og 84, se note 10.

²⁴ IACHR 2004 afsn 35

Dette sender ifølge IACHR et signal fra regeringen om, at voldelige overgreb for at få kritikere til at tie kan ske med regeringens samtykke.²⁵ FN beskriver mistænkeliggørelsen som en ond cirkel af vold, som forgifter den politiske debat.²⁶

Ifølge FN benyttes tvungne forsvindinger med det formål at skabe frygt blandt lokalbefolkningen for at sætte sig op imod de statstilknyttede paramilitære grupper.²⁷

IACHR kritiserer de colombianske myndigheder for at fremme anklager mod menneskerettighedsforkæmpere i landet for at komme deres kritiske virke til livs²⁸ og for at benytte sig af iscenesatte forbrydelser eller juridiske montager²⁹ for at bringe menneskerettighedsforkæmpere til tavshed.³⁰ IACHR fremhæver også myndighedernes bevidste brug af grundløse arrestationer og fængslinger som et middel til politisk forfølgelse³¹.

I følge FNs arbejdsmarkedsorganisation ILO (International Labour Organisation, blev 78 fagforeningsfolk slået ihjel i Colombia i 2007. Det er flere end i hele resten af verden tilsammen.³² I de fire første måneder af 2008 blev yderligere 22 likvideret.³³

2.2.6 Manglende ytringsfrihed:

UNHCHR udtrykker bekymring for ytringsfrihedens vilkår i Colombia. Journalister, som opfattes som kritiske over for regeringen³⁴, samt menneskerettighedsforkæmpere og politiske ledere udsættes for trusler. Myndighederne tolererer ikke information, som sætter den offentlige administration i et dårligt lys³⁵, idet der i Colombia ikke er plads til synspunkter, der holdningsmæssigt adskiller sig fra regeringens.³⁶ Eksempelvis er en kendt nyhedsredaktør blevet tvunget til at forlade landet efter at have afsløret, at en politiker stod bag dødstrusler mod redaktøren og hans familie.³⁷ Straffrihed for drab på journalister er et andet kritikpunkt.³⁸

Den colombianske medieverden kritiseres for manglende pluralisme, da landets større medier er på meget få hænder.³⁹ At købe en uafhængig avis, som ikke støtter regeringen, kan udgøre en fare for almindelige borgere.⁴⁰ Ifølge FN krænker regeringens lovgivning i sig selv ytringsfriheden og friheden til information.⁴¹

---

²⁵ IACHR 2004 afsn. 38

²⁶ Rapport fra FNs Mission to Colombia 5.-13. Juli 2005: punkt 82, 83 og 84, se note 10

²⁷ Rapport fra FNs Mission to Colombia 5.-13. Juli 2005: punkt 85, 86 og 87, se note 10

²⁸ IACHR 2005 afsn. 35

²⁹ IACHR 2003 afsn. 16

³⁰ IACHR 2005 afsn. 40

³¹ IACHR 2005 afsn. 40

³² UNHCHR 2007 s. 33

³³ Amnesty International: Killings of trade unionists on the rise in Colombia 30. April 2008

³⁴ UNHCHR 2006: annex 3, afsn. 40, s 51

³⁵ UNHCHR 2006: afsn. 42, s 13

³⁶ FNs Mission to Colombia 5.-13. Juli 2005: punkt 62, se note 10

³⁷ UNHCHR 2006: annex 3, afsn. 42, s 51

³⁸ FNs Mission to Colombia 26. November 2004: Civil and Political Rights, including freedom of Expression". Rapport fra FNs specialeudsending for ytringsfrihed Ambeyi Ligado punkt 48

³⁹ FNs Mission to Colombia 26. November 2004: punkt 63

⁴⁰ FNs Mission to Colombia 26. November 2004: punkt 65

⁴¹ FNs Mission to Colombia 26. November 2004: punkt 78

2.2.7 Vilkårige anholdelser

Umiddelbart efter sin indsættelse i 2002, erklærede præsident Alvaro Uribe Vélez undtagelsestilstand⁴², som blev fulgt op af et dekret der gav ekstraordinære beføjelser til politi og militær. Med den såkaldte ”demokratiske sikkerhedspolitik” – herefter omtalt som regeringens antiterrorpolitik - opfordrede præsidenten borgmestrene over hele landet til at oprette netværk af civile stikkere, som angiveligt skulle levere oplysninger til politi og hær i kampen mod guerilla og paramilitære.⁴³ Der blev oprettet et netværk af bondesoldater, som blev tildelt våben, og havde til formål at assistere politi og militær.⁴⁴

Regeringens antiterrorpolitik har medført en øget stigmatisering af oppositionen, især af bønder og sociale aktivister i områder, hvor guerillagrupper traditionelt har holdt til.⁴⁵ Under Uribes to første år ved regeringsmagten, blev mindst 6300 mennesker udsat for vilkårige anholdelser, sammenlignet med til sammen ca. 2869 i de seks foregående år.⁴⁶

I 2005 udtrykte UNHCHR bekymring over ”[...] praksissen med masseanholdelser, individuelle anholdelser og ransagninger baseret på skrøbelig efterforskning og indicier, på militærrapporter, anonyme angivelser og vidnesbyrd af lav troværdighed.”⁴⁷

CCEEU-rapporten gennemgår 37 sager med vilkårige anholdelser fra 2002-2004. Ifølge rapporten burde ingen af de arresterede i de 37 sager have været frihedsberøvede⁴⁸. Der dokumenteres tre vigtige mønstre i sagerne, som gennemgås i det nedenstående:

2.2.7.1 Anholdelser uden retskendelse.

I mindst 10 sager, er arrestationerne foregået uden skriftligt anklageskrift, i flere tilfælde i forbindelse med militære aktioner. Ifølge Colombias forfatning må anholdelser uden arrestordre eller anklageskrift kun finde sted under helt exceptionelle omstændigheder, og må kun foretages af politiet, ikke af militæret. En stor del af arrestationerne, som finder sted som følge af antiterrorpolitikken, er i strid med øvrig colombiansk lovgivning, herunder forfatningen⁴⁹.

Rapporten kritiserer politiet og anklagemyndighedens fejlagtige brug af begreberne ”administrative anholdelser” og at blive taget ”på fersk gerning”⁵⁰, som er de eneste tilfælde hvor anholdelser uden retskendelse er lovlige.⁵¹

UNHCHR udtaler ligeledes:

”[...] brugen af begrebet ”på fersk gerning” om handlinger som oprør og sammensværgelser med kriminelt formål [...] kan medføre at man afstår fra forudgående juridiske undersøgelser, og gennemfører anholdelser uden retskendelse af stigmatiserede personer, for eksempel på baggrund

---

⁴² conmoción interior

⁴³ CCEEU-rapport s. 13 (se fodnote 3 for beskrivelse af rapporten og CCEEU)

⁴⁴ CCEEU-rapport s 74

⁴⁵ CCEEU s 74

⁴⁶ CCEEU s. 75

⁴⁷ CCEEU s. 78: (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: ”[...]práctica de detenciones masivas, así como detenciones individuales y allanamientos basados en investigaciones e indicios poco sólidos, en informes de inteligencia militar, en señalamientos anónimos o en testimonios de dudosa credibilidad”

⁴⁸ CCEEU s. 16

⁴⁹ CCEEU s. 80

⁵⁰ org. “en flagrancia”

af deres udtalelser eller meninger, eller fordi de bor i områder, som er kontrolleret af disse grupper.”⁵²

og endvidere at:

”Vi bemærker at de fleste frihedsberøvelser foregår uden for det juridiske system [...] kun 17 % af 259.400 fængslinger foretaget indtil 10. oktober 2004 var i overensstemmelse med retskendelser [...] den upassende anvendelse af begrebet fersk gerning springer i øjnene, da vi registrerer at over 50 % af fængslingerne var knyttet til mistanke om tilknytning til væbnede grupper i konflikt med loven.”⁵³

Vidnerne har i mange af sagerne haft et økonomisk incitament. I brugen af vidneudsagnene under arrestationer og i den efterfølgende retssag findes talrige uregelmæssigheder, eksempelvis:

- Falske anklager.⁵⁴
- Vidner der løgnagtigt har givet sig ud for at være tidligere guerillasoldater eller paramilitære.⁵⁵
- De samme skriftlige vidnesbyrd er gået igen i flere sager. Der er fundet vidneudsagn mod forskellige personer, som havde den eksakt samme ordlyd, til og med de samme stavfejl.⁵⁶
- Vidner er blevet forberedt af politiet eller hæren inden forhør hos anklagemyndigheden, og er for eksempel blevet præsenteret for billeder af de arresterede forud for en udpegning.⁵⁷
- Underordnede militærfolk er blevet presset af sine overordnede til at vidne.⁵⁸
- Svage og inkonsistente vidneudsagn.⁵⁹
- Vidneudsagn blev ikke efterprøvet af anklagemyndigheden, før de blev anvendt som bevismateriale i retten.⁶⁰

Til trods for at den colombianske forfatning slår fast, at rapporter fra de væbnede styrker kun må anvendes *orienterende* under efterforskningen, er efterretningsrapporter fra hæren i flere tilfælde blevet accepteret som decideret bevismateriale.⁶¹

2.2.7.2 Masseanholdelser

Regeringens antiterrorpolitik har medført en betydelig vækst i politi- og militærstyrken, og i antallet af store militæroperationer. Under de fleste militæraktioner foretages tilfældige masseanholdelser.⁶²

Masseanholdelserne er en bevidst strategi fra regeringen side. Præsident Uribe har endda opfordret en direktør i det nationale politi til at foretage flere anholdelser:

---

⁵² CCEEU s 80 (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: ”[...]la aplicación de la noción de flagrancia de conductas como la rebelión o el concierto para delinquir [...] pueden llevar a prescindir de investigaciones judiciales previas, y a realizar capturas sin orden judicial de personas estigmatizadas, sea por sus expresiones y opiniones o bien por habitar en zonas controladas por esos grupos”

⁵³ CCEEU s. 79 (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: ”Llama la atención que la mayoría de las privaciones de la libertad de las peronas se generan fuera de la sistema judicial [...] solo un 17% de unas 259.400 capturas realizadas hasta el 10 de octubre de 2004, fueron en seguimiento de órdenes judiciales previas [...] llama la atención la aplicación inadecuada del concepto de flagrancia utilizado, ya que más del 50% de las capturas están relacionadas con sospechas de pertenecer a los grupos armados al margen de la ley”

⁵⁴ CCEEU s 78.

⁵⁵ CCEEU s 78

⁵⁶ CCEEU s 91

⁵⁷ CCEEU s. 91, 98, 99

⁵⁸ CCEEU s 88

⁵⁹ CCEEU s. 102

⁶⁰ CCEEU s. 91

⁶¹ CCEEU s 88

⁶² CCEEU s 117

*"[...] jeg sagde til ham, at i denne region [Sierra Nevada de Santa Marta] kunne vi ikke fortsætte med at arrestere 40 eller 50 hver søndag, men derimod 200."*⁶³

En statsanklager i byen Cúcuta blev af præsident Uribe anklaget for at være i guerillagruppen ELNs tjeneste, efter at anklageren havde løsladt en gruppe mennesker, der var blevet arresteret under en militæroperation. Den pågældende anklager blev efterfølgende fyret og anholdt.⁶⁴

Som eksempel kan nævnes anholdelsen af 422 personer under en storstilet militæroperation i Medellín i oktober 2002. Anholdelserne blev foretaget uden anklageskrift eller arrestordre, på baggrund af identifikation foretaget af maskerede stikkere.⁶⁵ Flere af stikkerne har efterfølgende indrømmet, at de ikke kendte de personer, de havde udpeget.⁶⁶

I den efterfølgende juridiske proces noteres talrige uregelmæssigheder, herunder:

- Anklageren anvendte i flere sager dokumenter fra de væbnede styrker som eneste bevis, hvilket er i strid med loven.
- Ingen undersøgelser blev sat i værk for at efterprøve indholdet i dokumenterne, eller vidneudsagnenes sandhedsværdi.
- Ved sammenligning af dokumenter fra flere sager, har den samme forsvarer angiveligt været til stede under to sagsforløb der foregik samtidigt, og de samme statsanklagere har angiveligt overværet to forskellige "line-ups" eller vidneafhøringer samtidigt.⁶⁷
- Forsvarsadvokater blev i flere af sagerne nægtet adgang til sagens dokumenter.⁶⁸
- Vidner gav udtryk for at deres oprindelige vidnesbyrd var blevet manipuleret.⁶⁹
- Vidner var blevet forberedt af politiet, inden identifikation af personer i line-ups⁷⁰
- De anholdte blev slået og sparket af politiet, og pryglet med geværkolber i hovedet: En anholdt udtalte *"[...] jeg blev slået på ryggen [...] jeg sagde at de ikke skulle slå mig, fordi jeg var gravid, da sagde han at det var bedre hvis jeg aborterede det lille milits-medlem"*⁷¹

2.2.7.3 Vilkårlige anholdelser som redskab til politisk forfølgelse

Den systematiske brug af vilkårlige anholdelser har i særlig grad ramt menneskerettighedsforkæmpere og sociale ledere, da deres lovlige aktiviteter er blevet anklaget for at være undergravende og i terrorismens tjeneste. Der er talrige eksempler på at arbejde for at fremme menneskerettigheder er blevet vurderet negativt i retten.⁷²

I sagen mod Luis Gonzales Vargas Yuco, fra partiet Unión Patriótica, udtalte anklagemyndigheden: *"Bevægelsen hvor han havde et hverv, og som han repræsenterede [...] var Unión Patriótica, hvor*

⁶³ CCEEU s 117: (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: *"[...]le dije que en esa zona [la Sierra Nevada de Santa Marta] no podíamos seguir con capturas de 40 o de 50 todos los domingos, sino de 200"*

⁶⁴ CCEEU s. 213.

⁶⁵ CCEEU s 135.

⁶⁶ CCEEU s 143.

⁶⁷ CCEEU s. 141

⁶⁸ CCEEU s 143.

⁶⁹ CCEEU s 143: *"yo rendí declaración de algunos y el reto de la declaración que pertenecía a mí la llenó JORGE, el otro testigo"* (Uddvidet udtalelse fra informant Jampiero Grajales Correa den 25. Mars 2003, uofficiel oversættelse)

⁷⁰ CCEEU 144

⁷¹ CCEEU s. 147: (Uofficiel oversættelse) Org. tekst: *"[...] me golpeó en la espalda [...] yo le dije que no me golpeará porque estaba en embarazo, entonces él dijo que mejor que abortara ese Milicianito"* (udtalelse til anklagemyndigheden d. 22.oktober 2002 fra Diana Maria Vélez, som på anholdelsestidspunktet var gravid i 4. måned)

⁷² CCEEU s. 211

vi kan regne det for alment kendt, at denne bevægelse var FARCs politiske gren". Dette til trods for at Unión Patriótica er et lovligt konstitueret parti.⁷³

Ligeledes blev det af anklagemyndigheden benyttet som indicier om kontakter til guerillaen, at Vargas var blevet truet af paramilitære og derfor havde været nødt til at flygte.⁷⁴

I sagen mod lederen af Bondeorganisationen i Arauca (ACA)⁷⁵, Luz Perly Córdoba, blev rapporter fra efterretningstjenesten DAS og oplysninger fra stikkere, anvendt som det afgørende bevismateriale i sagen. Anklagen lød på oprør og sammensværgelse med narkohandel for øje..⁷⁶

I retten blev ACA og Luz Perly Córdobas politiske aktiviteter fremholdt som indicier på, at ACA var en politisk gren af FARC:

- ACA opfordrede bønder til at demonstrere mod regeringen.⁷⁷
- Den anklagede havde bidraget til en sandhedskommission som skulle kortlægge konsekvenserne af oversprøjtninger af illegale afgrøder.⁷⁸
- Den anklagede havde holdt flere møder med international presse⁷⁹, og rejst rundt i Europa for at skabe opmærksomhed på og protester mod det colombianske regime, og de væbnede styrkers fremfærd.⁸⁰

Begge Luz Perly Córdobas advokater modtog trusler, og én af advokaterne blev anholdt af militæret.⁸¹ Efter 13 måneder blev Córdoba frigivet mod kaution⁸².

Den colombianske musikgruppe "Pasajeros" blev sigtet for oprør og terrorisme og fængslet i seks måneder, mens retssagen mod dem pågik.⁸³ Anklageren byggede sigtelsen på vidneudsagn fra bl.a. to personer som påstod at være tidligere ELN-medlemmer, men som viste sig at være demobiliserede medlemmer af den regeringsallierede paramilitære gruppe AUC.⁸⁴ Ét af vidnerne indrømmede, at hans hensigt med at vidne var at opnå særlige fordele i demobiliseringsprocessen.⁸⁵ Forsvaret fik aldrig mulighed for at udspørge vidnerne, da deres gentagne anmodning om indkaldelse af vidner ikke blev efterkommet af anklageren.⁸⁶

Der er i rapporten talrige eksempler på sager med lignende tvivlsom bevisførelse; hvor vidnerne var bestukket, presset eller forberedt af politiet inden afhøring. Enkelte vidner - demobiliserede paramilitære - er gået igen i flere processer forskellige steder i landet, med nærmest identiske vidnesbyrd rettet mod forskellige personer.⁸⁷

Om sager af denne type udtaler UNHCHR:

---

⁷³ CCEEU s. 216: "El movimiento por el que se desempeñó y representó [...] fue la Unión Patriótica, tendiéndose como hecho notorio que ese movimiento fue el brazo político de las FARC" (fra anklageskrift udfyldt af statsanklager i Neiva (Fiscalía 2a Especializada de Neiva d. 9. Januar 2003, uofficiel oversættelse).

⁷⁴ CCEEU s. 216.

⁷⁵ Asociación Campesina de Arauca.

⁷⁶ CCEEU s. 256

⁷⁷ CCEEU s. 257

⁷⁸ CCEEU s. 258

⁷⁹ CCEEU s. 257

⁸⁰ CCEEU s. 258

⁸¹ CCEEU s. 260.

⁸² CCEEU s 256

⁸³ CCEEU s. 281

⁸⁴ CCEEU s. 283

⁸⁵ CCEEU s. 281

⁸⁶ CCEEU s. 282

⁸⁷ CCEEU s. 213

*”Retssager mod menneskerettighedsforkæmpere for forbrydelser mod regimet og den offentlige sikkerhed, som er baseret på skrøbelige indicier, såsom efterretningsrapporter, udsætter dem for livsfare. Det har bidraget til at menneskerettighedsforkæmpere og fagforeningsfolk selv censurerer deres udtalelser og begrænser deres aktiviteter, hvorved de reducerer deres rum for udøvelse af ytringsfriheden”.*⁸⁸

2.3 Forbindelsen mellem staten og paramilitære dødspatroljer

2.3.1 Resumé

Der er en direkte veldokumenteret forbindelse mellem Colombias væbnede styrker, statsapparatet og landets paramilitære dødspatroljer. Dødspatroljerne oprettes med det formål at udføre det ”beskidte arbejde”, som staten ikke kan udføre åbent mod sine kritikere. Dødspatroljerne og hæren bærer tilsammen hovedansvaret for de alvorligste menneskerettighedskrænkelser i landet. Den colombianske stat har spillet en stor rolle i opbygningen af paramilitære grupper. Det anslås, at paramilitære dødspatroljer kontrollerer 30 % af parlamentet og officielle embeder som guvernørposter, borgmesterposter.

Præsident Alvaro Uribe Vélez stod i sin tid som delstatsguvernør bag oprettelsen af ”civile selvforsvarsgrupper”, som arbejdede tæt sammen med paramilitære dødspatroljer, som begik talrige blodige massakrer.

I øjeblikket er en række parlamentsmedlemmer og andre politikere tæt på præsident Uribe tiltalt for samarbejde med dødspatroljer. Det er blevet afsløret, at chefen for Colombias hemmelige politi, DAS, står bag udarbejdelsen af dødslistes over fagligt aktive, som siden er blevet myrdet af paramilitære dødspatroljer. En lang række medlemmer af de væbnede styrker samt politifolk, repræsentanter for anklagemyndigheden og funktionærer fra det hemmelige politi er under efterforskning for støtte til paramilitære kidnapninger, forsvindinger, tvangsfordrivelse og mord.

Der findes talrige eksempler på, at regeringens såkaldte forhandlinger med og demobilisering af dødspatroljer ikke standser de paramilitære forbrydelser, men tværtimod tjener til at legitimere de paramilitære strukturer og fremme straffrihed for paramilitære forbrydelser. Der udtrykkes fra flere sider bekymring for, at den såkaldte demobilisering af dødspatroljerne udnyttes af andre kriminelle til at opnå amnesti eller uforholdsmæssigt lave straffe og samtidig modtage kompensation fra staten.

I 2008 er flere paramilitære ledere blevet udleveret til retsforfølgelse i USA, for narkohandel. Menneskerettighedsforkæmpere har udtrykt bekymring for at dette vil indebære straffrihed for de mange, og mere alvorlige forbrydelser de paramilitære har gjort sig skyldig i, såsom folkemord og forbrydelser mod menneskeheden. En af de paramilitære ledere har indrømmet at have beordret 1500 mord.

---

⁸⁸ CCEEU s 212: (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: ”Los procesos penales en contra de defensores de dercho humanos por delitos contra el régimen constitucional y la seguridad pública sobre bases poco sólidas, como informes de inteligencia, los expusieron incluso a riesgos de muerte. Esto ha contribuido a que defensores de derechos humanos y sindicalistas se autocensuren en su expresión y se autolimiten en sus actividades, reduciendo sus espacios para el ejercicio de la libertad de opinión”

2.3.2 Dokumentation

Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol har adskillige gange dømt den colombianske stat for meddelagtighed i eller manglende indgriben overfor massakrer udført af paramilitære dødspatroljer.⁸⁹

Amnesty International har gentagne gange påpeget den tætte forbindelse mellem hær og paramilitære, og disses hovedansvar for de alvorlige menneskerettighedsbrud i landet.⁹⁰ Amnesty rapporterer om paramilitære massakrer, hvor hæren har været lige i nærheden uden at gribe ind, og i flere tilfælde har hindret humanitære organisationers adgang til området, imens at forbrydelserne stod på.⁹¹

Det multinationale selskab Chiquita blev i 2007 dømt i USA for at have betalt penge til paramilitære dødspatroljer. Mange af midlerne blev kanaliseret gennem et regeringssponsoreret program kaldet Convivir, som officielt indebar en bevæbning af civile, som skulle assistere politi og militær.⁹² Nuværende præsident Alvaro Uribe Veléz var en af bagmændene for programmet, da han var guvernør i delstaten Antioquia. Nyligt frigivne dokumenter viser et udbredt samarbejde mellem medlemmer af Convivir og paramilitære dødspatroljer.⁹³ I den tid Uribe var guvernør i Antioquia, begik paramilitære talrige blodige massakrer i området Urabá.⁹⁴

Efter valget i 2002 erklærede den paramilitære leder Salvatore Mancuso, at AUC kontrollerede mindst 30 procent af den colombianske kongres.⁹⁵ Ved fundet af en computer i 2006 tilhørende en anden paramilitær leder, Jorge 40, fik anklagemyndigheden adgang til dokumenter, som afslørede alliancer mellem paramilitære dødspatroljer og diverse borgmestre, guvernører og kongresmedlemmer.⁹⁶ Ligeledes fandt man beviser for, at arbejdsløse bønder i det nordlige Colombia blev betalt for at udgive sig for at være paramilitære og deltage i demobiliseringen, mens de virkelige paramilitære fortsatte med deres aktiviteter.⁹⁷ Politikere flere steder i landet har indrømmet at have indgået økonomiske og politiske aftaler med paramilitære ledere, og der er i dag rejst tiltale mod flere parlamentsmedlemmer, guvernører og borgmestre.⁹⁸

Jorge Noguera, tidligere chef for det hemmelige politi DAS⁹⁹ og regional leder af Uribes valgkamp i 2002¹⁰⁰, blev i 2007 arresteret for anden gang, anklaget for som chef for DAS at have videregivet information om uønskede fagforeningsmedlemmer til paramilitære dødspatroljer, som senere stod

---

⁸⁹ Domsafgørelser fra Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol, se annex 3.

⁹⁰ Amnesty International Report 2000 Colombia:

<http://web.amnesty.org/report2000/countries/3af0d1294c9a2585802568f200552913?OpenDocument>

Amnesty International Report 2001- Colombia:

<http://web.amnesty.org/report2001/webamrcountries/COLOMBIA?OpenDocument>

Amnesty International Report 2002- Colombia:

<http://web.amnesty.org/web/ar2002.nsf/amr/colombia!Open>

⁹¹ Amnesty International Report 2007: <http://thereport.amnesty.org/eng/Regions/Americas/Colombia>

Amnesty International Report 2006: <http://web.amnesty.org/report2006/col-summary-eng>

⁹² The National Security Archive, 29 mars 2007. <http://www.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB217/index.htm>

⁹³ The National Security Archive, 29 mars 2007. <http://www.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB217/index.htm>

⁹⁴ Center of International Policy 29. november 2004: <http://www.ciponline.org/colombia/blog/archives/000028.htm>

⁹⁵ International Policy Report, juli 2005: <http://www.ciponline.org/colombia/0507ipr.htm>

⁹⁶ Semana.com 15. november 2006 http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?IdArt=98214

⁹⁷ Colombia Journal 17. maj 2007 <http://www.colombiajournal.org/colombia258.htm>

⁹⁸ El Espectador, Los secretos del Plan Birmania.

<http://www.elespectador.com/elespectador/Secciones/Detalles.aspx?idNoticia=5339&idSeccion=20>

⁹⁹ Departamento Administrativo de Seguridad, dvs. Det Administrative Sikkerhedsdepartement (egen oversættelse).

¹⁰⁰ Semana.com 15. november 2006 http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?IdArt=98214

for at myrde fagforeningsmedlemmerne.¹⁰¹ Statsanklageren har endvidere valgt at rejse sigtelse mod 80 militærfolk for forbindelser til AUC. Sigtelserne går på støtte til paramilitære dødspatroljer samt indblanding i kidnapninger, forsvindinger, tvangsfordrivelse og mord.¹⁰² Undersøgelserne i sagen involverer også 25 medlemmer af statsapparatet, såsom politifolk, repræsentanter for statsanklageren og funktionærer fra det hemmelige politi¹⁰³.

I 2003 indledte Uribe-administrationen såkaldte fredsforhandlinger med AUC. De fleste AUC-grupper gik med til en ensidig våbenhvile, som siden regelmæssig er blevet brudt.¹⁰⁴ Menneskerettighedsgrupper taler om op til 1500 drab begået af de paramilitære i løbet af de 30 måneder fredsforhandlingerne stod på.¹⁰⁵

Den maksimale straf for paramilitære, som deltager i demobilisering er 8 års fængsel, ifølge Loven for Retfærdighed og Fred,¹⁰⁶ som blev vedtaget i 2005.¹⁰⁷ Loven og senere tilkomne dekretter tillader, at tid brugt til forhandlinger og selve demobiliseringsprocessen fratrækkes den samlede straf, samt at den tilbageværende straf i nogle tilfælde kan aftjenes i husarrest i eget hjem.¹⁰⁸

UNHCHR har udtrykt bekymring over de meget lave strafferammer samt det faktum, at anklageren kun har 30 dage til at samle beviser, selv i sager der handler om grove overtrædelser.¹⁰⁹ Muligheden for både individuel og kollektiv demobilisering har skabt bekymring for, at de paramilitære strukturer vil bestå på trods af forhandlingerne, samt at mennesker der har været involveret i almindelig kriminalitet og narkohandel, også vil kunne komme ind under loven.¹¹⁰

Den Interamerikanske Menneskerettighedskommission har gentagne gange påpeget, at loven hverken sikrer, at forbrydelser bliver opklaret eller, at ofre får den erstatning de har krav på¹¹¹.

IACHR påpeger ligeledes, at *"de institutionelle mekanismer etableret som følge af Loven om Retfærdighed og Fred mangler tilstrækkelig styrke til effektivt at leve op til forpligtelsen om at skabe juridisk klarhed i de tusindvis af sager om massakrer, selektive henrettelser, forsvindinger, kidnapning, tortur, tvangsfordrivelse, uretmæssig tilegnelse af land, blandt andre forbrydelser"*¹¹²

---

¹⁰¹ El Tiempo 22. Februar 2007. Artikel kan læses på <http://www.nodo50.org/colrefe/noticias/NOTI-1172181512.html>

¹⁰² El Tiempo 7. Februar 2007. Nexos con los 'paras' tendrían 80 militares, según indicios hallados por la Fiscalía. Artiklen kan læses på:

http://www.partidoliberal.org.co/root/index.php?option=com_content&task=view&id=828&Itemid=14

¹⁰³ ibid

¹⁰⁴ Interamerican Commission on Human Rights. Annual Report 2005:

<http://www.cidh.oas.org/annualrep/2005eng/toc.htm>

¹⁰⁵ International Policy Report, juli 2005: <http://www.ciponline.org/colombia/0507ipr.htm>

¹⁰⁶ (uofficiel oversættelse) Orig. titel: Ley de Justicia y Paz (Lov 975)

¹⁰⁷ Colombia Journal 17. maj 2007: <http://www.colombiajournal.org/colombia258.htm>

¹⁰⁸ Inter-American Commission on Human Rights, Annual Report 2006, kap. 4, afsn. 15 og 19.

¹⁰⁹ Naciones Unidas, Alto Comisionado para los Derechos Humanos, Oficina en Colombia. 27. juni 2005:

Consideraciones sobre la Ley de "Justicia y Paz". www.hchr.org.co/publico/comunicados/2005/cp0535.pdf

¹¹⁰ UNHCHR 27. juni 2005: Consideraciones sobre la ley de "Justicia y Paz"

www.hchr.org.co/publico/comunicados/2005/cp0535.pdf

International Policy Report juli 2005: <http://www.ciponline.org/colombia/0507ipr.htm>

¹¹¹ Inter-american Commission of Human Rights, Annual Report 2005, kap. 4, afsn. 16-18.

<http://www.cidh.oas.org/annualrep/2005eng/toc.htm>

¹¹² IACHR 2005 afsn. 17 (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: "the institutional mechanisms created by the Justice and Peace Law lack sufficient strength to efficiently face the duty of judicially clarifying the thousands of cases of massacre, selective execution, forced disappearance, kidnapping, torture, forced displacement and usurpation of lands, amongst other crimes"

De paramilitære har fortsat deres aktioner igennem 2006¹¹³ og 2007¹¹⁴. Colombianske menneskerettighedsaktivister beretter om trusler og overgreb fra paramilitære, hvis kriminelle strukturer består flere steder i landet.¹¹⁵ Tilsammen er over 3000 civile slået ihjel eller blevet forsvundet af dødspatroljerne siden den erklærede våbenhvile i 2002.¹¹⁶ Mange af de nye paramilitære grupper, der er opstået efter den såkaldte afvæbning, opererer under navnet ”De sorte ørne”¹¹⁷. Blandt lederne findes flere af de angiveligt demobiliserede tidligere paramilitære chefer¹¹⁸. Ofre for paramilitære forbrydelser, der har deltaget som vidner i processen, er blevet udsat for dødstrusler, og flere er blevet myrdet.¹¹⁹

Samtidig rapporterer menneskerettighedsorganisationer om tiltagende mistænkeliggørelse fra regeringens side, som anklager disse organisationer for at fremme terrorisme.¹²⁰ I juni 2006 udtalte præsident Uribe at ”[...] ved ikke have haft mod til at underkende Amnesty International, har vi tilladt dem at legitimere terrorisme internationalt”.¹²¹

I december 2007 annoncerede de paramilitære at de trak sig ud af ”fredsprocessen”. Baggrunden var at 59 af de såkaldt demobiliserede paramilitære blev flyttet fra arrest på den tidligere feriekoloni ”la Ceja” til et høj sikkerhedsfængsel, fordi de angiveligt havde beordret udførelsen af flere mord mens de sad i la Ceja.¹²² Af de 31.671 paramilitære, der har deltaget i demobiliseringen, har under 10% leveret information der har været relevant i forhold til opklaring af de paramilitære forbrydelser.¹²³ Kun 542 er i fængsel.¹²⁴ Processen har dog bidraget til at give et indtryk af omfanget af dødspatroljernes hærgen. For eksempel har én paramilitær leder fra AUCs såkaldte ”Bloque Bananero”¹²⁵ erkendt at have beordret 1500 henrettelser i Urabá-regionen¹²⁶. Derudover har vidnemålene bidraget til afdækningen af 1009 ukendte grave i 2007¹²⁷.

Den 13. Maj 2008 blev 14 tidligere paramilitære ledere udleveret til USA, til retsforfølgelse for narkohandel og hvidvaskning af penge. Udleveringen har skabt bekymring blandt menneskerettighedsorganisationer og organisationer, der repræsenterer ofrene for de paramilitære forbrydelser. FN's Højkommissær for menneskerettigheder har pointeret overfor den colombianske stat, at udleveringen, der er baseret på sigtelser for narkokriminalitet, under ingen omstændigheder må indebære, at de paramilitære ledere går fri for retsforfølgelse for mere alvorlige forbrydelser, såsom folkemord og forbrydelser mod menneskeheden¹²⁸. Amnesty International udtaler: ”Der er en reel fare for at omfanget af de menneskerettighedsbrud de paramilitære har begået, og den

---

¹¹³ Amnesty International Report 2007- Colombia.

¹¹⁴ Amnesty International 2007 Annual Report

¹¹⁵ Rebelión 17. juni 2006: La Unión Europea preocupada por las amenazas a organizaciones de derechos humanos en Colombia. <http://www.rebellion.org/noticia.php?id=33209>

¹¹⁶ Amnesty International 2007 Annual report

¹¹⁷ (uofficiel oversættelse) Orig. navn: ”Águilas negras”

¹¹⁸ UNHCHR 2008

¹¹⁹ IACHR Annual Report 2007

¹²⁰ Amnesty International Report 2007- Colombia <http://thereport.amnesty.org/eng/Regions/Americas/Colombia>

¹²¹ ibid. (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: “[...] by not having the courage to denounce Amnesty International, we have allowed it to legitimize terrorism internationally”

¹²² Amnesty International 2007 Annual report

¹²³ IACHR Annual Report 2007

¹²⁴ UNHCHR 2008

¹²⁵ ”banan-blokken”,- dvs. fronten der opererer i Banandyrkningsdistriktet i det nordlige Colombia (red.)

¹²⁶ UNHCHR 2008 s 14

¹²⁷ UNHCHR 2008 s 18

¹²⁸ Comunicado de prensa, Oficina del Alto comisionado de las Naciones Unidas para los Derechos Humanos: Pronunciamiento sobre la extradición de 13 ex jefes paramilitares y su impacto en la lucha contra la impunidad. Bogotá D.C. 13 de mayo de 2008.

fundamentale rolle som sikkerhedsstyrkerne, statslige funktionærer og udvalgte politikere og forretningsfolk har spillet, forbliver skjult, og ustraffede”¹²⁹

USA har givet millioner af dollar i militær støtte til enheder i den colombianske hær, der har samarbejdet med paramilitære grupper, og der er også fremkommet indicier på at paramilitære strukturer har fungeret med direkte støtte fra nord-amerikansk efterretningstjeneste. Ved retsforfølgelse i USA er det en overhængende fare for at disse sammenhænge ikke bliver efterforsket, mener Amnesty International.¹³⁰

2.4 Forbindelser mellem præsident og narkomafia

2.4.1 Resumé

I en nyligt frigivet rapport, forfattet af USAs militære efterretningstjeneste i 1991, udpeges Colombias præsident Uribe som ”narko-terrorist”, med tætte bånd til toppen i det magtfulde colombianske Medellín-kartel.

I sin tid som borgmester i Medellín støttede Uribe offentlige projekter finansieret af Pablo Escobar, Medellín-kartellets leder. Uribe blev afsat som borgmester efter tre måneder på grund af de offentligt kendte bånd til narkomafiaen. Derefter benyttede Uribe sin position som luftfartsdirektør til at udstede licenser til Medellín-kartellets piloter, med det formål at flyve store mængder kokain ud af Colombia.

Forbindelser mellem Colombias narkomafia og paramilitære dødspatroljer påpeges af ledere af FNs og USAs Narkotikakontrolprogram. Præsident Uribe har bevisligt samarbejdet tæt med både narkomafia og dødspatroljer.

Den igangværende, påståede demobilisering af Colombias paramilitære dødspatroljer kritiseres for at åbne op for at give narkomafiaen mulighed for at udgive sig for at være organiserede paramilitære og benytte sig af demobiliseringsprocessen til at opnå amnesti eller nedsat straf og samtidig beholde sine formuer.

2.4.2 Dokumentation

Colombias præsident Alvaro Uribe Vélez er ved flere anledninger blevet anklaget for forbindelser til Colombias narkomafia. Hans far, Alberto Uribe Vélez, var begæret udleveret til USA, da han blev slået ihjel, angivelig for sine kontakter til narkomafiaen¹³¹. Som borgmester i Medellín, Colombias næststørste by, støttede Alvaro Uribe offentligt et udviklingsprojekt og et miljøprojekt

---

¹²⁹ (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: ”Existe un peligro real de que el alcance completo de las violaciones de derechos humanos cometidas durante años por los paramilitares, así como el papel fundamental desempeñado en estos crímenes por las fuerzas de seguridad, funcionarios del Estado y destacadas figuras políticas y empresariales, permanezcan ocultos y, con ello, totalmente impunes”

¹³⁰ Amnesty International 13-05-08: La extradición de los jefes paramilitares no debe suponer el cierre de las investigaciones sobre violaciones de derechos humanos.

¹³¹ Rebelión 10. april 2002: <http://www.rebelion.org/plancolombia/uribe100402.htm> og udskrift fra efterretningsrapport fra USAs militære efterretningstjeneste DIA (Defence Intelligence Agency) <http://www.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB131/index.htm>

finansieret af Pablo Escobar, Medellín-kartellets leder.¹³² Uribe blev afsat som borgmester efter tre måneder på grund af sine offentligt kendte bånd til narkomafiaen¹³³.

Fra 1980 til 82 var Uribe direktør for Bureauet for Civil Luftfart (luftfartsstyrelsen)¹³⁴. I denne periode blev talrige licenser udstedt til Medellín-kartellets piloter med det formål at flyve store mængder kokain ud af Colombia¹³⁵. At Uribe hjalp Medellín-kartellet med landingstilladelser bekræftes af Pablo Escobars tidligere elskerinde i en nylig udkommet bog. I følge forfatteren var Uribe en nær ven af Pablo Escobar. Uribe har siden nægtet dette¹³⁶.

Nyhedsmagasinet Newsweeks Latinamerika-korrespondent Joseph Contreras har gennemgået disse anklagepunkter og fundet dem troværdige i så høj grad, at de udgør nøglemateriale i hans politiske biografi om præsident Uribe.¹³⁷

Pedro Morena, som var Uribes kampagneleder og *chief of staff*, da han var guvernør i Antioquia, var fra 1994 til 1998 Colombias største importør af kaliumpermanganat. Kaliumpermanganat er et kemikalium, som anvendes i fremstillingen af kokain¹³⁸.

I 2004 frigav USA's militære efterretningstjeneste (DIA)¹³⁹ et dokument fra 1991, som navngiver 106 personer under betegnelsen "narkoterrorister"¹⁴⁰: "*[...] denne rapport giver en beskrivelse af de vigtigste colombianske narko-terrorister, ansat af de colombianske narkotikakarteller for sikkerhed, transport, distribution, afhentning og udførelse af narkotikaoperationer i både USA og Colombia*"¹⁴¹

Nummer 82 på DIA's liste er Alvaro Uribe Vélez:

*"En colombiansk politiker og senator dedikeret til samarbejde med Medellín-kartellet på højt regeringsniveau. Uribe er knyttet til en virksomhed, der er involveret i narkotikaaktivitet i USA. Hans far blev dræbt i Colombia for sine forbindelser til narkohandlere. Uribe har arbejdet for Medellín-kartellet, og er en nær personlig ven til Pablo Escobar Gaviria. Han har deltaget i Escobar's politiske kampagne for at Jorge (Ortega) skulle vinde pladsen som assisterende parlamentariker. Uribe har været en af politikerne fra senatet, som har modarbejdet alle former for udleveringsaftale."*¹⁴²

Præsident Uribe nægter i en erklæring overhovedet at have haft forretninger i USA¹⁴³.

---

¹³² Rebelión 10.april 2002: <http://www.rebelion.org/plancolombia/uribe100402.htm>

¹³³ ibid

¹³⁴ Agencia de Aeronáutica Civil de Colombia (uofficiel oversættelse)

¹³⁵ Rebelión 10. april 2002. <http://www.rebelion.org/plancolombia/uribe100402.htm>

¹³⁶ Herald Tribune 3.oktober 2007 <http://www.iht.com/articles/2007/10/03/america/colombia.php>

¹³⁷ Joseph Contreras, Biografía no autorizada de Álvaro Uribe Vélez. Editorial Oveja Negra, Bogotá, 2002

¹³⁸ ibid

¹³⁹ DIA: Defense Intelligence Agency: <http://www.dia.mil/>

¹⁴⁰ National Security Archive 2.august 2004. <http://www.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB131/index.htm>

¹⁴¹ ibid (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: ".. this report forwards profiles on the more important colombian narcoterrorists contracted by the colombian narcotic cartels for security, transportation, distribution, collection and enforcement for narcotics operations in both the US and Colombia".

¹⁴² ibid. (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: "A colombian politician and senator dedicated to collaboration with the Medellín cartel at high government levels. Uribe was linked to a business involved in narcotics activities in the US. His father was murdered in Colombia for his connection with narcotic traffickers. Uribe has worked for the Medellín cartel and is a close personal friend of Pablo Escobar Gaviria. He has participated in Escobar's political campaign to win the position of assistant parliamentarian to Jorge (Ortega). Uribe has been one of the politicians, from senate, who has attacked all forms of the extradition treaty"

¹⁴³ National Security Archives 2. August 2004. <http://www.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB131/index.htm>

Forbindelser mellem paramilitære og narkomafia har været påpeget af bl.a. ledere af FNs¹⁴⁴ og USAs Narkotikakontrolprogram¹⁴⁵.

Med ”Loven om Retfærdighed og Fred”¹⁴⁶, indført af Uribe-regeringen, tilbydes paramilitære forbrydere strafnedsættelse, hvis de tager afstand fra narkoandel og indleverer deres våben. Den Interamerikanske Menneskerettighedskommission har udtrykt bekymring for om loven, som har meget vage bestemmelser i forhold til tilståelse og opklaring, kan udnyttes af f.eks. narkohandlere til at drage nytte af lovens muligheder for strafnedsættelse og økonomisk kompensation.¹⁴⁷

Denne bekymring deles af Adam Isacson fra Center for International Policy i Washington: ”Nogle af disse folk er ikke engang anti-guerrilla. De er bare narkohandlere, som har købt sig ind i den paramilitære bevægelse som en måde at påberåbe sig politisk status, legitimere sine formuer og gå fri”¹⁴⁸.

---

¹⁴⁴ Cerlac Bulletin. Volume 3. Issue 6. 1004. Dr. Doug Stokes: América’s Other War: Terrorizing Colombia. USAs narkotikakontrolprogram=Drug Enforcement Agency (DEA).

¹⁴⁵ *ibid.*

¹⁴⁶ Ley de Justicia y Paz (uofficiel oversættelse)

¹⁴⁷ IACHR: Annual Report 2002, kap. 4, afsn 16. <http://www.cidh.oas.org/annualrep/2002eng/toc.htm>

¹⁴⁸ Newsweek 9. august 2004. Blacklist to A list. <http://www.msnbc.msn.com/id/5569641/site/newsweek>: (uofficiel oversættelse. Orig.tekst: ”Some of these people don’t even have anti-guerrilla credentials”. ”They’re just drug traffickers who’ve bought their way into the paramilitary movements as a way to claim political status, legitimize their fortunes and walk free”

2.5 Domme over den colombianske stat ved Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol 2001-2007:

2.5.1 Beskrivelse af den Interamerikanske menneskerettighedsdomstol

Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol¹⁴⁹ er et organ under Organisationen af Amerikanske Stater (OAS)¹⁵⁰. Sager som omhandler staters ansvar for menneskerettighedsovergreb, kan føres for domstolen, når alle nationale muligheder for at opnå retssikkerhed er afprøvede. Sagerne bliver i første omgang gennemgået af Den Interamerikanske Menneskerettighedskommission, som gennem rapporter og forhandlinger med staten forsøger at komme frem til en løsning. Hvis det ikke kan lade sig gøre, kan Kommissionen føre sagen videre til Domstolen¹⁵¹. Derfor kan det tage flere årtier fra overgrebene finder sted, til der afsiges dom. Domstolens lovmæssige grundlag er Den Amerikanske Deklaration om Menneskers Rettigheder og Pligter¹⁵² og Den Amerikanske Menneskerettighedskonvention¹⁵³, som begge er ratificeret af den colombianske stat¹⁵⁴.

2.5.2 Domme over den colombianske stat siden 2001

Siden 2001 er den colombianske stat blevet dømt otte gange. Det er bemærkelsesværdigt, at ingen af de skiftende regeringer har udvist videre anstrengelser for at efterforske disse grove forbrydelser, men tværtimod i flere tilfælde har dækket over de skyldige.

Det følgende er en gennemgang af de otte sager, og en skematisk oversigt over domstolsafgørelserne. For mere udførlig information, se Annex III.

I januar 1991 blev mindst seks personer anholdt og efterfølgende henrettet af politi og hær i landsbyen Las Palmeras. Efter syv års efterforskning var ingen blevet sigtet i sagen. Den colombianske stat erkendte i forbindelse med et erstatningssøgsmål, at hændelsen havde fundet sted, men argumenterede med, at de myrdede var medlemmer af FARC-guerillaen. Det blev senere bevist, at den colombianske stat havde løjet, og statens ansvar blev slået fast¹⁵⁵.

I 1987 blev 19 handelsmænd bortført, myrdet og parteret af medlemmer af paramilitære dødspatroljer (AUC¹⁵⁶). Beslutningen om at slå dem ihjel og konfiskere deres varer og biler blev taget på et møde, hvor paramilitære og officerer fra hæren var til stede. Under operationen opererede de paramilitære med støtte fra regionens øverste militære ledelse. Myndighederne har efterfølgende intet gjort for at retsforfølge de skyldige i sagen. Den colombianske stat blev dømt for at overtræde Menneskerettighedskonventionens artikel om Ret til liv, og for ikke at leve op til sine forpligtigelser til at garantere juridisk hjælp og beskyttelse til de myrdedes familier¹⁵⁷.

I 1994 blev Gutiérrez-Soler anholdt af det nationale politi. I forbindelse med afhøringer blev han udsat for grusom og nedværdigende behandling og fik blandt andet forbrændt sine kønsorganer. De

---

¹⁴⁹ Inter-American Court of Human Rights (IACHR)

¹⁵⁰ Protecting Human Rights http://www.oas.org/key%5Fissues/eng/KeyIssue_Detail.asp?kis_sec=2

¹⁵¹ What is the IACHR? <http://www.cidh.oas.org/what.htm>

¹⁵² The American Declaration of the Rights and Duties of Man (uofficiel oversættelse) oversættelse)

¹⁵³ The American Convention on Human Rights (uofficiel oversættelse) *Bilag*: Bilag 2 (IACHR)

Link: <http://www1.umn.edu/humanrts/oasinstr/zoas3con.htm>

¹⁵⁴ Protecting Human Rights http://www.oas.org/key%5Fissues/eng/KeyIssue_Detail.asp?kis_sec=2

¹⁵⁵ Se annex III: 1) Las Palmeras sagen

¹⁵⁶ Autodefensas Unidas de Colombia - Colombias forenede selvforvarspatroljer (egen oversættelse)

¹⁵⁷ Se annex III: 2) Sagen om de 19 handelsmænd

tortur-relaterede skader blev bekræftet af flere uafhængige retsmedicinske undersøgelser og har givet offeret varige psykiske og fysiske men. De colombianske myndigheder har erkendt torturen, men har undladt at retsforfølge de ansvarlige. Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol holdt den colombianske stat ansvarlig for tortur og for manglende retsforfølgelse af de skyldige¹⁵⁸

I juli 1997 udførte paramilitære dødspatroljer en massakre i byen Mapiripán, hvor 49 mennesker blev torteret, halshugget, parteret og fik indvoldene skåret ud. Det anses for bevist, at hæren faciliterede de paramilitæres transport til området, og flere af deltagerne i massakren bar beklædningsgenstande og våben, som er forbeholdt den colombianske hær. Den colombianske stat blev dømt ansvarlig for overtrædelse af bl.a. Menneskerettighedskonventionens artikler om Ret til liv og Ret til human behandling.¹⁵⁹

I januar 1990 blev 43 bønder kidnappet i Pueblo Bello af paramilitære dødspatroljer og udsat for tortur. De fik blandt andet skåret blodårer over, stukket øjne ud og afskåret ører og testikler. 20 personer døde som følge af torturen. De overlevende blev ført ud i en skov og sparket og slået til døde. Bilerne med de 43 kidnappede bønder og 30 bevæbnede paramilitære passerede på vejen en militær kontrolpost uden at blive stoppet. Colombianske militære domstole besluttede i to omgange, at der ikke skulle indledes efterforskning i sagen. Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol holdt den colombianske stat ansvarlig i sagen, for overtrædelse af bl.a. Den Amerikanske Menneskerettighedskonventions artikler om Ret til Liv og Ret til Human Behandling¹⁶⁰.

I 1996 og 1997 gennemførte paramilitære dødspatroljer to massakrer i Ituango-provinsen i Antioquia. Massakrerne fandt sted i en serie af selektive henrettelser i landsbyerne La Granja og El Aro. Under de paramilitæres hærgen fik mange mennesker deres huse brændt ned, kvæg stjålet, forretninger ødelagt, og mange mennesker blev drevet på flugt. Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol fastslog, at de paramilitære dødspatroljer handlede i samarbejde med politi og militær, som i nogle tilfælde deltog direkte i massakrerne. Den colombianske stat holdes også ansvarlig for manglende indgriben, da områdets beboere gentagne gange inden massakrerne havde henvendt sig til lokale myndigheder for at få beskyttelse mod det forventede angreb¹⁶¹.

I januar 1989 blev 15 embedsmænd angrebet af paramilitære dødspatroljer i landsbyen La Rochela. De 15 var dommere, dommersekretærer og medlemmer af politiets tekniske afdeling, og gruppen af embedsmænd var ved at undersøge menneskerettighedsovergreb begået af politi, hær og paramilitære i Magdalena Medio-regionen. 12 af de 15 personer blev slået ihjel. Gerningsmændene forsøgte at hænge guerillaen op på massakren ved at skrive anti-paramilitære slagord på deres biler. Det anses som bevist, at de paramilitære grupper samarbejdede med enheder i hæren, anvendte militære baser og havde til formål at ødelægge det materiale, som embedsmændene havde indsamlet. Den colombianske stat blev dømt medskyldig i angrebet, og for overtrædelse af bl.a. Menneskerettighedskonventionens artikler om ret til liv, human behandling, og juridisk beskyttelse for de overlevende¹⁶².

I februar 1988 blev den lokale indianerleder Escué Zapata anholdt af militæret i sit hjem. Under afhøringer blev han slået med geværkolber og efterfølgende skudt. De pågældende soldater blev af

---

¹⁵⁸ Se annex III: 3) Gutiérrez Soler-sagen

¹⁵⁹ Se annex III: 4) Mapiripán-massakren

¹⁶⁰ Se annex III: 5) Pueblo Bello-massakren

¹⁶¹ Se annex III: 6) Ituango-massakrene

¹⁶² Se annex III: 7) Rochela-massakren

deres overordnede instrueret i at sige, at Escué Zapata var blevet dræbt i krydsild under et sammenstød med en guerillagrube på vejen. Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol holder den colombianske stat ansvarlig for mordet på Escué Zapata¹⁶³.

---

¹⁶³ Se annex III: 8) Escué Zapata-sagen

Sag og sagsnummer (Series C No.)	Bilag	Doms dato	Konventionsbrud - artikel nr.	Hændelsesdato	Beskrivelse
1) Las Palmeras sagen <i>Sagsnr.:</i> I/A Court H.R., Case of Las Palmeras v. Colombia . Merits. Judgment of December 6, 2001. Series C No. 90 <i>Sagsnr.:</i> I/A Court H.R., Case of Las Palmeras v. Colombia . Reparations and Costs. Judgment of November 26, 2002. Series C No. 96	Bilag 3 (IACHR)	6. dec. 2001	<i>4 Right to Life</i> <i>8(1) Right to a Fair Trial</i> <i>25(1) Right to Judicial Protection</i>	23. jan. 1991	Det nationale politi tilbageholdt en række civile personer, heriblandt en lærer, og dræbte mindst 6 personer. Sagen har ikke haft juridiske konsekvenser.
	Bilag 4 (IACHR)	26. nov. 2002			
2) Sagen om de 19 handelsmænd <i>Sagsnr.:</i> I/A Court H.R., Case of the 19 Tradesmen v. Colombia . Merits, Reparations and Costs. Judgment of July 5, 2004. Series C No. 109	Bilag 5 (IACHR)	5. juli 2004	<i>1(1) Obligation to Respect Rights</i> <i>4 Right to Life</i> <i>5 Right to Humane Treatment</i> <i>7 Right to Personal Liberty</i> <i>8(1) Right to a Fair Trial</i> <i>25 Right to Judicial Protection</i>	6. okt. 1987 (17 ofre) og ca. 15 dage senere (2 ofre).	Paramilitære dræbte med støtte fra hæren 19 handelsmænd. Manglende juridisk efterspil.
3) Gutiérrez Solar sagen <i>Sagsnr.:</i> I/A Court H.R., Case of Gutiérrez-Soler v. Colombia . Merits, Reparations and Costs. Judgment of September 12, 2005 Series C No. 132	Bilag 6 (IACHR)	12. sep. 2005	<i>1(1) Obligation to Respect Rights</i> <i>5(1), 5(2), 5(4) Right to Humane Treatment</i> <i>6 Freedom from Slavery</i> <i>7(1), 7(2), 7(3), 7(4), 7(5), 7(6) Right to Personal Liberty</i> <i>8, 8(1), 8(2) (d,e og g), 8(3) Right to a Fair Trial</i>	24.aug. 1994	Det nationale politi anholdt Guterérrez-Soler og udsatte ham for tortur. Han har ikke opnået at få behandlet sin klage ved en domstol i Colombia.
4) Mapiripán Massakren <i>Sagsnr.:</i> I/A Court H.R., Case of the "Mapiripán Massacre" v. Colombia . Merits, Reparations and Costs. Judgment of September 15, 2005 (Only in Spanish). Series C	Bilag 7 (IACHR) (kun spansk)	15. sep. 2005	<i>1.1 Obligation to Respect Rights</i> <i>4(1) Right to Life</i> <i>5(1), 5(2) Right to Humane Treatment</i> <i>7(1), 7(2) Right to Personal Liberty</i> <i>8(1) Right to a Fair Trial</i> <i>19 Rights of the Child</i> <i>22(1) Freedom of Movement and Residence</i> <i>25 Right to Judicial Protection</i>	14.-22. juli 1997	Den paramilitære gruppe AUC begår, med støtte fra hæren, en massakre på mindst 49 personer. AUC prøver desuden at destruere bevismaterialerne.
5) Pueblo Bello Massakren <i>Sagsnr.:</i> I/A Court H.R., Case of the Pueblo Bello Massacre v. Colombia . Merits, Reparations and Costs. Judgment of January 31, 2006. Series C No. 140	Bilag 8 (IACHR)	31. jan. 2006	<i>1(1) Obligation to Respect Rights</i> <i>4(1) Right to Life</i> <i>5(1), 5(2) Right to Humane Treatment</i> <i>7(1), 7(2) Right to Personal Liberty</i> <i>8(1) Right to a Fair Trial</i> <i>13 Freedom of Thought and Expression</i> <i>25 Right to Judicial Protection</i>	Januar 1990	Paramilitære torterede og dræbte ca. 43 personer, uden indgreb fra militæret.
6) Ituango Massakren <i>Sagsnr.:</i> I/A Court H.R., Case of the	Bilag 9 (IACHR)	1. juli 2006	<i>1(1) Obligation to Respect Rights</i> <i>4 Right to Life</i>	Byen La Granja: juni 1996	Massakre i to byer begået af de samme paramilitære med

<p>Ituango Massacres v. Colombia. Preliminary Objection, Merits, Reparations and Costs. Judgement of July 1, 2006 Series C No. 148</p>			<p><i>5 Right to Humane Treatment</i> <i>6.2 Freedom from Slavery</i> <i>7 Right to Personal Liberty</i> <i>8(1) Right to a Fair Trial</i> <i>11(2) Right to Privacy</i> <i>21 Right to Property</i> <i>22 Freedom of Movement and Residence</i> <i>25 Right to Judicial Protection</i></p>	<p>Byen El Aro: 22. okt.-12. nov. 1997</p>	<p>deltagelse fra politiet. Ukendt antal dræbte.</p>
<p>7) Rochela Massakren <i>Sagsnr: I/A Court H.R., Case of the Rochela Massacre v. Colombia.</i> Merits, Reparations and Costs. Judgement of May 11, 2007. (Only in Spanish) Series C No.</p>	<p>Bilag 10 (IACHR) (kun spansk)</p>	<p>11. maj 2007</p>	<p><i>1(1) Obligation to Respect Rights</i> <i>4 Right to Life</i> <i>5(1), 5(2) Right to Humane Treatment</i> <i>7 Right to Personal Liberty</i> <i>8(1) Right to a Fair Trial</i> <i>25 Right to Judicial Protection</i></p>	<p>18. jan. 1989</p>	<p>Paramilitære, med støtte fra hæren., angreb 15 embedsmænd, der var udsendt for at undersøge beskyldninger om menneskerettighedsovertrædelser begået af hær, politi og paramilitære i Magdalena Medio-regionen. 12 af embedsmændene blev slået ihjel.</p>
<p>8) Escué-Zapata sagen <i>Sagsnr: I/A Court H.R., Caso de Escué-Zapata v. Colombia.</i> Merits, Reparations and Costs. Judgement of July 4, 2007 (Only in Spanish) Series C No. 165</p>	<p>Bilag 11 (IACHR) (kun spansk)</p>	<p>4. juli 2007</p>	<p><i>1(1) Obligation to Respect Rights</i> <i>4 Right to Life</i> <i>5(1), 5(2) Right to Humane Treatment</i> <i>7(1), 7(2) Right to Personal Liberty</i> <i>8(1) Right to a Fair Trial</i> <i>11(2) Right to Privacy</i> <i>25 Right to Judicial Protection</i></p>	<p>1. feb. 1988</p>	<p>Indianer-lederen Escué-Zapata blev dræbt, efter gentagne slag, af medlemmer af Colombias væbnede styrker.</p>

Kapitel 3: FARC's krigsførelse i henhold til Folkeretten

3.1. Resumé

Skiftende colombianske regeringers grove overgreb på den demokratiske opposition og militærets systematiske krænkelser af menneskerettighederne i form af mord, tortur og voldtægt har forårsaget, at der er opstået væbnede modstandsbevægelser i Colombia. FARC er den største af en række guerillagrupper i Colombia, og har på afgørende punkter opnået status som en legitim krigsførende part i borgerkrigen i henhold til Folkeretten.

Medlemmer af FARC har begået brud på krigens love. Disse individuelle krigsforbrydelser har typisk også været brud på FARC's eget reglement, der følger Genevekonventionernes grundprincipper. FARC har retsforfulgt egne medlemmer for overgreb. Der er ikke tale om, at FARC har organisationsansvar i forhold til disse overgreb. Helt grundlæggende er FARC's militære strategi at angribe modpartens militær og så vidt muligt undgå civile ofre. Der foregår dog omfattende likvideringer af stikkere, om end ikke i samme omfang som fx den danske modstandsbevægelse foretog under 2. Verdenskrig.

Dette afsnit er opdelt i 11 underpunkter:

3.2 FARC er en legitim krigsførende styrke

3.3 FARC er de facto anerkendt som en legitim politisk organisation

3.4 FARC's tilbageholdelser af krigsfanger følger international praksis

3.5 FARC's frihedsberøvelse af civile personer er omstridt, men er ikke terror

3.6 FARC retter sine væbnede aktioner mod militære mål, ikke mod civile

3.7 Colombianske myndigheders oplysninger om FARC-angreb på civile er utroværdige

3.8 Individuelle FARC-medlemmer har overtrådt krigens love, men FARC har ikke som mål at terrorisere civilbefolkningen

3.9 FARC's anvendelse af upræcise våben

3.10 Anklager om brug af børnesoldater

3.11 Finansiering af FARC's aktiviteter

3.12 FARC's narkopolitik

3.2 FARC er en legitim krigsførende styrke

Resumé:

FARC opfylder alle betingelser for at nyde anerkendelse som en krigsførende styrke i henhold til international lovgivning, herunder Genevekonventionerne af 1949 med tillægsprotokoller.

Guerillaens tropper bærer uniformer med tydelige kendetegn, de er organiseret i en militær kommandostruktur og udøver territorial kontrol, og følger i så vid udstrækning som de særlige colombianske forhold tillader det, krigens love og normer.

For at en væbnet organisation kan opnå anerkendelse som legitim krigsførende part skal den opfylde 3 kriterier: territorial kontrol, udøvelse af suverænitet, og tropper skal optræde uniformeret, med våben båret synligt og underlagt en fast kommandostruktur.¹⁶⁴ Disse kriterier har været

---

¹⁶⁴ Resolution on Insurrection, vedtaget af Institut de Droit Internationale I 1900. *Annuaire de l'Institut de Droit Internationale*, 1900, 227

internationalt gældende siden de blev fastlagt af Institut de Droit International i 1900. FARC opfylder alle disse tre kriterier. For det første dominerer FARC 40 pct. af Colombias areal.¹⁶⁵ For det andet fungerer FARC som de facto regering i de områder, som organisationen kontrollerer.¹⁶⁶ En række eksperter har endvidere dokumenteret, at FARC udøver statslignende suverænitet i områder under sin kontrol - bl. a. Verdensbank-sociologen Nazih Richani,¹⁶⁷ og narkotika-eksperter Ricardo Vargas fra Transnational Institute.¹⁶⁸ For det tredje har FARC's Internationale Kommission, der fungerer som organisationens diplomatiske korps, i 2000 udgivet et dokument om FARC's militære kommandostruktur og normer.¹⁶⁹ Dokumentet beskriver på hvilken måde FARC følger Genevekonventionerne af 1949 med særlig fokus på tillægsprotokollerne. Den Øverste Centralkommando, der består af 7 kommandanter, udgør FARC's øverste ledelse. Samtlige enheder er underlagt denne ledelse, der vælges af organisationens medlemmer under FARC's kongresser.¹⁷⁰ Det er i øvrigt til overflod dokumenteret, at FARC's tropper optræder uniformeret under kamphandlinger.

FARC's normer er eksplicit tilpasset International Humanitær Ret, også selvom FARC ikke har undertegnet internationale traktater i den forbindelse.¹⁷¹ FARC's interne reglement beskriver detaljeret, hvordan guerillasoldaters eventuelle overgreb mod civilbefolkning eller tilfangetagne personer skal retsforfølges og straffes energisk. Der er forbud mod tvangsrekruttering, og ingen unge under 15 år kan opnå tilladelse til at blive medlem af FARC. Det er udtrykkeligt forbudt at krænke civilbefolkningens ejendomsret, frie deltagelse i valg, og religionsfrihed. Forbrydelser som mord og voldtægt straffes hårdt. Herudover har FARC udformet en række normer til beskyttelse af civilbefolkningen fx i forbindelse med guerillaens angreb på militære baser, der er placeret i boligområder for civile.¹⁷²

3.3 FARC er de facto anerkendt som en legitim politisk organisation

Resumé: Såvel den colombianske stat som udenlandske regeringer og internationale organisationer har de facto anerkendt FARC's status som legitim politisk forhandlingspartner. Dette er en tungtvejende grund til, at FARC ikke kan karakteriseres som en terrorgruppe.

Latinamerika har en lang tradition for at væbnede guerillagrupper gør oprør mod autoritære styreformere som fx det colombianske for at genskabe demokratiske rammer. Eksempelvis er de nuværende demokratiske valgte regeringer i Nicaragua og Venezuela udsprunget af væbnede

---

¹⁶⁵ Ifølge analysefirmaet Jane's (16.12.2005), som anført i dokument fremlagt af PET's Kontraterrorafdeling i forbindelse med nærværende retssag.

¹⁶⁶ Samme kilde, fremlagt af PET's Kontraterrorafdeling.

¹⁶⁷ Se fx: The Political Economies of the War System in Lebanon and Colombia"; **World Bank Paper**. June 2001. Se også: <http://www.kean.edu/~nrichani/> og: Review af Systems of Violence: The Political Economy of War and Peace in Colombia by Nazih Richani, i *Contemporary Sociology*, Vol. 32, No. 5. (Sep., 2003), pp. 625-626. Og: Offentliggjort i *Journal of Interamerican Studies and World Affairs*, Vol. 39, No. 2. pp. 37-81.

¹⁶⁸ http://www.tni.org/detail_page.phtml?page=fellows_vargas

¹⁶⁹ <http://www.anncol.org/es/site/doc.php?id=3341>. Oplysningerne i dette dokument er endvidere overensstemmende med artiklen om FARC's militære struktur i leksikonet Wikipedia:

http://en.wikipedia.org/wiki/Military_Structure_of_the_FARC-EP#Military_rank_structure

¹⁷⁰ Interview med FARC-kommandant Rodrigo Granda, 27.07.2007, Journal Solidarites,

<http://www.farcep.org/?node=2,3446,1>

¹⁷¹ <http://www.farcep.org/?node=2,3309,1&highlight=beligerancia>

¹⁷² Se bilag: FARC's officielle reglement: "Estatuto. Reglamento. Normas"

organisationer¹⁷³. Det er altså ikke usædvanligt at væbnet kamp kan gavne en demokratiseringsproces. Det er FARC's erklærede politiske mål at den væbnede kamp skal føre til en demokratisk valgt grundlovgivende forsamling, der kan bane vejen for at inddrage de dårligst stillede dele af befolkningen i den politiske proces og samtidigt begrænse militærets nuværende store magt. Guerillagrupper har tidligere i Colombias historie gennem væbnet kamp presset den regerende elite til at gennemføre demokratiske reformer. Det gælder blandt andet grundlovsændringerne i 1990'erne, der udsprang af forhandlinger mellem regering og guerillagruppen M19¹⁷⁴.

Den amerikanske Colombia-ekspert, redaktør Garry Leech, har fastslået, at den colombianske stat *de facto* allerede har anerkendt FARC's status som en legitim politisk bevægelse ved i forbindelse med fredsforhandlingerne 1998-2002 at beordre regeringstropperne ud af et område på størrelse med Schweiz, og overdrage FARC kontrollen med dette område.¹⁷⁵ Den colombianske stat har endvidere underskrevet en aftale med FARC om udveksling af krigsfanger, hvori FARC's politiske status eksplicit anerkendes af regeringen.¹⁷⁶ Den nuværende colombianske præsidents frigivelse af det højtstående FARC-medlem Rodrigo Granda i 2007, som en fredsføler overfor hans organisation, indebærer også en *de facto* anerkendelse af FARC som politisk organisation¹⁷⁷.

I de seneste 10 år har flere forskellige colombianske regeringer altså *de facto* anerkendt FARC som en politisk forhandlingspartner og som en organisation, som staten indgår juridisk gyldige kontrakter med. Dette er vel at mærke sket samtidigt med, at der foregår væbnede kamphandlinger mellem de to parter. Den nuværende colombianske regerings karakteristik af FARC som "terrorister" er kan ses som ren retorik og ikke et udtryk for en reel frakendelse af FARC's politiske legitimitet.

En række udenlandske regeringer, bl.a. Schweiz og Frankrig deltog som mæglere i fredsprocessen mellem FARC og Colombias regering i perioden 1998-2002.¹⁷⁸ Endvidere udsendte FN en særlig repræsentant til at hjælpe parterne i forbindelse med fredsforhandlingerne. Denne repræsentant, James LeMoyné har bekræftet at: "*FARC har et politisk projekt, lige som den colombianske regering har det.*"¹⁷⁹

Slutdokumentet fra G8-topmødet i Tyskland i juni 2007 indeholdt en opfordring til fredsforhandlinger og gensidige fangeudvekslinger mellem FARC og den colombianske regering, der omtales som konfliktens "parter". Det er værd at understrege, at G8-landenes regeringschefer omtaler FARC's medlemmer som guerillasoldater og ikke som terrorister. G8 kalder endvidere Colombias regerings frigivelse af et navngivent medlem af FARC for "et positivt humanitært skridt".¹⁸⁰

---

¹⁷³ BBC News 5. Dec. 2002: Profile: Hugo Chavez <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/1925236.stm> og wikipedia: Daniel Ortega: http://en.wikipedia.org/wiki/Daniel_Ortega

¹⁷⁴ Javier Orozco Peñaranda: Las Treguas en Colombia <http://www.nodo50.org/colombia/treguascolombia.htm>

¹⁷⁵ Garry Leech: Colombia Journal 2004: The War on Terror in Colombia, s. 19

¹⁷⁶ FARC-Government Humanitarian Exchange Accord, 2. june 2001 <http://ciponline.org/colombia/060202.htm>

¹⁷⁷ Semana 6.april 2007: Texto completo de la alócuación del presidente:

http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?idArt=104214

¹⁷⁸ http://www.c-r.org/our_work/accord/colombia/role-international-community.php 2004

¹⁷⁹ Uofficiel oversættelse. Orig. tekst: "FARC has a political project, and so does the Colombian government."

<http://www.vheadline.com/readnews.asp?id=7487>

¹⁸⁰ http://www.g-8.de/Content/DE/Artikel/G8Gipfel/Anlage/Abschlusserkl_C3_A4rungen/Chairs-summary.templateId=raw.property=publicationFile.pdf/Chairs-summary

Også Danmark har plejet officiel kontakt med FARC. Danmarks udenrigsministerium sendte i juni 2000 en repræsentant til et FARC-kontrolleret område i Colombia for at deltage i et møde med FARC's ledelse, og Danmarks officielle repræsentant på mødet underskrev efterfølgende en erklæring, hvor han takkede FARC for invitationen.¹⁸¹

3.4 FARC's tilbageholdelser af krigsfanger følger international praksis

Under kamphandlinger overgiver regeringssoldater sig nogle gange til guerillaen, der tager dem til fange.¹⁸² FARC's eget reglement foreskriver, at disse krigsfanger skal behandles i overensstemmelse med krigens love, og at deres fysiske integritet og overbevisninger skal respekteres.¹⁸³ At dette generelt er tilfældet bekræftes af menneskerettighedsorganisationen Americas Watch.¹⁸⁴ FARC har gentagne gange unilateralt og som en fredsskabende gestus løsladt krigsfanger i koordinatión med Internationalt Røde Kors – et af de seneste eksempler er fra marts 2007.¹⁸⁵ I juni 2001 foretog FARC en unilateral frigivelse af over 300 tilfangetagne militærfolk.¹⁸⁶

3.5 FARC's frihedsberøvelse af civile personer er omstridt, men er ikke terror

FARC har foretaget to former for frihedsberøvelser af civile, der falder udenfor det område, som Genevekonventionerne beskriver; nemlig når det drejer sig om frihedsberøvelse af politiske eller økonomiske årsager. FARC har i disse situationer handlet på linje med en suveræn stat. Der er i det internationale samfund talrige eksempler på at stater foretager frihedsberøvelser, som bliver kritiseret af menneskerettighedsgrupper, uden at der af den grund tillægges handlingen en terroristisk hensigt. Det gælder fx Kinas fængslinger af politiske aktivister¹⁸⁷ eller USA's fængslinger af forskellige udlændinge på Guantanamo-basen¹⁸⁸.

Den ene form for frihedsberøvelse af civile, som FARC tager ansvaret for, drejer sig typisk om forretningsfolk, der nægter at betale en særlig afgift, som FARC pålægger dem. Det juridiske grundlag for denne skatteopkrævning er FARC's forordning nr. 002 fra år 2000, hvor der meddeles, at personer der råder over en formue på mere end 1 mio. US dollars vil blive tilbageholdt, hvis ikke de betaler en afgift på 10 pct. til FARC.¹⁸⁹ I den henseende handler FARC som en suveræn stat, der fængsler skatteunddragere indtil de betaler.¹⁹⁰ Denne fremgangsmåde er konsistent med PET's beskrivelse af FARC som en "de-facto stat"¹⁹¹. Også den colombianske anklagemyndighed har

¹⁸¹ <http://www.farcep.org/?node=2,1711,1>

Center for International Policy <http://www.ciponline.org/colombia/000115no14.htm>

¹⁸² <http://www.farcep.org/?node=2,3446,1>

¹⁸³ FARC-EP's reglement kap. 4., art. 7, afsnit k.

¹⁸⁴ Americas Watch 1994: Political Murder & Reform in Colombia. S66: "The guerrillas generally abide by the laws of war when they apprehend military enemies. In such cases the captured soldiers are generally well-treated."

¹⁸⁵ <http://www.icrc.org/web/eng/siteeng0.nsf/html/colombia-news-090307>

¹⁸⁶ New York Times, 29.06.2001:

<http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9F0DE7DE1439F93AA15755C0A9679C8B63&n=Top/Reference/Times%20Topics/Organizations/R/Revolutionary%20Armed%20forces%20of%20Colombia>

¹⁸⁷ Amnesty International 4. Juni 2008: Løslad aktivisterne fra Den Himmelske Freds Plads

<http://www.amnesty.dk/default.asp?mode=newsletter&page=1065&lang=da>

¹⁸⁸ Amnesty International 9.jan 2008: Say no to illegal US-detentions <http://www.amnesty.org/en/campaigns/counter-terror-with-justice/actions/appeals-for-action/say-no-to-illegal-us-detentions>

¹⁸⁹ <http://www.farcep.org/?node=2,1900,1>

¹⁹⁰ Interview med FARC-kommandant Rodrigo Granda: <http://www.farcep.org/?node=2,3446,1>

¹⁹¹ PET's baggrundsrapport om FARC-EP

beskrevet FARC som en statslignende magt: ”i mange områder af vores land, er det dem, der repræsenterer myndigheden og oven i købet retsvæsenet.”¹⁹²

I henhold til Institut de Droit International's kriterier for at udgøre en oprørsbevægelse, er det en betingelse at etablere en form for regering, der udøver de rettigheder, der er forbundet med at have overherredømme over en del af statens territorium – heraf følger skatteindkrævning og sanktioner overfor unddragere¹⁹³.

Den anden form for frihedsberøvelser af civile, som FARC har foretaget, drejer sig om flere top-politikere, heriblandt tidligere præsidentkandidat Ingrid Betancourt¹⁹⁴. Ifølge FARC er disse bortførelser et nødværge, der skyldes det colombianske retssystems uretfærdigheder, hvor FARC-medlemmer idømmes lange straffe på opdigtede anklager. Formålet med bortførelserne af politikere angives at være at presse regimet til at indgå en humanitær fangeudveksling¹⁹⁵. En gensidig udveksling af fanger mellem styret og guerillaen er tidligere blevet foretaget, senest i 2001 hvor de to parter udvekslede syge fanger.¹⁹⁶ FARC vedkender sig ansvaret for at sikre fangernes liv og sikkerhed indtil en udveksling kan komme i stand, og har offentligt beklaget når dette ikke har været muligt på grund af angreb fra regeringsstyrker.¹⁹⁷ Der har i 2007 og 2008 foregået forhandlinger hvor bl.a. den franske, schweiziske og venezuelanske regering har været involveret som mæglere mellem FARC og det colombianske styre.¹⁹⁸

FARC's kritik af det colombianske retssystem bakkes op af FN-rapporter. Ifølge FN er 83 pct. ud af en kvart million fængslinger foretaget af de colombianske myndigheder sket i strid med de i lovgivningen bestemte retskendelser.¹⁹⁹

FARC frihedsberøver civile personer i langt mindre grad end modparten i borgerkrigen. Ifølge Amnesty International blev der bortført 687 personer i Colombia i 2006. Forskellige guerillagrupper – herunder FARC – tilskrives ansvaret for omkring 200 bortførelser.²⁰⁰ Til sammenligning har regerings-allierede paramilitære alene i en enkelt by tilbageholdt knap 200 mennesker i løbet af kun to dage – hvorefter ofrene blev tortureret, myrdet og voldtaget.²⁰¹ International Commission of Jurists colombianske afdeling (herefter CCJ) har opgjort antallet af personer, der er blevet forsvundet eller myrdet af regeringens paramilitære allierede i løbet af de seneste ti år til 14.444. Hertil kommer at politi og militær i de seneste år i gennemsnit har foretaget tre uberettigede fængslinger om dagen.²⁰²

3.6 FARC retter sine væbnede aktioner mod militære mål, ikke mod civile

¹⁹² I en retssag 26/7 2004, citeret efter CCEEU-rapport s. 84: Uofficiel oversættelse, orig tekst: ”en muchos territorios de nuestro país, los mismos representan la autoridad e incluso la justicia”.

¹⁹³ Resolution on Insurrection, vedtaget af Institut de Droit Internationale I 1900. *Annuaire de l'Institut de Droit Internationale*, 1900, 227

¹⁹⁴ DR Nyheder 14. Juni 2008: FARC overvejer aftale om Betancour.

<http://www.dr.dk/Nyheder/Udland/2008/06/14/065823.htm>

¹⁹⁵ Interview med FARC-kommandant Rodrigo Granda: <http://farcep.org/+node=2,3446,1>

¹⁹⁶ <http://ciponline.org/colombia/060202.htm>

¹⁹⁷ Interview med FARC-kommandant Rodrigo Granda i *Le Monde Diplomatique*, skandinavisk udgave, okt. 2007, s. 3

¹⁹⁸ se Kapitel 4: Aktuelle fredsinitiativer i den colombianske borgerkrig

¹⁹⁹ CCEEU-rapport. s. 79 (se fodnote 3 for beskrivelse af CCEEU og rapport)

²⁰⁰ Amnesty International årsrapport 2007: <http://thereport.amnesty.org/eng/Regions/Americas/Colombia>

²⁰¹ Massakre i El Salado, 18-19 februar 2000. CCJ:

http://www.coljuristas.org/documentos/documentos_pag/SituacionDDHH2006Ingles.pdf

²⁰² Ibid.

FARC's militære aktioner er generelt rettet mod militære mål. Det colombianske analyseinstitut "Seguridad y Democracia"²⁰³, har opgjort, at der i 2006 fandt flere end to tusind kamphandlinger sted mellem regeringsstyrker og FARC. 49 gange angreb FARC regeringstroppers befæstede baser. Flere end 2.000 soldater og guerillaer mistede livet under kampene.²⁰⁴ Analyseinstituttets leder, Alfredo Rangel, er præsidentens sikkerhedsrådgiver og aktiv politiker i et af regeringspartierne bag præsidenten.²⁰⁵ Han har næppe interesse i at overdrive FARC's militære kapacitet, eftersom det har været en prioritet for regeringen at besejre FARC og fremvise resultater i den henseende siden magtovertagelsen i 2002.²⁰⁶ I Annex IV er vedlagt en liste over udvalgte militære angreb foretaget af FARC i perioden 2005-2007. Eksemplerne dokumenterer FARC's militære kapacitet og FARC's tydelige prioritering af angreb på "hårde" militære mål, som større militære enheder og befæstede baser.

3.7 Colombianske myndigheders oplysninger om FARC-angreb på civile er utroværdige

Flere kilders oplysninger om civile ofre for FARC-angreb bygger helt eller delvist på oplysninger fra colombianske myndigheder. Disse må anses for utroværdige såfremt de ikke bakkes op af andre, uafhængige kilder. Sikkerhedsstyrkerne har gentagne gange selv stået bag attentater, som de efterfølgende har beskyldt FARC for. Det gælder fx massakren i landsbyen La Rochela på 12 ansatte i justitsministeriet. Her malede gerningsmændene graffiti på de biler, ofrene havde siddet i, for at give indtryk af, at FARC stod bag massakren. Den colombianske stat blev i 2007 kendt skyldig af OAS's Menneskerettighedsdomstol for ansvaret for denne massakre.²⁰⁷ Et andet eksempel er en række bombeattentater begået i Bogotá i sommeren 2006 med civile ofre. Ifølge Amnesty International var militærfolk indblandet i bombningerne, selvom myndighederne gav FARC skylden.²⁰⁸ Et tredje eksempel er, at Colombias militær i maj 2000 beskyldte FARC for at have myrdet en civil kvinde ved at lænke sprængstoffer til hendes hals. FARC afviste beskyldningerne, og pegede i stedet på at kredse i sikkerhedsstyrkerne forsøgte at sabotere de daværende fredsforhandlinger, ved at iscenesætte grusomme attentater. Regeringen indrømmede senere, at FARC intet havde med mordet at gøre.²⁰⁹ Der er mange andre eksempler på colombianske myndigheders bevidste manipulation af information, der dels har til formål at stille FARC i et dårligt lys, og dels har til formål at tjene som et røgslør for myndighedernes eget ansvar for mord, massakrer og andre overgreb,

Den Internationale Juristkommission i Colombia (CCJ) kritiserer direkte de colombianske myndigheders statistik på menneskerettighedsområdet for at være fordrejet. Fx bliver krænkelser som myndighederne ønsker at tilskrive FARC inkluderet, uden at der behøver at være fældet dom i sagen. Dette princip gælder derimod ikke for krænkelser der formodes begået af sikkerhedsstyrker.

²⁰³ "Sikkerhed og Demokrati" (uofficiel oversættelse)

²⁰⁴ <http://www.seguridadydemocracia.org/docs/pdf/ConflictoArmado/balanceseguridad2006.pdf>

²⁰⁵ http://abc.senado.gov.co/prontus_senado/site/artic/20051129/pags/20051129193718.html - endvidere betegnes

Rangel som "hjernen bag præsidentens sikkerhedspolitik" under et tv-interview:

http://www.coltelevision.com/dartagnan/entrevistas/parodi_gina_rangel_alfredo.htm

²⁰⁶ <http://www.ft.com/cms/s/2/687b4eaa-e507-11da-80de-0000779e2340.html>

²⁰⁷ Massakre i La Rochela. Se afsnit: Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol, punkt 7

²⁰⁸ <http://thereport.amnesty.org/eng/Regions/Americas/Colombia>

²⁰⁹ UNHCHR: <http://www.unhcr.org/home/RSDCOI/3c2b4e097.html>

CCJ konkluderer, at regeringen bevidst manipulerer denne type information i de officielle opgørelser.²¹⁰

3.8 Individuelle FARC-medlemmer har overtrådt krigens love, men FARC har ikke som mål at terrorisere civilbefolkningen

Folkeretten pålægger alle stridende parter at beskytte civile i forbindelse med kamphandlinger, og der er eksempler på, at FARC-medlemmer ikke har levet op til dette krav. Dermed har de gjort sig skyldige i individuelle krigsforbrydelser. Men dette indebærer ikke, at FARC kan betegnes som en terrorgruppe. FARC tager officielt skarpt afstand fra terrorisme, og har fx fordømt bombeangrebene i London i sommeren 2005.²¹¹ Menneskerettighedsorganisationerne Equipo Nizkor og Derechos Human Rights har gennemgået en række brud på krigens love begået af FARC-medlemmer og fastslår, at FARC ikke har som politik at terrorisere civilbefolkningen. Ifølge menneskerettighedsorganisationerne *"er det ubestrideligt, at guerillaerne har krænket International Humanitarian Law, og at det i enkelte tilfælde har været grove krænkelser. Ikke desto mindre har disse organisationer samlet set ikke som politik at terrorisere civilbefolkningen eller at begå krigsforbrydelser eller at begå forbrydelser mod menneskeheden. De har anerkendt mangler i uddannelsen af deres officerer, svigtende kommunikation mellem deres (lokale) kampenheder og den politiske ledelse, osv."*²¹²

Et eksempel på en individuel krigsforbrydelse begået af et FARC-medlem er mordet på tre amerikanske civile i 1999, som FARC's ledelse offentligt har taget afstand fra og lovet at straffe de ansvarlige implicerede FARC-medlemmer for.²¹³

Amnesty International bemærker, at regeringens oprettelse af et omfattende netværk af civile agenter har ført til at civilbefolkningen bliver udsat for gengældelsesangreb fra guerillagrupper.²¹⁴ Når FARC likviderer virkelige eller formodede stikkere, følger organisationen samme praksis som modstandsbevægelsen i Danmark under den tyske besættelse. Materiale udarbejdet for det danske Undervisningsministerium redegør på følgende måde for årsagerne til at modstandsbevægelsen i foråret 1945 likviderede op mod 25 civile om ugen – og der er klare paralleller, mellem denne problematik og situationen i dag i Colombia:

"Antallet af likvideringer foretaget af modstandsbevægelsen ligger omkring 400. En stor del af de dræbte var stikkere. Men langt fra alle. Likvideringerne ramte også danskere, der arbejdede for tyskerne på andre måder, for eksempel som vagtfolk eller chauffører, og danske nazister. De fleste

²¹⁰ CCJ rapport 2007 s. 16-18

http://www.coljuristas.org/documentos/documentos_pag/SituacionDDHH2006Ingles.pdf

²¹¹ <http://www.farcep.org/?node=2,1489,1>

²¹² Uofficiel oversættelse efter: Konklusion, Nizkor-Derechos: "Es innegable que las guerrillas han incurrido en infracciones al DIH, algunas de ellas muy graves. Sin embargo, estas organizaciones, en su conjunto, no tienen como política causar terror a la población civil, ni realizar crímenes de guerra o de lesa humanidad contra la misma. Han reconocido las deficiencias en la capacitación e información de sus mandos, las falencias en la comunicación de sus frentes con las direcciones políticas, etc." <http://www.derechos.org/nizkor/colombia/libros/dih/cap10.html>

²¹³ Menneskerettighedsgruppen Nizkor: "La ejecución extrajudicial de los tres indígenas norteamericanos realizados por las FARC-EP en el Departamento de Arauca y cuyos cadáveres fueron encontrados en Venezuela. La organización rebelde, que a través de un comunicado expedido por el vocero en la negociación, Raúl Reyes, reconoció haber realizado el hecho y comunicó su determinación de investigar y sancionar al o los responsables y dijo: "homicidio de los tres indígenas: El vocero de las FARC, Raúl Reyes, pidió perdón a los pueblos indígenas y al mundo entero. Afirmó que la ejecución de los tres norteamericanos es un hecho sumamente grave, por lo cual su presunto responsable (alias Gildardo) ya está detenido y pronto se someterá ajuicio interno".

<http://www.derechos.org/nizkor/colombia/libros/dih/cap10.html>

²¹⁴ http://www.amnesty.org.uk/news_details.asp?NewsID=16134

af likvideringerne fandt sted i det sidste halve år af besættelsen og især i april-maj 1945, hvor der i gennemsnit blev skudt 25 om ugen. Der er flere grunde til, at så mange likvideringer fandt sted lige før befrielsen. Først og fremmest var modstandsbevægelsen blevet stor og velbevæbnet. Der var mange modstandsfolk og dermed også mange, som var i fare for at blive stukket og i stand til om nødvendigt at udføre likvideringer. Samtidig var besættelsens sidste tid særdeles brutal med mange tyske henrettelser og terroraktioner. Modstandsbevægelsen svarede igen ved at optrappe likvideringerne af de danskere, der hjalp tyskerne.”²¹⁵

De tilfælde hvor medlemmer af FARC har angrebet civile, skal i forlængelse af ovenstående ses på baggrund af det colombianske regimes systematiske anvendelse af vold mod civilbefolkningen. Alene i de seneste fem år er der dokumenteret 955 udenomsretslige henrettelser, dvs. mord, foretaget af militæret.²¹⁶ Dette tal er dog kun toppen af isbjerget. CCJ tilskriver endvidere den colombianske regering ansvaret for yderligere 3.907 mord på civile begået mellem 2002 og 2006 i samarbejde med paramilitære grupper. I samme periode tilskrives FARC, ELN, EPL og øvrige guerillagrupper *tilsammen* ansvaret for 1.591 mord på civile.²¹⁷ Staten har altså ansvaret for tre gange så mange mord på civile. Men der er ikke tale om sammenlignelige udgangspunkter for de to parter. Den colombianske stat har muligheden for at stille personer for retten og fængsle dem. Der er intet, som retfærdiggør de talrige mord begået af regeringsstyrkerne. FARC har i visse tilfælde angrebet valgte politikere med formodet tilknytning til paramilitære dødspatroljer. FARC betragter de paramilitære som en irregulær del af statens militær, og derfor et legitimt mål. De paramilitære anslås direkte at kontrollere en tredjedel af pladserne i parlamentet²¹⁸, og i mange lokalområder har de myrdet og intimideret al opposition, så de er de eneste, der stiller op til valg.²¹⁹

3.9 FARC's anvendelse af upræcise våben

FARC har ved flere lejligheder anvendt upræcise våben, hvilket kan være en overtrædelse af Geneve-konventionernes bestemmelser. Denne problematik har dog juridisk set ingen relation til terrorisme. Til sammenligning råder flere demokratiske lande over upræcise våben som fx atombomber eller klyngebomber. En meget omtalt episode hvor FARC anvendte et upræcist våben i form af en hjemmelavet mortér, er kamphandlingerne ved byen Bojayá i 2002. Her anvendte en paramilitær gruppe, der opererede i samarbejde med regeringshæren, en større gruppe civile som bombeskjold. En FARC-enhed i området tog ikke tilstrækkelige forholdsregler for at beskytte de civile gidsler og skød ved et uheld en granat ind midt mellem de civile. 119 personer blev dræbt. Det er værd at bemærke, at FARC offentligt har beklaget tragedien, i modsætning til regeringsstyrkerne og deres allierede, der i en FN-rapport ansvarliggøres sammen med FARC.²²⁰ I det følgende gennemgås denne hændelse i detaljer:

---

²¹⁵ Citeret efter: <http://befrielsen1945.emu.dk/temaer/modstandskamp/stikkerlikvidering/index.html#indhold5>

²¹⁶ Reuter: <http://www.alertnet.org/thenews/newsdesk/N10413570.htm>

²¹⁷ http://www.coljuristas.org/documentos/documentos_pag/SituacionDDHH2006Ingles.pdf

²¹⁸ Brev fra HRW til Labour Party, sept. 2007 : <http://www.justiceforcolombia.org/?link=newsPage&story=39>

²¹⁹ <http://www.humanrightsfirst.info/pdf/07620-hrd-baldwin-speech-eng.pdf>

²²⁰ UNHCHR's rapport af 20. maj 2002: http://www.euro-colombia.org/descargas/b/crisis_2.pdf#search=%22oacnudh%20mayo%02002%20%22medio%20atrato%22%22

3.9.1 Vedrørende kamphandlingerne omkring kirken i Bojayá²²¹

Angrebet fandt sted den 2. maj 2002 i byen Bojayá. Op til hændelsen havde den paramilitære gruppe AUC opholdt sig i byen, og havde truet de civile. Hæren var bekendt med de paramilitæres ankomst til området, da de blandt andet havde passeret en række militære kontrolposter.²²² Den 1. maj brød kampene ud mellem FARC-EP og AUC i landområderne udenfor byen. I løbet af dagen trak kamphandlingerne ind i byen, og omkring 500 lokale søgte tilflugt i henholdsvis kirken, kulturhuset og missionærernes hus. Da kampene fortsatte tidligt om morgenen 2. maj, havde de paramilitære taget ophold i den centrale del af byen, hvor de "[...] beskyttede sig mellem bygningerne, specielt bag kirkemuren foran kirken, ved kulturhuset og missionærernes hus"²²³. Andre grupper af paramilitære havde taget ophold bag kirken.²²⁴

Hen ad formiddagen afskød FARC-EP-styrkerne 4 morter-granater mod de paramilitære: "[...] en hjemmelavet FARC morter-granat kom ud af kurs og faldt gennem kirkens tag og dræbte 119 personer[...]"²²⁵.

3.9.1.2 Stadfestelse af FARC-EP, de paramilitære, hæren og den colombianske stats ansvar

En rapport fra FN, udgivet d. 20 maj 2002, baseret på en undersøgelse i området, tillægger såvel FARC-EP, de paramilitære, hæren og de colombianske myndigheder ansvaret for hændelsen.²²⁶ Amnesty International bakker op om dette. Kritikken lyder som følger:

FARC-EP:

FN siger:

*"FARC-EP har ansvaret for over hundrede civile voldelige død, [...] forårsaget af affyring af granater under et væbnet sammenstød med en paramilitær gruppe. FARC-medlemmers ansvar for disse handlinger blev offentligt anerkendt af guerillaen, som en "fejl"."*²²⁷

²²¹ Se også side 31-32 og 47 i *Om konflikten i Colombia og FARC-EP*

²²² FN 20.05.2002: *Informe de la Oficina en Colombia del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Derechos Humanos sobre su Misión de Observación en el Medio Atrato* (FN's højkommissærs menneskerettighedskontor i Colombias beretning om deres undersøgelsesekspedition til Medio Atrato) http://www.euro-colombia.org/descargas/b/crisis_2.pdf#search=%22oacnudh%20mayo%02002%20%22medio%20atrato%22%22 - Side 8.

²²³ Ibid s. 9: (uofficiel oversættelse) Orig. Tekst: "...protegiéndose entre los edificios y, particularmente, en el anillo de cemento situado frente a la Iglesia, a la casa cural y a la casa de las Misioneras"

²²⁴ Ibid. Side 9

²²⁵ BBC News – World edition 22.05.2002: *Church bombing: All sides accused*, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/2001313.stm> (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: "...a homemade FARC mortar went off-course and fell through the church roof, killing 119 people."

²²⁶ FN 20.05.2002: *Informe de la Oficina en Colombia del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Derechos Humanos sobre su Misión de Observación en el Medio Atrato* (FN's højkommissærs menneskerettighedskontor i Colombias beretning om deres undersøgelsesekspedition til Medio Atrato) http://www.euro-colombia.org/descargas/b/crisis_2.pdf#search=%22oacnudh%20mayo%02002%20%22medio%20atrato%22%22

²²⁷ FN 20.05.2002: *Informe de la Oficina en Colombia del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Derechos Humanos sobre su Misión de Observación en el Medio Atrato* (FN's højkommissærs menneskerettighedskontor i Colombias beretning om deres undersøgelsesekspedition til Medio Atrato) http://www.euro-colombia.org/descargas/b/crisis_2.pdf#search=%22oacnudh%20mayo%02002%20%22medio%20atrato%22%22 - Side 14-15. (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: Las FARC-EP tienen responsabilidad en la muerte violenta de más de 100 civiles,...causada por el lanzamiento de pipetas, en el marco de un enfrentamiento armado con un grupo de paramilitares. La autoría de estos hechos por parte de miembros de las FARC-EP fue reconocida públicamente por la guerrilla, como un "error".

Da disse handlinger er forbrydelser begået i en intern væbnet konflikt, mener FN at de skal betragtes som brud på krigens love, og dermed som krigsforbrydelser, og dømmes derefter.²²⁸ FARC har i et kommuniké per 8 maj 2002 taget det delvise ansvar for tragedien, og har undskyldt den utilsigtede skade de har forvoldt.²²⁹

De paramilitære (AUC):

De paramilitære kritiseres for at have brugt civile som menneskeskjold: "[...] *Amnesty International's generalsekretær fordømte de paramilitæres brug af civile, der havde søgt tilflugt i kirken, som menneskeskjold, som et alvorligt brud på international humanitær lov.*"²³⁰

FN mener, at de paramilitære deler ansvaret for hændelserne i Bojayá, da de ved at placere sig tæt ved kirken satte civilbefolkningen i skudlinien, og dermed udsatte dem for voldsom fare.²³¹ De paramilitære kritiseres ligeledes for trusler og røveri imod civilbefolkningen før og under kampene.

Den colombianske stat og hæren:

Den colombianske hær havde mødtes med paramilitære dødspatroljer forud for massakren, og havde tilladt paramilitære tropper at passere flere militære kontrolposter. Hæren havde således intet gjort for at hindre de paramilitæres tilstedeværelse i området. Derudover kritiseres den colombianske stat for ikke at have ydet civilbefolkningen beskyttelse, til trods for at de var blevet advaret på forhånd.²³² Amnesty Internationals generalsekretær Irene Khan udtalte følgende: "*Tragedien bekræfter, at de colombianske myndigheder i høj grad er ansvarlige for ikke at have grebet ind for at beskytte civilbefolkningen, på trods af at de på forhånd var blevet advaret,, gennem de officielle advarsels-kanaler, om at de i Bojayá-området var udsat for en alvorlig risiko.*"²³³

3.10 Anklager om brug af børnesoldater

Resumé: *FARC's eget reglement forbyder udtrykkeligt at rekruttere børn under 15 år, og er også på dette område på linje med Genevekonventionens bestemmelser. Der findes ikke dokumentation for systematisk overtrædelse af denne bestemmelse i noget større omfang.*

---

²²⁸ Ibid. Side 16-17

²²⁹ Ibid. Anexo VI

²³⁰ Amnesty International 09.05.2002: *Colombia: Amnesty International fears the risk of civil war if the population are brought further into the armed conflict* <http://news.amnesty.org/library/index/ENGAMR230542002?open&of=ENG-366>, (uofficiel oversættelse) Orig.tekst: Amnesty International's Secretary General condemned the use of civilians who had taken refuge in the church as human shields by the paramilitaries as being grave violations of international humanitarian law".

²³¹ FN 20.05.2002: Informe de la Oficina en Colombia del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Derechos Humanos sobre su Misión de Observación en el Medio Atrato (FN's højkommisærs menneskerettighedskontor i Colombias beretning om deres undersøgelsesekspedition til Medio Atrato) http://www.euro-colombia.org/descargas/b/crisis_2.pdf#search=%22oacnudh%20mayo%02002%20%22medio%20atrato%22%22 - Side 14-15.

²³² Ibid s. 20-22

²³³ (Amnesty International 09.05.2002: *Colombia: Amnesty International fears the risk of civil war if the population are brought further into the armed conflict* <http://news.amnesty.org/library/index/ENGAMR230542002?open&of=ENG-366>, (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: "This tragedy also confirms that the Colombian authorities are seriously answerable for failing to intervene to protect the civilian population, despite the fact that they had been warned in advance, through the official early warning system, that they were seriously at risk in the Bojayá area".

Human Rights Watch (HRW) anvender i sine rapporter betegnelsen ”børnesoldater” om alle soldater under 18 år. PET henviser i denne retssag til en af HRW’s rapporter. I den anledning er det værd at bemærke, at HRW’s tal om at 74 børn under 15 skulle have deserteret fra FARC i år 2001, bygger på oplysninger fra den colombianske hær, der ikke kan anses for at være en troværdig kilde.²³⁴ Ifølge HRW’s rapport har HRW mødt i alt 13 unge under 18 år, der hævder, at de er blevet tvunget til at melde sig til enten FARC eller en anden guerillagrube, ELN. På trods af at PET henviser til HRW’s rapport som belæg for at det skulle finde sted, er der *ikke* i nævnte rapport eksempler på at unge i FARC er blevet henrettet for at være faldet i søvn på vagtposten – derimod bliver unge citeret for at sige at de var heldige, at de slap med en mindre straf, fx at grave en skyttegrav.²³⁵

I 1999 mødtes FN’s Særlige Repræsentant Olara Otunnu med Raúl Reyes fra FARC’s øverste ledelse. Efter mødet udsendte de to parter en fælles erklæring, hvori der udtrykkes enighed om FARC’s forpligtelse til at demobilisere eventuelle medlemmer under 15 år, og i fremtiden undgå rekruttering af unge under denne alder.²³⁶ Otunnu betegnede FARC’s respons som positiv, hvilket må tolkes som en anerkendelse af retsgrundlaget for FARC’s formelle rekrutteringsgrænse på 15 år.

3.11 Finansiering af FARC's aktiviteter

Resumé: *Uafhængige internationale eksperter og FN har ikke fundet belæg for beskyldninger om at FARC producerer eller eksporterer narkotika i noget større omfang. Derimod står det klart, at FARC beskatter handel med fx kokablade og beskytter fattige kokabønder.*

Nazih Richani (professor i politologi ved Kean University, USA) er en førende international ekspert indenfor borgerkrigsøkonomi. Han har undersøgt FARC’s finansieringsgrundlag for bl.a. Verdensbanken.²³⁷ Richani beskriver FARC som et alternativt ”statsopbyggende foretagende”, der tilbyder sin egne former for beskyttelse, orden, skattesystem, sociale ydelser og økonomiske udviklingsstrategier til landbefolkningens.²³⁸

Ifølge Richani kommer FARC’s indtægter ikke fra narkoeksport. FARC driver i hemmelighed en lang række legale former for virksomheder, bl.a. minedrift, og investerer kraftigt i hoteller, apoteker, trykkerier, bus- og færgetransport m.m. Herudover dræner FARC ved hjælp af personer i statsapparatet offentlige kasser for betydelige summer. Omtrent 10 pct. af indtægterne kommer fra en særlig skat, der pålægges udenlandske selskaber og godsejere. En anden vigtig indtægtskilde er den afgift, som FARC pålægger handel med råvarer til narkotikaproduktion, først og fremmest kokablade. Afpresning af virksomheder kombineret med bortførelser skaffer også midler til FARC.

---

²³⁴ Human Rights Watch: You’ll Learn Not To Cry” side 31, kilde 83.

²³⁵ Ibid

²³⁶ Pressemeddelelse FN: Mr. Otunnu declared today: "The significance of the meeting with the FARC leaders lies in the fact that, for the first time, the international community has engaged the FARC, directly and at a high level, on issues of humanitarian principles and norms. And they have responded positively. The Task Force provides a mechanism for ongoing engagement on humanitarian assistance and protection issues, that are of joint concern. "
<http://www.un.org/children/conflict/pr/1999-06-09specialrepresent76.html>

²³⁷ The Political Economies of the War System in Lebanon and Colombia"; **World Bank Paper**. June 2001. Se også: <http://www.kean.edu/~nrichani/>

²³⁸ Review of Systems of Violence: The Political Economy of War and Peace in Colombia by Nazih Richani, I *Contemporary Sociology*, Vol. 32, No. 5. (Sep., 2003), pp. 625-626.

Eksport af narkotika optræder overhovedet ikke som indtægtskilde i Richanis undersøgelse: *The Political Economy of Violence: The War-System in Colombia*.²³⁹

Ifølge flere rapporter fra det uafhængige analyseinstitut Transnational Institute (TNI) er beskyldninger mod FARC om at være et narko-kartel helt fejlagtige.²⁴⁰ FARC bliver ikke bekæmpet af colombiansk militær, fordi FARC er blandet ind i narkohandel. Det forholder sig omvendt: FARC bliver beskyldt for at være indblandet i narkohandel, for at det colombianske militær lettere kan få rundhåndet bistand fra USA. Efter den Kolde Krigs afslutning, blev det vanskeligere for det colombianske styre at retfærdiggøre den meget store amerikanske militærhjælp. I takt med at den såkaldte "War On Drugs" blev en politisk prioritet i USA, begyndte det colombianske styre at beskrive FARC som en "narkoguerilla".²⁴¹

TNI vurderer blandt andet:

"Guerillaerne er ikke et narko-kartel, for de kontrollerer ikke resurser gennem hele narkoindustriens kredsløb fra produktion til eksport. Guerillaerne kontrollerer resurser fra skatteopkrævning, som ikke bliver brugt til at finansiere mere ulovlig narkoproduktion, men i stedet til at finansiere en stadig dyrere krig. Ikke desto mindre har den colombianske regerings sikkerhedsstyrker opfundet og udbredt den antagelse, at oprørsstyrkerne har overtaget rollen fra de berømte karteller fra Medellín og Cali".²⁴²

3.12 FARC's narkopolitik

FARC oplyser selv, at organisationen beskatter alle virksomheder og enkeltpersoner, der råder over formuer på over 1 million US dollars. Det fremgår bl.a. af FARC's forordning "Lov nr. 002" fra 25. Marts 2000.²⁴³ Det fremgår af et andet officielt FARC-dokument, at organisationen tager afstand fra narkosmugleri, og ønsker en politisk løsning, der giver kokabønderne bæredygtige alternativer til at dyrke de ulovlige afgrøder.²⁴⁴

Koka-dyrkerne i Colombia er for det meste fattige bønder, internt fordrevne og indianere i Andes- og Amazonasregionen. De er ikke en del af den organiserede kriminalitets-netværk som karakteriserer narko-handlerne, men dyrker koka som følge af en økonomisk krise i Latinamerikas landbrugssektor, som har medført meget lave priser på legale afgrøder²⁴⁵. En stor del af kokaproduktionen foregår i meget afsidesliggende regioner, hvor staten er nærmest ikke-eksisterende, og hvor infrastruktur for transport af varer til markedet er meget dårlig.²⁴⁶

²³⁹ Offentliggjort i Journal of Interamerican Studies and World Affairs, Vol. 39, No. 2. pp. 37-81.

²⁴⁰ http://www.tni.org/detail_page.phtml?&page=policybriefings_brief19&menu=11d

²⁴¹ Ibid.

²⁴² (uofficiel oversættelse) Orig.tekst: The guerrillas are not a drug cartel because they do not control the resources throughout the complete circuit of the drug industry (production through exportation). Rather, they control resources from taxation that are not used to finance further illicit drug production, but instead are used to finance an increasingly costly war. Nonetheless, the security forces of the Colombian government have created and promoted the thesis that the insurgency has replaced the famous Medellín and Cali cartels."

http://www.tni.org/detail_page.phtml?page=archives_vargas_fumi-summary

²⁴³ <http://www.farcep.org/?node=2,1900,1>

²⁴⁴ <http://www.farcep.org/?node=2,2581,1>

²⁴⁵ Transnational Institute oktober 1999. Vargas: Drug Cultivation, fumigation and the Conflict in Colombia.

http://www.tni.org/detail_page.phtml?page=archives_vargas_fumi-summary

²⁴⁶ Transnational Institute juni 1999. Vargas: The Revolutionary Armed Forces of Colombia (FARC) and the Illicit Drug Trade.

En stor del af koka-bønderne bor i områder under guerrilla-kontrol. FARC indkræver skat på salg af koka-masse fra bønder til opkøbere, men er i øvrigt ikke involveret i dyrkning eller handel med koka²⁴⁷ + ²⁴⁸

FARC's narkotikapolitik er udtrykt i følgende kommuniké fra FARC's øverste ledelse:

”- FARC hverken dyrker, ejer, producerer, transporter, og meget mindre handler med nogen form for narkotika eller euforiserende produkter.

- Vi er overbeviste om at krigen mod narkotika-kræften kun kan vindes hvis man udarbejder en verdensomspændende strategi for legalisering af disse produkter. Dette vil ødelægge den store rigdom som narkotikaen genererer²⁴⁹”.

I en nyere udtalelse fra januar 2007 hedder det lige ud: ”Vi tager afstand fra narko-smugleri.”²⁵⁰

At FARC ikke er en narkomafia, bekræftes af FN's tidligere specialudsending til Colombia, Klaus Nyholm, der har udtalt at ”FARC er noget andet end narkosmuglere”²⁵¹

I 1999 samarbejdede FARC med et FN program omhandlende omlæggelse af kokadyrkning til andre afgrøder²⁵². Under fredsprocessen i 1998-2002 fremlagde FARC en detaljeret plan for et pilotprojekt for omlæggelse af de illegale afgrøder i kommunen Cartagena de Chairá (Caqueta). Planen beskriver processen fra information og uddannelse af befolkningen, oprettelse af en styringsgruppe, behov for teknisk ekspertise og økonomisk støtte til bønderne, forbedring af infrastruktur, og en plan for international og national evaluering af projektets fremdrift.²⁵³

Den colombianske regerings indsats for at udrydde de illegale afgrøder, har mødt udbredt kritik. Med flere milliarder dollar i støtte fra USA (Plan Colombia), har indsatsen hovedsagelig bestået i militær optræning, og sprøjtning af afgrøder. Sprøjtningerne ødelægger også legale afgrøder²⁵⁴, og

---

²⁴⁷ Transnational Institute oktober 1999. Vargas: Drug Cultivation, fumigation and the Conflict in Colombia. http://www.tni.org/detail_page.phtml?page=archives_vargas_fumi-summary

²⁴⁸ Anncol 23.sept. 07. La guerrilla en Colombia: el fin y los medios. Interview med Rodrigo Granda. <http://www.anncol.org/es/site/doc.php?id=3370>

²⁴⁹ Comunicado del Estado Mayor de las FARC (Kommuniké fra FARC's øverste ledelse) 11. September 2006 (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: [...] 4. Las FARC-EP no siembran, ni tienen cultivos, ni procesan, ni transportan ni mucho menos comercializan ninguna clase de narcóticos ni productos psicotrópicos. 5. Estamos convencidos que la batalla contra el cénfer del narcotráfico, solo se ganará definitivamente si se diseña una estrategia mundial que incluya la legalización de estos productos, porque acabaría de un tajo con las ganancias fabulosas que genera.” <http://www.anncol.org/es/site/doc.php?id=2401> (også tilgængeligt på: <http://www.jca-sevilla.org/detallenoticia.asp?id=128>)

²⁵⁰ (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: ”We reject drug trafficking” FARC-EP 3. Januar 2007: To legalize the consumption of drugs, the only serious alternative to eliminate drug trafficking. <http://www.farcep.org/?node=2,2581,1> (egen oversættelse).

²⁵¹ (uofficiel oversættelse af Nyholm) Orig. tekst: “The guerrillas are something different than the traffickers, the local fronts are quite autonomous. But in some areas they are not involved at all. And in others they actively tell the farmers not to grow coca.” Cerlac Bulletin, volume 3, issue 6 2004: Dr.Doug Stokes: Américas Other War: Terrorizing Colombia

²⁵² Cerlac Bulletin, volume 3, issue 6 2004: Dr.Doug Stokes: Américas Other War: Terrorizing Colombia.

²⁵³ FARC-EP 29. Juni 2000: Planificación de mecanismos para la sustitución de cultivos ilícitos. Municipio de Cartagena del Chairá (Caquetá). <http://www.farcep.org/?node=2,1699,1>

²⁵⁴ Noam Chomsky: Plan Colombia 2000

flere hundrede tusinde mennesker er blevet fordrevet som følge af de militære operationer²⁵⁵. I 2006 sås en reduktion i coca-produktion sv.t. kun 8000 hektar, til trods for at over 200.000 hektar var blevet sprøjtet og forsøgt manuelt eradikeret²⁵⁶.

Planen er kritiseret for primært at fokusere på guerrilla-bekæmpelse, til trods for en veldokumenteret forbindelse mellem paramilitære og narkohandlere²⁵⁷, samt for kun at ramme det svageste, mest udsatte led i coca-kæden, nemlig coca-dyrkerne,²⁵⁸ Kun en meget lille, og ikke særlig vellykket del af indsatsen er rettet mod at skabe forudsætninger for at bønderne kan erstatte coca-produktionen med legale afgrøder²⁵⁹.

---

²⁵⁵ Transnational Institute. Drug Policy Briefing No.9, januar 2005: Colombia: Drugs&Security On the problems of confusing drug policy and security policy.

²⁵⁶ Colombia, Coca Cultivation Survey 2006, United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC).

http://www.unodc.org/pdf/andean/%20Colombia_coca_survey_2006_eng.pdf

²⁵⁷ Transnational Institute. Drug Policy Briefing No.9, januar 2005: Colombia: Drugs&Security On the problems of confusing drug policy and security policy.

²⁵⁸ Transnational Institute oktober 1999. Vargas: Drug Cultivation, Fumigation and the Conflict in Colombia.

²⁵⁹ Colombia Journal 24. September 2007. Kyle Johnson: Seven Years of Plan Colombia...and Little Has Changed in Putumayo. <http://www.colombiajournal.org/colombia264.htm>

Kapitel 4: Aktuelle fredsinitiativer i den colombianske borgerkrig og hvordan en eventuel dom i Danmark kan påvirke fredsprocessen negativt

4.1 Aktuelle fredsinitiativer i den colombianske borgerkrig med internationale fredsmæglere, herunder udviklingen mellem FARC og Colombias regering september 2007 – juni 2008

4.1.1 Resumé

Efter 5 års optrapning af den væbnede konflikt blev der i 2007 igangsat spirende fredsforhandlinger mellem FARC og Colombias regering. De konkrete forhandlinger drejer sig primært om betingelserne for en humanitær fangeudveksling. Fangeudvekslingen skal om muligt være startskuddet til en egentlig fredsproces mellem de to parter.

Der er al mulig grund til at bakke op om disse fredsforløb. Processen mellem FARC og Colombias regering er skrøbelig og er efter alt at dømme kun kommet i stand pga. stort politisk pres på præsident Uribe og som følge af diplomati på højt niveau.

Internationale mæglere spiller en vigtig rolle i forsøget på at finde en fredelig vej ud af den væbnede konflikt. Der er stigende bekymring i en række latinamerikanske lande for krigens udvikling i Colombia og stor vilje fra en lang række lande til at spille en rolle i egentlige forhandlinger mellem de to parter.

Selv om Colombias regering i november 2007 afbryder international mægling i konflikten, frigiver FARC ensidigt 6 højtstående fanger som en fredsgestus, i starten af 2008. Herefter ser det ud til, at forhandlinger mellem FARC, Frankrig, Venezuela og Ecuador om frigivelse af FARC's sidste politikere i fangenskab snart kan give resultat og forhåbentlig føre til en egentlig fredsproces i landet.

Men d. 1. Marts 2008 myrder den colombianske regering FARC's forhandlingsleder under et bombardement inde på Ecuadors territorium. Dette fører til krise i forholdet mellem Colombia og begge dets nabolandene Venezuela og Ecuador. Og Colombias regering har på den måde umuliggjort fredsforhandlinger og fangeudveksling, indtil der etableres nye kontakter med FARC. I juni spår flere kilder dog, at den sidste politiker i FARC's varetægt alligevel snart vil blive frigivet. FARC meddeler, at målet om fredsforhandling og fangeudveksling står ved magt.

Efter bombardementet i Ecuador hævder den colombianske regering at have beslaglagt dokumenter, der forbinder en stribe politikere og statsledere med FARC, inkl. de colombianske socialdemokraters leder Piedad Córdoba og den tidligere konservative præsidentkandidat Alvaro Leyva samt flere uafhængige journalister. De beskyldes nu alle for terrorstøtte, fordi de har arbejdet for fredsforhandlinger med guerillaen. De pågældende politikere og journalister siger selv, de har haft korrespondance med FARC som et naturligt led i arbejdet for fredsforhandlinger.

Flere internationale og colombianske aktører argumenterer for at anerkende FARC som krigsførende part, ligesom FARC selv foreslår. FARC opfylder kriterierne for anerkendelse. Dette opfattes som et vigtigt skridt på vejen mod forhandlinger og en varig fred, og det kunne forpligte

FARC i forhold til Genevekonventionernes retningslinjer for krigsfanger. En sådan anerkendelse vil kræve, at FARC fjernes fra de internationale terrorlister.

Der er tegn på, at FARC ønsker at frigive de sidste fire civile politikere, FARC har i sin varetægt. FARC har ikke taget politikere til fange siden 2002.

4.1.2 Fredsmægling og international opbakning

FARC og Colombias regering enedes i september 2007 om at have Venezuelas præsident Chávez²⁶⁰ og den colombianske politiker Piedad Córdoba²⁶¹ som mæglere i konflikten. Målet for forhandlingerne er i første omgang en gensidig fangeudveksling mellem regeringen og FARC.²⁶² På længere sigt er håbet en egentlig fredsproces, der kan afslutte Colombias væbnede konflikt.

FARC hilser Chávez' mægling i konflikten velkommen og gentager sin forpligtelse til konstant at arbejde for en fredelig løsning på konflikten, da "*Colombias skæbne ikke kan være krig*".²⁶³

FARC udtrykker desuden påskønnelse af udtalelserne fra G8-landene og af initiativerne fra Frankrigs, Schweiz og Spaniens regeringer for at fremhjelpe forhandlinger.²⁶⁴

Siden 2005 har den franske, spanske og schweiziske regering opfordret begge parter til forhandling og tilbudt sin assistance.²⁶⁵ De tre regeringer har bl.a. opfordret den colombianske regering til at acceptere FARCs tilbud om en humanitær fangeudveksling.²⁶⁶ Frankrigs præsident Sarkozy har desuden taget afstand fra præsident Uribes politik om at redde FARC's tilbageholdte fanger ud af junglen med militære midler, der sætter mange liv på spil.²⁶⁷

G8 opfordrer i 2007 begge parter i konflikten til fangeudveksling og nye fredsforhandlinger.²⁶⁸ G8 opfordrer parterne til at gøre brug af det franske, spanske og schweiziske tilbud om facilitering og bifalder regeringens frigivelse af det højtstående FARC-medlem Rodrigo Granda som en positiv og konstruktiv gestus.²⁶⁹ Det samme gør Frankrig, Spanien og Schweiz.²⁷⁰

---

²⁶⁰ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/6999363.stm>

²⁶¹ CNN: <http://edition.cnn.com/2007/WORLD/americas/08/17/chavez.colombia.ap/index.html>

²⁶² Ibid.

²⁶³ Agencia Bolivariana de Noticias: http://www.abn.info.ve/go_news5.php?articulo=104760&lee=17 (uofficiel oversættelse) Org. tekst: "Colombian fate can not be war."

²⁶⁴ Anncol: <http://www.anncol.org/uk/site/doc.php?id=289>

²⁶⁵ Frankrigs regering: http://www.diplomatie.gouv.fr/es/fichas-paises_1/colombia_44/rehenescolombia_952/continucion-los-esfuerzos-espana-francia-y-suiza-16.02.07_3693.html

²⁶⁶ Frankrigs regering: http://www.diplomatie.gouv.fr/es/fichas-paises_1/colombia_44/rehenescolombia_952/continucion-los-esfuerzos-espana-francia-y-suiza-16.02.07_3693.html

²⁶⁷ Frankrigs regering: http://www.diplomatie.gouv.fr/es/fichas-paises_1/colombia_44/rehenescolombia_952/comunicado-del-senor-philippe-douste-blazy-relacion-con-las-declaraciones-del-presidente-uribe-paris-20-octubre-2006_3002.html

²⁶⁸ G8 Chair's Summary juni 2007: http://www.g-8.de/nsc_true/Content/EN/Artikel/_g8-summit/anlagen/chairssummary,templateId=raw,property=publicationFile.pdf/chairs-summary

²⁶⁹ G8 Chair's Summary juni 2007: http://www.g-8.de/nsc_true/Content/EN/Artikel/_g8-summit/anlagen/chairssummary,templateId=raw,property=publicationFile.pdf/chairs-summary

²⁷⁰ Frankrigs regering: http://www.diplomatie.gouv.fr/es/fichaspaises_1/colombia_44/rehenescolombia_952/liberacion-rodrigo-granda-por-una-decision-del-presidente-colombiano-05.06.07_4067.html

4.1.3 Regeringen afbryder forhandlinger

På trods af fremskridtet i forhandlingerne om en fangeudveksling, afbryder Colombias præsident Uribe uden varsel forhandlingerne i november 2007 og fyrer både præsident Chávez og senator Córdoba som mæglere.²⁷¹ Pårørende til fangerne udtrykker chok over Uribes beslutning om at afbryde forhandlingerne. Ingrid Betancourts eksmand Fabrice Delloye udtaler, at "*det er tydeligt, at Colombias præsident ikke vil høre tale om humanitære aftaler*".²⁷² Pårørende til tilfangetagne soldater og politifolk udtrykker ligeledes deres sorg over Uribes beslutning.²⁷³ Frankrigs præsident Sarkozy beder i et brev præsident Uribe om alligevel at fortsætte dialogen med Chávez.²⁷⁴

I november 2007 aflægger den anden mægler, socialdemokraten Córdoba, rapport til Colombias kongres om de opnåede resultater efter tre måneders mægling.²⁷⁵ Hun oplister bl.a. følgende resultater:

- Højtstående nordamerikanske politikere deltager i bestræbelserne for en fredsproces i Colombia. USA støtter forhandlinger med FARC.
- Presidente Chávez accepterer at mægle i Colombias konflikt
- USA støtter præsident Chávez og senator Córdoba som mæglere i konflikten.
- FARC takker ja til mægling af præsident Chávez og senator Córdoba
- pårørende til både FARC's og regeringens fanger støtter forhandlingerne.
- Frankrig, Brasilien og Venezuela tilbyder at huse fredsforhandlinger på deres territorium
- både FARC og Colombias regering accepterer at stræbe efter en fangeudveksling som første skridt i en egentlig fredsproces.
- FARC accepterer, at en sådan proces ikke nødvendigvis indebærer et demilitariseret område, som guerillaen ellers har haft som betingelse.
- FARC's forhandlingsleder Raúl Reyes udtrykker i pressen vilje til at nedlægge våbnene og opbygge et politisk projekt.
- skabelsen af et klima af håb i Colombia.

4.1.4 FARC frigiver fanger

Selv om Colombias regering i november 2007 har afbrudt alle forhandlinger, meddeler FARC i december, at organisationen som en fredsgestus vil frigive de to tidligere politikere Clara Rojas og Consuelo de Perdomo. FARC udpeger Chávez til at facilitere frigivelsen. Colombias regering accepterer dette.²⁷⁶ En international kommission med deltagelse fra Frankrig, Venezuela, Bolivia, Argentina, Brasilien, Cuba og Røde Kors rejser til Colombia for at bakke op om frigivelsen og Chávez' rolle som facilitator.²⁷⁷

---

²⁷¹ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7106828.stm>

²⁷² BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7106828.stm> (uofficiel oversættelse) Org. tekst: "It is clear that the Colombian president does not want to hear about a humanitarian accord,"

²⁷³ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7106828.stm>

²⁷⁴ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7106828.stm>

²⁷⁵ Córdoba's rapport til Colombias kongres:

<http://www.piedadcordoba.net/piedadparalapaz/modules.php?name=News&file=article&sid=2404>

²⁷⁶ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7160772.stm>

²⁷⁷ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7160772.stm>

Den franske analytiker og tidligere udenrigsordfører i præsident Sarkozy's regeringsparti, Pascal Drouhaud, vurderer frigivelsen til at være "en yderst betydningsfuld humanitær gestus" og udtaler, at "denne gestus viser, at FARC har ørerne åbne for nationale og internationale krav, og at de ikke er isolerede".²⁷⁸

I februar beslutter FARC at frigive endnu 4 fanger, alle tidligere kongresmedlemmer. Det drejer sig om Gloria Polanco, Luis Eladio Perez, Orlando Beltran og Jorge Gechem.²⁷⁹ De frigivne fanger arbejder nu for yderligere forhandlinger mellem FARC og regeringen.²⁸⁰

Den colombiansk-franske Ingrid Betancourt og 3 andre er de eneste politikere tilbage i FARC's varetægt.²⁸¹

I januar og februar når FARC sammen med regeringerne i Frankrig og Ecuador langt i forhandlingerne om Betancourts frigivelse: Ecuadors præsident Correa udtaler, at der i slutningen af februar manglede ganske få praktiske detaljer, før Betancourt kunne frigives.²⁸²

4.1.5 FARC's forhandlingsleder myrdes

Men forhandlingerne afbrydes: Den 1. marts myrder den colombianske regering FARC's forhandlingsleder under et bombardement på Ecuadors territorium. I følge FARC opholder forhandlingslederen Reyes sig midlertidigt i Ecuador for at tage imod en fransk forhandlingsdelegation.²⁸³

24 mennesker dræbes, heriblandt 4 mexicanske studerende, der opholdt sig i guerillalejren for at lave research til deres universitetsstudier.²⁸⁴ Ethvert tilløb til fredsforhandlinger og fangeudveksling umuliggøres hermed. Forhandlingslederen Reyes forhandlede personligt med Frankrigs præsident Sarkozy og Ecuadors præsident Correa. Efter mordet på ham står disse regeringer uden konkrete kontakter med FARC.²⁸⁵

International Crisis Group udtaler om bombningen af FARC-lejren i Ecuador: "Angrebet 1. Marts... udløste den alvorligste politiske krise i Andes-regionen i mange år: Fordømmelsen af Colombia, både i Organisationen af Amerikanske Stater og i Río-gruppen samt afbrydelsen af alle forbindelser med Ecuador. Det lukkede tilsyneladende også døren for yderligere unilaterale fangefrigivelser og en humanitær aftale... Vi ser imidlertid, at FARC tilpasser sine metoder og langsigtede strategi, og FARC vil sandsynligvis, som tidligere, overleve regeringens aktuelle militære optrapning... Uribe-administrationen bør ikke fokusere udelukkende på militære midler... Det er afgørende at komme videre med udvekslingen af fanger... En gruppe af venligtsindede lande bør have gendefineret sin rolle og få et begrænset mandat specifikt til fangeudvekslingen, og her bør Brasilien inviteres til at spille en ledende rolle..."²⁸⁶

---

²⁷⁸ IPS: <http://www.ipsnews.net/news.asp?idnews=40537> (uofficiel oversættelse) Org. tekst: "a humanitarian gesture of great significance." og "This gesture shows that the FARC have their ears open to national and international demands, and that they are not isolated."

²⁷⁹ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7161276.stm>

²⁸⁰ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=24908-NN>

²⁸¹ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=28826-NN>

²⁸² La Jornada: <http://www.jornada.unam.mx/2008/03/07/index.php?section=mundo&article=029n1mun>

²⁸³ Telesur: <http://www.telesurtv.net/secciones/noticias/nota/25625/carta-de-rodrigo-granda-y-jesus-santrich-sobre-la-vida-de-raul-reyes/>

²⁸⁴ Venezuelas regering: http://www.minci.gov.ve/noticias-internacionales/1/175642/_mexico_exige.html

²⁸⁵ Terra: <http://www.terra.com/noticias/articulo/html/act1214304.htm>

²⁸⁶ International Crisis Group: <http://www.crisisgroup.org/home/index.cfm?id=5410&l=1> (uofficiel oversættelse) Orig. tekst: "The 1 March attack on the FARC camp in Ecuador that produced Reyes's death triggered the most serious

Ecuadors præsident Correa udtaler, at Colombias regering myrdede FARC's forhandlingsleder, fordi regeringen vidste, at FARC i marts ville frigive Ingrid Betancourt og flere andre fanger, med hjælp fra Ecuador.²⁸⁷ Correa kalder det colombianske bombardement i Ecuador for en massakre. Undersøgelser viser, at colombianske soldater myrdede både civile og guerillasoldater i området på klos hold.²⁸⁸

Frankrigs Sarkozy udtaler, at angrebet i Ecuador og mordet på Reyes sker på et afgørende tidspunkt, hvor FARC's frigelser bør bakkes op.²⁸⁹ Frankrigs regering opfordrer Chávez til at genoptage sit arbejde for forhandling mellem FARC og Colombias regering.²⁹⁰ Det er Chávez villig til²⁹¹, men den colombianske regering mener ikke, der skal forhandles.²⁹²

Præsident Uribe udtaler, at regeringen satser på at befri FARC's fanger med militære aktioner, dér hvor fangerne opholder sig. Yolanda Pulecio, mor til Ingrid Betancourt, udtaler, at Uribe med denne ordre viser, at han intet problem har med at sætte fangeres liv i fare.²⁹³ Det frigivne tidligere kongresmedlem Luis Eladio Pérez fordømmer ligeledes Uribes plan for militære angreb på de lejre hvor man formoder der er fanger.²⁹⁴

FARC har samme krav som hidtil, nemlig at kommende fangefrigivelser skal ske i et demilitariseret område, der sikrer de frigivne fangers sikkerhed for regeringens krigshandlinger, og sikrer at FARC's medlemmer ikke likvideres under frigivelsen.²⁹⁵

4.1.6 Terroranklager mod den legale opposition

Efter bombardementet i Ecuador hævder den colombianske regering at have beslaglagt forhandlingslederen Reyes' computere. Regeringen fremlægger i tiden efter en række dokumenter, der forbinder en stribe politikere og statsledere med FARC.²⁹⁶ Det gælder både Venezuelas præsident Chávez og Ecuadors præsident Correa, som begge afviser at have andre forbindelser med FARC end de nødvendige kontakter for åbent at forhandle.²⁹⁷ Den colombianske socialdemokratiske leder Piedad Córdoba og den tidligere konservative præsidentkandidat Alvaro

---

political crisis in the Andean region in many years, Colombia's condemnation in the Organization of American States (OAS) and the Río Group and a break in relations with Ecuador. It also seemed to slam the door shut to further unilateral releases of hostages and a humanitarian agreement ... Meanwhile, there is evidence that the FARC is adapting its method of operation and long-term strategy and, as in the past, may well survive the recent government military escalation... The Uribe administration should not put all its eggs in the military basket... Moving forward with the hostages-for-prisoners swap is crucial... redesigning the role of the group of friendly countries by giving it a limited mandate specifically for the hostages-for-prisoners swap and calling on Brazil to assume a leadership role..."

²⁸⁷ La Jornada: <http://www.jornada.unam.mx/2008/03/07/index.php?section=mundo&article=029n1mun>

²⁸⁸ La Jornada: <http://www.jornada.unam.mx/2008/03/02/index.php?section=mundo&article=027n1mun>

²⁸⁹ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=24966-NN>

²⁹⁰ Frankrigs regering: http://www.diplomatie.gouv.fr/es/fichas-paises_1/colombia_44/rehenes-colombia_952/tensiones-region-andina-05.03.08_5532.html

²⁹¹ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=27196-NN>

²⁹² Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=26000-NN>

²⁹³ La Prensa: <http://www-usa.laprensa.com.ni/archivo/2008/enero/28/noticias/internacionales/>

²⁹⁴ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=28002-NN>

²⁹⁵ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=26000-NN>

²⁹⁶ DR: <http://www.dr.dk/Nyheder/Udland/2008/03/03/03113129.htm>

²⁹⁷ Colombia Reports: <http://colombiareports.com/2008/05/15/latin-american-european-leaders-gather-for-summit/>

Leyva beskyldes også for støtte til FARC. Begge har arbejdet som officielle mæglere mellem regeringen og FARC.²⁹⁸ De uafhængige journalister Carlos Lozano og William Parra samt en række politikere fra den legale opposition anklages også for terrorstøtte.²⁹⁹ Journalisten Lozano er blevet bedt af regeringen om at formidle nye kontakter med FARC, få dage før han beskyldes for terrorstøtte, og siger, at han ligesom andre fredsmæglere har haft kontakt til FARC som led i fredsbestræbelser.³⁰⁰

Der er dog stor uenighed om hvorvidt de fremlagte dokumenter underbygger regeringens beskyldninger. En gruppe nordamerikanske forskere påpeger, at dokumenterne i flere tilfælde tolkes meget frit af Colombias regering.³⁰¹

4.1.7 FARC's leder udskiftes

I maj måned meddeler FARC, at organisationens leder gennem 44 år, Manuel Marulanda er død af sygdom. Han erstattes af Alfonso Cano, som spillede en fremtrædende rolle ved forhandlingsbordet under forrige fredsproces mellem FARC og regeringen 1998-2002. Alfonso Cano meddeler, at *"vores forslag om humanitære aftaler og en politisk løsning på konflikten stadig gælder"*, og *"vores forslag vil udmunde i en fælles bestræbelse for at opnå fred"*.³⁰² Den tilfangetagne Betancourt's mor, Pulecio, udtaler, at hun ser FARC's nye leder som en veluddannet og progressiv mand, som vil være i stand til at få en humanitær fangeudveksling i stand. Ifølge Pulecio vil yderligere frigivelser udløse resolut handling fra Frankrigs og det internationale samfunds side for at få Colombia på rette vej mod fred.³⁰³ Den colombianske pårørende-organisation Asfamipaz udtaler, at man håber at FARC's nye ledelse og regeringen kan opnå en fredsftale.³⁰⁴

4.1.8 Statsledere: Anerkend FARC som krigsførende part

FARC opfylder kriterierne for anerkendelse, ifølge den Washington-baserede advokat Paul Wolf.³⁰⁵ Det bakkes op af flere internationale og colombianske aktører efter FARC's fangefrigivelser: Som led i en plan for fangeudveksling foreslår Frankrigs præsident Sarkozy, at FARC til gengæld anerkendes som krigsførende part og bliver fjernet fra terrorlisterne, ligesom frigivne FARC-soldater kunne tilbydes asyl i Frankrig.³⁰⁶

Venezuelas præsident Hugo Chávez udtaler ligeledes, at FARC bør anerkendes af det internationale samfund som en legitim krigsførende part.³⁰⁷ Ifølge Chavez grænser en stor del af Venezuela ikke op til den colombianske stat, men til FARC, som også har en stat, og som har et territorium under

---

²⁹⁸ CNN:

http://64.233.183.104/search?q=cache:k74aqjWCHvoJ:mobile.cnn.com/wml/en/p/a/wo_am/colombia.farc/2220/3.wml+%22cordoba%22+%2B+%22leyva%22&hl=da&ct=clnk&cd=2&gl=dk

²⁹⁹ CNN:

http://64.233.183.104/search?q=cache:k74aqjWCHvoJ:mobile.cnn.com/wml/en/p/a/wo_am/colombia.farc/2220/3.wml+%22cordoba%22+%2B+%22leyva%22&hl=da&ct=clnk&cd=2&gl=dk

³⁰⁰ CNN: <http://us.cnn.com/2008/BUSINESS/06/08/venezuela.colombia.ap/index.html>

³⁰¹ Znet: <http://www.zcommunications.org/znet/viewArticle/17352>

³⁰² Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=28265-NN> (uofficiel oversættelse) Org. tekst: "nuestras propuestas alrededor de los acuerdos humanitarios y la salida política continúan vigentes" og "serán confluencia y generarán esfuerzo mancomunado por lograr la paz".

³⁰³ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=28280-NN>

³⁰⁴ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=28280-NN>

³⁰⁵ Colombia Journal: <http://www.colombiajournal.org/colombia270.htm>

³⁰⁶ Clarín: <http://www.clarin.com/diario/2008/03/22/elmundo/i-03215.htm>

³⁰⁷ AFP: http://afp.google.com/article/ALeqM5g6-Xe_wF6d1FEB8B50PBwVmYMgvg

sin kontrol med egne love, som de opretholder.³⁰⁸ Chávez mener, FARC er en hær med et legitimt politisk projekt og opfordrer EU og USA til at fjerne FARC fra deres terrorlister.³⁰⁹ Chávez mener, at hvis præsident Uribe anerkender FARC som krigsførende part, vil guerillaen høre ind under Genevekonventionerne og må opgive deres tilfangetagelser.³¹⁰ Ecuadors Rafael Correa mener ligeledes, FARC bør anerkendes som krigsførende part, hvis guerillaen opgiver alle aktiviteter, der går imod krigens love.³¹¹

Den tilfangetagne Betancourt's mor, Pulecio siger i følge avisen El Universal at: ”*efter en tid hvor FARC viser, de ikke længere udfører bortførelser, kan denne guerilla fjernes fra listen over organisationer som EU opfatter som terrorister.*”³¹²

Ifølge det frivilne tidligere kongresmedlem Luis Eladio Pérez, er Ingrid Betancourt's egen holdning, at FARC bør opnå anerkendelse og politisk status, for at en udveksling af fanger kan ske i overensstemmelse med Genevekonventionerne.³¹³

FARC har ikke taget politikere til fange siden 2002.^{314, 315, 316}

4.1.9 Regeringen presset til forhandling

I maj udpeger den colombianske regering en kontaktperson til at fornye kontakten til FARC efter regeringens mord på FARC's forhandlingsleder Reyes.³¹⁷ Kontaktpersonen Carlos Lozano har tidligere fungeret som officiel mægler mellem de to parter, i fredsprocessen 1998-2002.³¹⁸ I juni meddeler Lozano, at der er opnået kontakt til FARC med henblik på nye forhandlinger, og at alt bevæger sig den rigtige vej.³¹⁹

Regeringens ønske om nye kontakter til FARC er udtryk for, at regeringen fortsat er under stærkt nationalt og internationalt pres for at forhandle med FARC, selv om regeringens strategi synes at være udelukkende at satse på militær optrapping og skærpet krig.

Colombias præsident Alvaro Uribe Vélez har siden 2002 haft en uforsonlig krigspolitik som sit varemærke både når det gælder guerillaer og al anden politisk opposition, inkl. civile organisationer og enkeltpersoner.³²⁰ I følge den Colombianske Juristkomité CCJ er regeringens krigspolitik for at

³⁰⁸ Youtube: [http://www.videos.es/reproductor/resumencadenadechavez4-feb-venezuelalimitaconfarc-\(Ix3MT0EYVWI](http://www.videos.es/reproductor/resumencadenadechavez4-feb-venezuelalimitaconfarc-(Ix3MT0EYVWI)

³⁰⁹ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7161276.stm>

³¹⁰ AP/Rebelión.org: <http://www.rebellion.org/noticia.php?id=62226>

³¹¹ AFP: http://afp.google.com/article/ALeqM5g6-Xe_wF6d1FEB8B50PBwVmYMgvg

³¹² El Universal: http://eluniversal.com/2008/02/22/chcol_ava_madre-de-betancourt_22A1379601.shtml (uofficiel oversættelse) Org tekst: "...después de que pase un tiempo en que las FARC demuestren que no practica más el secuestro, esa guerrilla podría ser retirada de la lista de organizaciones que la Unión Europea considera como grupos terroristas."

³¹³ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=24908-NN>

³¹⁴ IPS: <http://www.ipsnews.net/news.asp?idnews=40537>

³¹⁵ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7266837.stm>

³¹⁶ Human Rights Watch: <http://www.hrw.org/press/2002/04/farc-0415-ltr.htm>

³¹⁷ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=28823-NN>

³¹⁸ Conciliation Resources: <http://www.c-r.org/our-work/accord/colombia/reforms.php>

³¹⁹ Telesur: <http://www.telesurtv.net/noticias/secciones/nota/index.php?ckl=28823-NN>

³²⁰ Colombian Commission of Jurists: http://www.coljuristas.org/documentos/documentos_pag/CCJ%20Ingles.pdf

komme guerillaen til livs den direkte årsag til, at statens andel af mord og menneskerettighedskrænkelser mod civile er steget ekstraordinært de sidste 4 år.³²¹ Men brede sektorer i Colombia presser på for en humanitær fangeudveksling og en ny fredsproces mellem regeringen og FARC³²².

4.2 Hvordan en fortsat terrorstempling kan modvirke en fredelig udvikling i Colombia

4.2.1 Resumé

Initiativer på den internationale scene, herunder Danmark, som medvirker til at fremme en retorik om fred og samarbejde og om anerkendelse af begge parter i Colombias væbnede og sociale konflikt, kan have stor betydning. Internationale signaler og politisk pres kan blive afgørende for, om det lykkes at påbegynde forhandlinger, som kan munde ud i en egentlig fredsproces, der efter 40 års blodig konflikt kan bane vej for en varig fred. En fortsat terrorstempling af den ene af parterne i Colombias væbnede konflikt, vil efter al sandsynlighed have negative konsekvenser for en mulig fredsproces i landet.

Der er internationale eksempler på, at henholdsvis terrorstempling og politisk anerkendelse af parterne i en væbnet konflikt kan være afgørende for, om konflikten optrappes eller får en fredelig udgang.

4.2.2 Eksempel på terrorstempling og efterfølgende optrapning af krigen: Sri Lanka

Et aktuelt eksempel på at internationale aktørers terrorstempling af én af parterne i en væbnet konflikt kan have fatale følger for igangværende fredsforhandlinger, findes i Sri Lanka: 30 års borgerkrig i Sri Lanka mellem skiftende regeringer og oprørsbevægelsen De Tamilske Tigre (LTTE) er siden 2006 blusset voldsomt op med grusomme følger for befolkningen.³²³ EUs optagelse af LTTE på sin terrorliste i maj 2006 er en af årsagerne til, at en våbenhvile og fredsproces siden 2002 endegyldigt blev brudt, mener danske politikere, heriblandt tidligere udenrigsminister, Niels Helveg Petersen.³²⁴

Norge har på den baggrund meddelt, at EU med sin terrorstempling svigter Sri Lanka, og at Norge alene sammen med Island vil fortsætte sin fredsindsats i Sri Lanka på trods af de forværrede forhold.³²⁵

---

³²¹ Colombian Commission of Jurists: http://www.coljuristas.org/documentos/documentos_pag/CCJ%20Ingles.pdf

³²² BBC: http://news.bbc.co.uk/hi/spanish/latin_america/newsid_6926000/6926066.stm

³²³ Folkekirkens Nødhjælp:

http://www.noedhjaelp.dk/sider_paa_hjemmesiden/her_arbejder_vi/asien/sri_lanka/laes_mere/tamiler_paaflugt_for_femte_gang

³²⁴ Information: <http://information.dk/128228>

³²⁵ Information: <http://information.dk/128228>

4.2.3 Eksempel på anerkendelse af krigens parter og efterfølgende fred: El Salvador

En anerkendelse af en krigsførende part i en borgerkrig kendes eksempelvis fra El Salvador, hvor den væbnede oprørsgruppe FMLN blev politisk anerkendt af Frankrig og Mexico i 1981.³²⁶ USA og flere andre lande var positive ift. dette skridt på vejen mod forhandling.³²⁷ I 1990 indledtes fredsforhandlinger mellem FMLN og El Salvadors regering, og en endelig fredsftale mellem de to anerkendte parter i krigen blev opnået i 1992.³²⁸ Der blev i den forbindelse oprettet en sandhedskommission om krigens forbrydelser³²⁹, og FMLN's guerillasoldater blev afvæbnet under FN's beskyttelse³³⁰. FMLN fungerer i dag som et legalt politisk parti og vandt i 2006 bl.a. borgmesterposten i El Salvadors hovedstad San Salvador.³³¹

4.2.4 Mulige konsekvenser af en fortsat terrorstempling

Som det fremgår, er den væbnede konflikt i Colombia inde i en afgørende fase, hvor der tilsyneladende er mulighed for fangeudveksling og fredsforhandling, hvis det internationale pres på parterne fastholdes. En fortsat terrorstempling af FARC, vil gå stik imod de aktørers ønsker, som pt. arbejder for genoptagne forhandlinger mellem parterne. En dansk dom der bidrager til at opretholde terrorstemplingen, vil kunne forringe mulighederne for international mægling.

Det er vigtigt at bemærke, at Colombias tidligere regering under præsident Pastrana valgte at afbryde den daværende fredsproces med FARC og bombe det demilitariserede forhandlingsområde i februar 2002³³². Dette skete på samme tid, som EU diskuterede at opføre FARC på EU's terrorliste som følge af "krigen mod terror" efter 11. september 2001.

---

³²⁶ El País:

http://www.elpais.com/articulo/internacional/DUARTE/_JOSe_NAPOLEoN_/EL_SALVADOR/ESTADOS_UNIDOS/AMERICA_CENTRAL/CARIBE/MeXICO/EL_SALVADOR/FRANCIA/FRENTE_FARABUNDO_MARTi_DE_LIBERACIoN_NACIONAL_/FMLN/elpepiint/19810830elpepiint_8/Tes/

³²⁷ El País:

http://www.elpais.com/articulo/internacional/DUARTE/_JOSe_NAPOLEoN_/EL_SALVADOR/ESTADOS_UNIDOS/AMERICA_CENTRAL/CARIBE/MeXICO/EL_SALVADOR/FRANCIA/FRENTE_FARABUNDO_MARTi_DE_LIBERACIoN_NACIONAL_/FMLN/elpepiint/19810830elpepiint_8/Tes/

³²⁸ FN: <http://www.nacionesunidas.org/sv/nues.htm#acuerdos>

³²⁹ FN: <http://www.nacionesunidas.org/sv/nues.htm#acuerdos>

³³⁰ El País:

http://www.elpais.com/articulo/internacional/Gobierno/guerrilla/firman/paz/Salvador/anos/guerra/civil/elpepiint/19920102elpepiint_14/Tes

³³¹ Den britiske regering:

<http://www.britishembassy.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1026318709708>

³³² BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/1835308.stm>

Kapitel 5: Bemærkninger til anklagemyndighedens materiale om FARC-EP

Anklagemyndigheden har i sagen mod Fighters+Lovers blandt andet fremlagt følgende materiale:

- a) FARC-EP Baggrundsanalyse udarbejdet af PETs Kontraterrorafdeling/Analysesektion
- b) Baggrundsoplysninger om FARC udarbejdet af Center for Terroranalyse, et organ under Politiets efterretningstjeneste.
- c) En liste over personer, der ifølge oplysninger fra den colombianske ambassade i Stockholm, er dømt for terrorisme i Colombia og medlemmer af FARC.

I det følgende gennemgås de tre dokumenter.

5.1 Kontraterrorafdelingen/Analysesektionen: FARC-EP Baggrundsanalyse

5.1.1. Resumé:

PET's Kontraterrorafdeling forsøger at beskrive FARC som en terrororganisation, men kommer ikke med belæg for, at FARC bruger terror som en bevidst strategi. Der fremlægges eksempler på brud på krigens love begået af FARC-medlemmer, men der ses bort fra, at modparten (dvs. de colombianske sikkerhedsstyrker og deres paramilitære allierede) begår langt grovere overgreb mod civile. Der er en række faktuelle fejl i PET's dokument, og manipulerende brug af kildematerialet, blandt andet hvad angår FARC's påståede modvilje mod politisk dialog for at løse konflikten.

5.1.2. Gennemgang:

Ifølge Kontraterrorafdelingens afsluttende sammenfatning (side 12) er der to parter i konflikten. PET erkender i teksten, at staten og de paramilitære grupper agerer som én part i konflikten med guerillabevægelserne på den anden side. Denne beskrivelse bekræftes af menneskerettighedsgrupper som Comisión Colombiana de Juristas (CCJ)³³³ og Amnesty International (AI).³³⁴ Ifølge PET er begge parter skyldige i grove overgreb. AI ser dog en forskel i de to parters anvendelse af vold. FARC kritiseres for gentagne krænkelser af menneskerettigheder. Men ordet "terror" anvendes udelukkende om regeringssidens strategi:

*"I den væbnede konflikt har de væbnede styrker og deres paramilitære allierede fulgt en oprørsbekæmpende strategi, der har søgt at afskære guerillastykkerne al virkelig eller indbildt støtte fra civilbefolkningen. Terror er en integreret del af denne strategi: tvangsforsvindinger, tortur, seksuel vold og andre former for vold mod kvinder, dødstrusler og mord på civile anvendes for at bryde alle virkelige eller påståede forbindelser mellem civile og guerillaen."*³³⁵

³³³ Den colombianske afdeling af International Commission of Jurists: Comisión Colombiana de Juristas (CCJ): http://www.coljuristas.org/documentos/documentos_pag/SituacionDDHH2006Ingles.pdf

³³⁴ Amnesty International (2007): <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230012007>

³³⁵ (uofficiel oversættelse) Orig.tekst: "During the armed conflict, the armed forces and their paramilitary allies have pursued a counter-insurgency strategy which has sought to deny guerrilla forces any imagined or real support from the civilian population. Terror is integral to this strategy: enforced disappearances, torture, sexual and other forms of violence against women, death threats, and killings of civilians are designed to break any real or perceived links between civilians and the guerrilla." Amnesty International (2007): <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230012007> og <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230662002>

Ifølge uafhængige statistikker over civile ofre, er det tydeligt, at regeringssiden begår de værste krænkelser. AI dokumenterer fx, at regeringssiden bærer ansvaret for 92 pct. af mord på fagligt aktive, mens guerillaer, herunder FARC, gøres ansvarlige for 2 pct. (2.245 fagforeningsfolk er blevet myrdet siden 1991).³³⁶

CCJ giver regeringssiden ansvaret for 75 pct. af mord på civile, begået mellem 2002 og 2006. Guerillagrupper, herunder FARC, får ansvaret for 25 pct.³³⁷ CCJ gør dog opmærksom på at kildematerialet, der delvist bygger på regeringssidens officielle tal, er problematisk, fordi myndighederne manipulerer dem.³³⁸

Ifølge en analyse udarbejdet af den canadiske sociologi-professor og Latinamerika-ekspert, James J. Brittain, er regeringssiden ansvarlig for 95 pct. af alle grove overgreb på menneskerettighederne, mens FARC og ELN tilsammen tegner sig for omkring 5 pct.³³⁹

PET hævder, at FARC giver udtryk for at afvise en politisk tilnærmelse. Som dokumentation henvises til en erklæring fra FARC's ledelse fra 5. november 2001. Af samme erklæring fremgår det dog tydeligt at: a) FARC kun har benyttet væbnede midler pga. manglen på demokratisk spillerum, b) at FARC deltager i politiske forhandlinger med regeringen, og at begge parter er enige om at den væbnede konflikt har økonomiske, sociale og politiske rødder c) at FARC ønsker at finde en politisk løsning på konflikten gennem dialog og forhandling med den daværende præsident Andres Pastrana:

*”Den nationale regering, som præsident Andres Pastrana leder, og FARC-EP søger gennem en proces af dialog og forhandling at finde politiske løsninger på den alvorlige interne sociale og væbnede konflikt som Colombia er ramt af.”*³⁴⁰

FARC deltog i fredsforhandlinger med regeringssiden fra 1998-2002, hvor regeringen afbrød dialogen og genoptog væbnede angreb mod et demilitariseret område, hvor FARC's ledelse befandt sig.³⁴¹ FARC havde forinden fremsat et tilbud om en generel våbenhvile.³⁴² FARC har gentagne gange siden understreget sin vilje til at søge en fredelig løsning på borgerkrigen, senest den 18.

---

³³⁶ Ibid

³³⁷ CCJ, s. 2

³³⁸ CCJ s. 16-18

³³⁹ “By examining data on the subject, and not merely subscribing to unanalyzed or subjective reports, one can see that the FARC-EP and the ELN are responsible for roughly 5% (combined) of all internal violations, while the state/paramilitary are responsible for about 95%. This actually indicates that the insurgents human rights record over the past decade has substantially improved through a digression of maltreat being committed against non-combatants. It must be understood that this does not argue that the insurgents are exempt from human rights abuses (i.e. the retention of political representatives and members of the economic elite).” For en grafisk fremstilling se:

<http://www.wpunj.edu/newpol/issue40/Brittain40.htm>

³⁴⁰ (uofficiel oversættelse) Inkluderet den passage som PET henviser til, lyder citatet:

” 2. The FARC-EP is a revolutionary organization that fights for political, economic and social changes using the path of armed struggle due to the historical impossibility of advancing this fight by unarmed means, given the undemocratic and terrorist nature of the Colombian state, bi-party regime and its successive governments.

3. We, the parties sitting at the Table of Dialogue, concur in characterizing the Colombian armed conflict as starting from its economic, social and political roots. Any comparison being made with other conflicts in the world does not correspond to reality. It is not possible to compare either the origin or the character of what is happening in Colombia with what is taking place between Palestine and Israel, in Afghanistan, Northern Ireland or Spain, among others.

4. The national government that President Andres Pastrana leads and the FARC-EP are pursuing a process of dialogue and negotiation toward finding political solutions to the grave internal social and armed conflict Colombia is experiencing.” Kilde: <http://www.anncol.org/uk/site/doc.php?id=20>

³⁴¹ Center for International Policy: <http://ciponline.org/colombia/timeline.htm>

³⁴² Center for International Policy: <http://ciponline.org/colombia/02020203.htm>

oktober 2007 i et åbent brev til Ecuadors præsident. Her udtrykker FARC stor tilfredshed med Venezuelas præsidents bestræbelser på at genetablere politiske forhandlinger mellem FARC og den colombianske regering.³⁴³ FARC's officielle mål er et parlamentarisk demokrati med fulde politiske frihedsrettigheder og beskyttelse af mindretal.³⁴⁴ FARC dannede i 1980'erne sammen med andre organisationer og venstrefløjspartier det politiske parti Unión Patriótica (UP) og indtrådte i det legale politiske liv, efter at have indgået en aftale med den daværende regering under Belisario Betancur Cuartas, som garanterede, at UP kunne arbejde frit politisk på linje med andre partier³⁴⁵. Ved valgene i 1986 opnåede UP valg af 6 senatorer, 9 kongresmedlemmer, 16 medlemmer af delstatsparlamentar, 351 byrådsmedlemmer og mere end 20 borgmestre³⁴⁶. UP blev dog mødt med en massiv udslettelseskampagne med statens samtykke eller direkte deltagelse³⁴⁷. Der er i alt dokumenteret 5000 ofre for folkemordet på UP, heraf 2350 mord og 415 forsvindinger³⁴⁸.

PET skriver, at FARC har erkendt overlagte angreb på civilbefolkningen, og giver på side 7-8 fire konkrete eksempler: a) En massakre på 34 bønder i juni 2004. b) Et angreb på byen Toribio i april 2005. c) Et angreb på en kirke i maj 2002 med 119 civile ofre. d) En henrettelse af seks politikere i maj 2005.

a) Hvad angår det første eksempel skriver PET fejlagtigt, at FARC har taget ansvaret for massakren. Kilden er en artikel fra BBC.³⁴⁹ Ifølge redaktør Pascual Serrano, kan BBC dog ikke henvide til nogen officiel udtalelse fra FARC, men alene til et læserindlæg på en internetside, der ikke tilhører FARC. Her skriver en person, der heller ikke udgiver sig for at have noget med FARC at gøre, at FARC *ifølge medierne* står bag massakren. Den pågældende internetside afviser, at FARC skulle have meddelt, at organisationen påtager sig ansvaret. På den officielle hjemmeside, hvor FARC offentliggør sine pressemeddelelser, er der heller ingen erklæring om at man står bag angrebet.³⁵⁰ FN har da heller ikke fordømt FARC for massakren, men har fordømt den konkrete ugerning – og anført at regeringssiden beskylder medlemmer af FARC for at stå bag.³⁵¹ AI skriver ligeledes at regeringssiden beskylder FARC for at stå bag massakren, og at FARC *ifølge forlydender i medierne* har taget ansvaret.³⁵²

Bemærk at regeringssiden bærer ansvaret for en række lignende massakrer – som man har beskyldt FARC for.³⁵³ Den omstændighed, at ofrene angiveligt var tilknyttet en paramilitær gruppe, er heller ikke i sig selv nok til fjerne mistanken fra regeringssiden; der er nemlig en række eksempler på at forskellige fløje i regeringsstyrkerne har massakreret hinanden, fx hærens massakre på syv politifolk og fire civile nær Guaitarilla (marts 2004)³⁵⁴, eller hærens massakre på 11 politifolk i Jamundí (maj 2006).³⁵⁵

³⁴³ <http://www.farcep.org/?node=2,3524,1>

³⁴⁴ Se FARC's politiske program:

http://resistencia nacional.net/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=24&Itemid=47

³⁴⁵ Organisationen af Amerikanske Stater: <http://www.cidh.oas.org/annualrep/96span/Colombia11227.htm>

³⁴⁶ Den colombianske menneskerettighedsorganisation Reiniciar: <http://www.reiniciar.org/drupal/?q=node/148>

³⁴⁷ Organisationen af Amerikanske Stater: <http://www.cidh.oas.org/annualrep/96span/Colombia11227.htm>

³⁴⁸ Den colombianske menneskerettighedsorganisation Reiniciar: <http://www.reiniciar.org/drupal/?q=node/148>

³⁴⁹ <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/3817455.stm>

³⁵⁰ Alle pågældende dokumenter findes på: <http://www.nuestraamerica.com/leer.hlvs/3473>

³⁵¹ UNHCHR 2004: <http://www.hchr.org.co/publico/comunicados/2004/cp0418.pdf>

³⁵² <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230322004?open&of=ENG-COL>

³⁵³ Se afsnit: FARC's krigsførelse i lyset af Folkeretten

³⁵⁴ <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230322004?open&of=ENG-COL>

³⁵⁵ <http://www.csmonitor.com/2006/0927/p01s04-woam.html>

b) Hvad angår PET's andet eksempel, har FARC, ifølge AI, ikke angrebet byen Toribio, men militære mål i byen – angiveligt blev otte medlemmer af sikkerhedsstyrkerne og otte guerillaer dræbt under kampene. AI kritiserer begge parter for at kamphandlingerne foregik midt i byen, hvorved én civil blev dræbt og mange såret, dels pga. FARC's artilleribeskydning og dels pga. militærets luftangreb.³⁵⁶ AI konkluderer: ”Øjensynligt gjorde ingen af parterne noget særligt for at undgå civile tab”.³⁵⁷

PET anfører endvidere, at befolkningen i Toribío primært består af folk af indiansk oprindelse, og giver dermed anledning til at spørge om særligt sårbare grupper som fx den oprindelige befolkning bliver bevidst udsat for overgreb fra den ene eller den anden part i konflikten. Et eksempel på colombianske sikkerhedsstyrkers brutalitet over for civile, heriblandt indianere, er et angreb i maj 2003 på den indianske Guahibi-landsby Betoyes. Soldater fra regeringshærens Navos Pardo-bataljon, forklædt som paramilitære³⁵⁸, voldtog på skift tre piger på henholdsvis 11, 12 og 15 år. Derefter voldtog de den gravide Omaira Fernandez og skar fosteret ud af hendes mave. Mens naboer blev tvunget til at se på, hakkede soldaterne fosteret i stykker med macheter og dræbte moren. Til sidst smed de ligene i floden. Derefter flygtede landsbyens øvrige indbyggere i vild panik³⁵⁹.

c) PET skriver at FARC i maj 2002 angreb en kirke med 119 civile ofre som resultat. Det fremgår dog tydeligt af sammenhængen, at målet for FARC's granatangreb ikke var kirken, men en paramilitær styrke bag ved kirken. Intentionen var altså ikke at slå civile ihjel, men den manglende evne til at undgå civile tab er af AI blevet betegnet som et klart brud på krigens love – nøjagtig som de regerings-allierede paramilitæres brug af civile som bombeskjold.³⁶⁰ At de pågældende FARC-medlemmer i området enten ikke var opmærksom på at de paramilitære brugte civile som bombeskjold, eller tog ikke tilstrækkelige forholdsregler til at beskytte disse gidsler fritager dem ikke for medansvar i tragedien. Det er dog værd at bemærke, at FARC offentligt har beklaget tragedien og lovet skadeserstatning, i modsætning til regeringsstyrkerne og deres paramilitære allierede, der i en FN rapport ansvarliggøres sammen med FARC.³⁶¹

d) PET's fjerde eksempel handler om mordet på seks lokalpolitikere i maj 2005. Ifølge FN blev fire byrådsmedlemmer og en sekretær dræbt ved den pågældende lejlighed. FN har fordømt denne handling, som myndighederne giver FARC ansvaret for.³⁶² Ifølge menneskerettighedseksperter Iván Cepeda fungerer civile politikere som stråmænd for de paramilitære grupper i store dele af Colombia:

”Det paramilitære strukturer er det klareste bevis på at demokratiet i Colombia er simuleret. I de seneste to årtier er næsten tyve tusind mennesker blevet begravet i hemmelige massegrave i alle

---

³⁵⁶ Amnesty International: <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230112005?open&of=ENG-2AM>

³⁵⁷ (uofficiel oversættelse) Orig.tekst: ”Little effort was apparently made by either side to avoid civilian casualties.”

Ibid

³⁵⁸ Amnesty International og de indianske organisationer CRIA og ONIC citeres af den nordamerikanske dokumentationsgruppe Colombia Journal: http://www.colombiajournal.org/araucan_nightmare.htm

³⁵⁹ <http://www.colombiajournal.org/colombia164.htm>

³⁶⁰ <http://news.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230542002?open&of=ENG-366>

³⁶¹ UNHCHR's rapport af 20. maj 2002: [http://www.euro-](http://www.euro-colombia.org/descargas/b/crisis_2.pdf#search=%22oacnudh%20mayo%02002%20%22medio%20atrato%22%22)

[colombia.org/descargas/b/crisis_2.pdf#search=%22oacnudh%20mayo%02002%20%22medio%20atrato%22%22](http://www.euro-colombia.org/descargas/b/crisis_2.pdf#search=%22oacnudh%20mayo%02002%20%22medio%20atrato%22%22)

³⁶² <http://www.hchr.org.co/publico/comunicados/2005/cp0533.pdf>

*hjørner af landet. Ved hjælp af disse blodige kampagner har de paramilitære og statens militære styrker gennemtvunget oprettelsen af totalitære lokalstyrelser.*³⁶³

En lang række colombianske politikeres samarbejde med paramilitære grupper er veldokumenteret.³⁶⁴ Ifølge tidligere chef i Colombias efterretningstjeneste DAS, Rafael García, går samarbejdet blandt andet ud på, at de paramilitære ved hjælp af valgfusk, trusler mod lokalbefolkningen og mord på modkandidater sikrer visse lokalpolitikeres valgsejr.³⁶⁵ Et andet aspekt er, at den statslige efterretningstjeneste udpeger hvilke personer, de paramilitære skal myrde.³⁶⁶

I tillæg til ovennævnte fordrøjninger, er der en række ukorrekte oplysninger i Kontraterrorafdelingens baggrundsanalyse af FARC. Her følger punkt for punkt en række udvalgte eksempler:

* Side 4, linje 10: Der eksisterer ikke et "Colombias Illegale Kommunistiske Parti", og FARC oprettede ikke sit eget parti i slutningen af 1960'erne, som PET skriver. Derimod oprettede FARC i 2000 partiet "Det Underjordiske Colombianske Kommunistiske Parti" (Partido Comunista Clandestino Colombiano - PCCC). PET forveksler betydningen af ordet "clandestino" (ikke-offentlig, underjordisk) med "illegal" (ulovlig).³⁶⁷

* Side 4, linje 13-15: PET skriver, at partiet Union Patrioticas medlemmer blev dræbt af "politiske modstandere". Af den anvendte kilde fremgår det dog tydeligt, at militæret og ledende politikere deltog i mordkampagnen.³⁶⁸ Ifølge Organisationen af Amerikanske Stater (OAS) blev angrebene på det lovlige partis aktivister primært udført af medlemmer af hæren og politiet, som arbejdede med statens samtykke eller direkte deltagelse³⁶⁹. Der er i alt dokumenteret ca. 5000 ofre for denne udryddelseskampagne, heraf 2350 mord og 415 forsvindinger³⁷⁰. PET undlader at nævne, at det altså er Colombias militær og regering, som på denne måde har forhindret demokratisk dialog, forhandling og fred.

* Side 4, linje 17-19: PET skriver, at FARC deltager i international narkohandel. Det bestrides af uafhængige eksperter.³⁷¹ FARC handler ikke med narkotika, men beskatter transaktioner mellem bønder og narkomafia. FARC opkræver skatter på kokablade på samme måde som FARC opkræver skatter på olieproduktion, bananer, kaffe mv.³⁷² FARC forhindrer ikke småbønder i at dyrke koka for at overleve, men har en politik om aktivt at begrænse produktionen. Det er primært paramilitære grupper, der i samarbejde med medlemmer af eliten, herunder den nuværende præsident,

---

³⁶³ Uofficiel oversættelse: "In Colombia, paramilitarism is the clearest evidence that democracy is simulated. During the last two decades, almost twenty thousand people have been buried in clandestine mass graves in all corners of the country. By means of these bloody campaigns, paramilitaries and state military forces have imposed totalitarian local governments." Human Rights First (2007): <http://www.humanrightsfirst.info/pdf/07620-hrd-baldwin-speech-eng.pdf>

³⁶⁴ For en ikke-komplet liste se: <http://www.cipcol.org/?p=380>

³⁶⁵ Semana (2007): http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?idArt=93812

³⁶⁶ Se afsnit: "The DAS list" i <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230012007?open&of=ENG-COL>

³⁶⁷ http://en.wikipedia.org/wiki/Clandestine_Colombian_Communist_Party

³⁶⁸ DR Orientering 11.08.2005

³⁶⁹ Organisationen af Amerikanske Stater: <http://www.cidh.oas.org/annualrep/96span/Colombia11227.htm>

³⁷⁰ Den colombianske menneskerettighedsorganisation Reiniciar: <http://www.reiniciar.org/drupal/?q=node/148>

³⁷¹ Se: FARC's krigsførelse i henhold til Folkeretten, kap 3.6 og 3.7

³⁷² Ibid,

forarbejder og eksporterer kokain.³⁷³ FARC arbejder desuden for at erstatte kokayrking med fødevarerproduktion, og har i et brev til USA's kongres tilbudt at samarbejde om at finde bæredygtige måder at bekæmpe narkoproblemet³⁷⁴.

* Side 5, linje 2: PET har ikke forstået FARC's militære struktur. Et FARC-kompagni består af ca. 50 guerillasoldater. To eller flere kompagnier udgør en kolonne, og flere kolonner til sammen kan udgøre en front.³⁷⁵ Der findes flere end 60 FARC-fronter, hvis geografiske fordeling kan ses på dette netatlas: http://en.wikipedia.org/wiki/Image:FARC%2C_unidades_2005.png. Almindelig hovedregning viser, at hvis PET's angivelse af at der er 16.000 medlemmer af FARC's væbnede del er korrekt, så er der mindst 250 kompagnier i FARC, og ikke som angivet af PET; 60.

* Side 5, linje 8-9: PET's oplysning om at 4.000 børn under 18 virker som soldater i FARC er misvisende, eftersom krigens love ikke forbyder at rekruttere unge over 15 år.³⁷⁶ Kilde til PET's oplysninger er en rapport fra Human Rights Watch, der handler om børnesoldater generelt i Colombia. Ifølge denne rapport har HRW mødt i alt 13 unge under 18 år, der hævder, at de er blevet tvunget til at melde sig til enten FARC eller en anden guerillagrube, ELN. Der er ikke i nævnte rapport eksempler på at unge i FARC er blevet skudt af kampfæller for at være faldet i søvn på vagtposten, sådan som PET insinuerer.³⁷⁷

* Side 6, linje 5-6: PET har fejloversat et citat fra et FARC-kommuniké, muligvis fordi man ikke har anvendt det originale dokument som kilde, men derimod en engelsk oversættelse bragt af BBC. PET citerer: *"Så længe Alvaro Uribe Vélez' illegitime regering fortsætter sin fascistiske og militaristiske politik, vil vi ikke bevæge os fremad i en proces til politisk tilnærmelse eller national dialog."*

Citatet skal læses som en konstatering, dvs. en beklagelse af Uribe-regeringens politik, som ikke tillader en udvikling i retning af politisk tilnærmelse og national dialog. PET's fejltolkning knytter sig givetvis til oversættelsen af "vi vil ikke", som kommer af "no vamos a", som her udtrykker *fremtid/futurum* og ikke *vilje*³⁷⁸. Som nævnt i afsnittet "Aktuelle fredsiniciativer i den colombianske borgerkrig" er der pt. forhandlinger på vej mellem FARC og Colombias regering med Venezuelas præsident Hugo Chávez som mægler³⁷⁹, ligesom den colombianske regerings repræsentant, den liberale politiker Piedad Córdoba, har mødtes med FARC³⁸⁰. Også regeringens højkommisær for fred, Luis Carlos Restrepo, er villig til snarligt at mødes med FARC³⁸¹. I oktober har Piedad Córdoba været på besøg i Washington og her imidlertid kritiseret præsident Uribe for at lægge hindringer i vejen for forhandlingerne³⁸². FARC hilser Chávez' mægling i konflikten velkommen og gentager sin forpligtelse til at arbejde for en fredelig løsning på konflikten, da "Colombias

---

³⁷³ Se afsnit: Forbindelser mellem præsident og narkomafia

³⁷⁴ FARC: åbent brev til USA's kongres: <http://www.ciponline.org/colombia/031407.htm>

³⁷⁵ Se bilag: FARC's reglement og http://en.wikipedia.org/wiki/FARC-EP_Chain_of_Command

³⁷⁶ Internationalt Røde Kors:

[http://www.icrc.org/Web/Eng/siteeng0.nsf/htmlall/p0824/\\$File/ICRC_002_0824.PDF!Open](http://www.icrc.org/Web/Eng/siteeng0.nsf/htmlall/p0824/$File/ICRC_002_0824.PDF!Open)

³⁷⁷ Human Rights Watch: <http://hrw.org/reports/2003/colombia0903/>

³⁷⁸ Gyldendals Røde Ordbøger, dansk-spansk, 5. udgave maj 1991, s. 670

³⁷⁹ BBC: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/6999363.stm>

³⁸⁰ CNN: <http://edition.cnn.com/2007/WORLD/americas/09/19/chavez.colombia.ap/index.html>

³⁸¹ El Tiempo: http://www.eltiempo.com/politica/2007-09-30/ARTICULO-WEB-NOTA_INTERIOR-3745220.html

³⁸² El Tiempo: http://www.eltiempo.com/tiempoimpreso/edicionimpresa/politica/2007-10-04/ARTICULO-WEB-NOTA_INTERIOR-3751059.html

skæbne ikke kan være krig”³⁸³. FARC har desuden udtrykt påskønnelse af initiativer fra Frankrigs, Schweiz’ og Spaniens regeringer for at fremhjelpe forhandlinger^{384, 385}.

* Side 7, linje 6: PET bruger Jane’s som belæg for at FARC skulle skaffe penge til våben gennem ”narkotikahandel”. Dette bestrides af en række eksperter, se afsnit: ”FARC’s krigsførelse i henhold til Folkeretten”, kapitel 3.

* Side 7, linje 7-8: PET bruger en colombiansk regeringsrapport som kilde til FARC’s finansieringsgrundlag, selvom der åbenlyst er tale om et partsindlæg. Det ville svare til at bruge FARC’s udsagn som bevis om regeringens aktiviteter.

* Side 9, linje 1-4: PET anvender forældede tal fra FN – ifølge FN’s rapport ”State of the world’s refugees 2006” er der 3-4 millioner internt fordrevne i Colombia, og omkring en kvart million colombianske asylansøgere i udlandet.³⁸⁶ Der mangler altså mellem 1 og 2 millioner internt fordrevne i PET’s oplysninger og flere end 200.000 flygtninge. Ifølge den anerkendte menneskerettighedsforkæmper Iván Cepeda er disse mennesker ofre for regeringssidens, herunder de paramilitære gruppers, tvangsfordrivelse.³⁸⁷ Iván Cepeda har netop modtaget Roger N. Baldwin Medal of Liberty 2007 for sin kamp mod forbrydelser mod menneskeheden³⁸⁸.

* Side 9, linje 5-6: PET undlader at præcisere, at ”modstanderens aktioner” er regeringshærens og de paramilitære gruppers aktioner, jf. ovenstående. Menneskerettighedsforkæmperen Iván Cepeda udtaler om metoderne, som de regerings-allierede paramilitære grupper benytter: ”*De samler en gruppe mennesker et offentligt sted, eksempelvis en fodboldbane eller en plads, og dér massakrerer de dem.*” Metoderne er i følge Cepeda brug af motorsave og andre redskaber til at partere sine ofre levende³⁸⁹. Ifølge AI er det primært regeringen og dens paramilitære allierede, der er årsag til den voldsomme fordrivelse af Colombias landbefolkning.³⁹⁰

* Side 10, linje 16-17: Ifølge PET er det kun ”i nogle perioder” at de paramilitære har fungeret som ”dødspatroljer, der fjerner personer under mistanke for at støtte FARC-EP”. Endvidere er det kun ”visse af grupperne [der] er udsprunget af hæren eller sikkerhedsstyrkerne”. Dette er i modstrid med oplysninger fra menneskerettighedsgrupper, jf. afsnit ”Forbindelser mellem paramilitære og staten”, der beskriver hvordan de paramilitære fungerer som en integreret del af sikkerhedsstyrkerne.

* Side 10, linje 22-23: PET oplyser, at de paramilitære har indgået en aftale med regeringen om aflevering af våben og deaktivering – men følge Amnesty International er der stærke beviser for, at

---

³⁸³ Agencia Bolivariana de Noticias: http://www.abn.info.ve/go_news5.php?articulo=104760&lee=17

³⁸⁴ Anncol: <http://www.anncol.org/uk/site/doc.php?id=289>

³⁸⁵ Se afsnit: aktuelle fredsinitiativer

³⁸⁶ <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/publ/opendoc.htm?tbl=PUBL&id=4444d3ce20>

³⁸⁷ Den nordamerikanske menneskerettighedsorganisation Human Rights First citerer Iván Cepeda:

<http://www.humanrightsfirst.info/pdf/07809-hrd-span-pres-cov-baldwin07.pdf>

<http://www.humanrightsfirst.org/defenders/baldwin/2007/>

³⁸⁸ Den nordamerikanske menneskerettighedsorganisation Human Rights First:

<http://www.humanrightsfirst.org/defenders/baldwin/2007/>

³⁸⁹ Den nordamerikanske menneskerettighedsorganisation Human Rights First citerer Iván Cepeda:

<http://www.humanrightsfirst.info/pdf/07809-hrd-span-pres-cov-baldwin07.pdf>

<http://www.humanrightsfirst.org/defenders/baldwin/2007/>

³⁹⁰ Amnesty International: <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230012007>

de paramilitære fortsætter deres operationer og er ansvarlige for menneskerettighedskrænkelser som trusler, drab og tvangsforsvindinger med samtykke eller deltagelse fra statens sikkerhedsstyrker³⁹¹.

* Side 11, linje 7: Ifølge PET står FARC alene, uden koordinering med andre guerillagrupper som fx ELN. Denne opfattelse deles ikke af ELN, der i et åbent brev til FARC's ledelse i oktober 2007 giver udtryk for sin tilfredshed med den gode koordinering mellem de to organisationers enheder i forbindelse med sammenstød med regeringshæren i Catatumbo-regionen.³⁹²

* Side 11, linje 9-12: De tre irere McCauley, Monaghan og Niall Connolly, som in absentia blev idømt 17 års fængsel for "træning af FARC-rebeller" tilhører hverken IRA eller PIRA. Til gengæld har Niall Connolly fungeret som officiel repræsentant i Havana, Cuba, for det lovlige politiske parti Sinn Fein. Monaghan er i dag medlem af Irlands kongres som Sinn Fein's miljøordfører. De tre var ikke i Colombia i 2002, men på rejse i sommeren 2001, hvor de blev arresteret på vej hjem til Irland. De fastholder alle, at de intet har med FARC at gøre og var i Colombia for at følge den daværende fredsproces³⁹³.

5.2. Center for Terroranalyse: Baggrundsoplysninger om FARC

5.2.1. Resumé:

CTA's dokument er i store træk skæmmet af de samme tendentiøse fortolkninger og faktuelle fejl som Kontraterroarafdelingens baggrundsanalyse – se dette. Enkelte medlemmer af FARC har utvivlsomt brudt krigens love, men det beviser ikke i sig selv at organisationen er en terrorgruppe. Endvidere bruger CTA i vid udstrækning kilderne Jane's, RAND og International Crisis Group, der ikke giver et objektive billede af den colombianske virkelighed, hvor regeringssiden er hovedansvarlig for krænkelser af menneskerettigheder.

CTA's dokument har ingen konklusion, men berører fem emner, der skal illustrere "FARC's voldelige aktiviteter". Disse emner gennemgås i det følgende, såfremt de ikke tidligere har været behandlet udtømmende. Til sidst følger et par kritiske bemærkninger om CTA's kilder.

5.2.2. Angreb på regeringsmål:

5.2.3. Angreb på civile

5.2.4. Kidnapninger

5.2.5. Narkotikaproduktion og -handel

5.2.6. Børnesoldater

5.2.7 CTA's kildegrundlag

---

³⁹¹ Amnesty International: <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGAMR230012007>

³⁹² <http://www.farcep.org/?node=2,3452,1>

³⁹³ CNN: <http://archives.cnn.com/2001/WORLD/americas/12/18/cuba.adams/index.html>

og BBC: http://news.bbc.co.uk/1/hi/northern_ireland/4106425.stm

5.2.2. Angreb på regeringsmål:

Som anført i det foregående afsnit er det FARC's mål at nå en politisk og forhandlet løsning på konflikten; den nuværende væbnede kamp er en konsekvens af, at regeringen afbrød fredsforhandlinger i 2002, og at staten var ansvarlig for at massakrere tusinder af medlemmer af det legale politiske parti, som FARC var medstifter af i 1980'erne. I den forbindelse er det væsentligt, at FARC systematisk angriber militære regeringsmål, og ikke civile offentlige mål som fx skoler, hospitaler og lign. CTA anfører (side 2, linje 14) at FARC har angrebet politifolk, men nævner ikke, at det nationale politi i Colombia er en militær styrke, underlagt forsvarsministeriet.³⁹⁴

5.2.3. Angreb på civile

CTA nævner et attentat begået mod natklubben El Nogal i Bogota i februar 2003 som et eksempel på en terrorhandling begået af FARC. Men ifølge flere af hinanden uafhængige nyhedsmedier er det ikke bevist, at attentatmændene har haft forbindelse til FARC.³⁹⁵ FN konstaterer, at de colombianske myndigheder siger at FARC stod bag, mens FARC på den anden side afviser at være indblandet.³⁹⁶ Som nævnt andetsteds har de colombianske sikkerhedsstyrker været indblandet i en række attentater og massakrer. Fx stod officerer fra de væbnede styrkers overkommandos efterretningssenhed nr. B2 bag syv bombeattentater i Bogota i sommeren 2006, hvor der var både civile og militære blandt ofrene.³⁹⁷ Formålet var, ifølge menneskerettighedsgruppen CPDH at retfærdiggøre en omfattende militarisering af hovedstaden, hvorunder der blev gennemført 11.000 husundersøgelser.³⁹⁸

CTA nævner endvidere kamphandlingerne omkring kirken i Bojayá i 2002, massakren på 34 personer i La Gabarra i 2004, og et angreb på fire lokalpolitikere i byen Puerto Rico – alle disse begivenheder er kommenteret tidligere i dette kapitel.

Ingen af eksemplerne nævnt af CTA giver belæg for, at FARC's ledelse skulle have haft kendskab til, beordret eller undladt at forhindre de pågældende handlinger.

5.2.4. Kidnapninger

CTA nævner, at FARC holder politikere som gidsler – se kapitel: FARC's krigsførelse i henhold til Folkeretten.

CTA citerer USA's udenrigsministerium for at de tre amerikanske statsborgere, som FARC i øjeblikket tilbageholder, er civile. Imidlertid var de tre ansat af den amerikanske militære virksomhed Northrop Grumman, der under en kontrakt med USA's forsvarsministerium leverede militære tjenesteydelser med militært personel til det colombianske militær.³⁹⁹

CTA henviser endvidere til FARC-medlemmers bortførelse og mord på tre civile amerikanere i 1999 – en ugerning som FARC's ledelse kraftigt har taget afstand fra, jf. kapitel: FARC's krigsførelse i henhold til Folkeretten, kap. 3.4.

---

³⁹⁴ <http://www.policia.gov.co/inicio/portal/unidades/organizacion.nsf/paginas/Estructuraorganica>

³⁹⁵ Semana 3/3 2003, og Liberación: <http://www.rebellion.org/plancolombia/100303dick.htm>

³⁹⁶ UNHCHR rapport 2003, S. 18 og 34

http://www.hchr.org.co/documentoseinformes/informes/altocomisionado/Informe2003_eng.pdf

³⁹⁷ http://www.iarnoticias.com/noticias_2006/latinoamerica/0732_col_bombas_17sept06.html

³⁹⁸ Ibid.

³⁹⁹ http://www.sandline.com/hotlinks/NY_Times-Private_o10AD845.html

5.2.5. Narkotikaproduktion og –handel

Se afsnit: FARC's krigsførelse i henhold til Folkeretten, kapitel 3.

5.2.6. Børnesoldater

Se afsnit: FARC's krigsførelse i henhold til Folkeretten, kapitel 3.

5.3. Oplysninger vedrørende de personer, der ifølge de af PET fremlagte dokumenter, er dømt for terrorisme i Colombia og er medlemmer af FARC

5.3.1. Resumé

- To af de personer som optræder på listen har ifølge menneskerettighedsnetværket "Coordinación Colombia Europa Estados Unidos" afgivet deres forklaringer på baggrund af tortur.
- Flere af de personer som optræder, er dømt for handlinger, der nærmere kan betegnes som militære angreb end som terror.
- Der er i to tilfælde tale om angreb mod civile mål, men der er i disse tilfælde ikke klart om FARC har taget ansvar for operationerne.

5.3.2. Gennemgang af listen

Diana Yamile Alvarez Galvis⁴⁰⁰ og Rosember Gutierrez Huertas

Begge er dømt for at skulle have deltaget i et netværk, der stod bag bilbomber i Bogotá. Det fremgår imidlertid af en rapport fra "Coordinación Colombia Europa Estados Unidos" (CCEEU)⁴⁰¹, at de begge har afgivet deres forklaringer efter at have været udsat for tortur fra myndighedernes side.

Af rapporten⁴⁰², fremgår det på side 223-225, at de to kvinder blev dømt på baggrund af udsagn fra en personkreds omkring en menneskerettighedsforkæmper, hvor alle blev udsat for grov tortur, og angav hinanden og sig selv for at slippe for yderligere mishandling. Af rapporten fremgår blandt andet et citat fra retssagen mod Rosember Gutierrez, hvor denne fortæller, at hun er blevet udsat for grov tortur, herunder med elektricitet. Yamile Alvarez Gálvis har ifølge rapporten været udsat for tortur, herunder dødstrusler, og seksuelle overgreb.

---

⁴⁰⁰ (eller Galvez – måske en stavefejl)

⁴⁰¹ Coordinación Colombia Europa Estados Unidos er en sammenslutning af en lang række colombianske menneskerettighedsorganisationer, hvis formål er at øge kendskabet i det internationale samfund til menneskerettighedssituationen i Colombia. Blandt de deltagende organisationer er Comisión Colombiana de Juristas, der er den colombianske filial af International Commission of Jurists, med sæde i Geneve.

<http://www.ddhhcolombia.org.co/>, Comisión Colombiana de Juristas: <http://www.coljuristas.org/inicio.htm>, International Commission of Jurists: <http://www.icj.org/sommaire.php3?lang=en>

⁴⁰²http://www.ddhhcolombia.org.co/internos/presentacion/archivosPDF/Libertad_rehen_de_la_seguridad_democratica_VP_mar06.pdf

Wellington Alfonso Rojas Moliniva

Dette navn optræder ingen steder i søgninger. Til gengæld er der ifølge en pressemeddelelse fra den colombianske statsanklager,⁴⁰³ i 2003 rejst sigtelse for terrorisme og oprør mod en person ved navn William Alberto Rojas Moliniva, som angiveligt skulle være medlem af FARC. Der er således muligvis tale om en skrivefejl i den liste som den colombianske ambassade har tilsendt.

William Alberto Rojas Moliniva blev ifølge førnævnte hjemmeside sigtet for at, som en del af FARCs 10. front a have deltaget i en operation, hvori 10 lastbiler, der fragtede dele til en olierørledning blev brændt af. Chaufførerne i lastbilerne blev ifølge pressemeddelelsen kortvarigt tilbageholdt. Der er ingen oplysninger om skader på personer i forbindelse med angrebet.

Der er således tale om en sabotagehandling mod olieinfrastruktur, der kan sammenlignes med danske sabotørers angreb under 2. verdenskrig – ikke en terrorhandling mod civilbefolkning eller lignende.

Ingrid Vanessa Carvajal og Giovanni Martínez

Af et telegram fra nyhedsbureauet EFE fra den 22. Juni 2006⁴⁰⁴ fremgår det, at de to er sigtet for, at have deltaget i en operation, hvorunder der blev skudt raketter mod en militær lufthavn⁴⁰⁵. Der er således igen tale om et militært angreb, ikke et terrorangreb mod civile.

Norberto Osorio

Dømt for deltagelse i bombeangreb i El Restrepo-kvarteret i Bogotá i oktober 2003. Der er ingen oplysninger om hvorvidt FARC har taget ansvaret for dette angreb.⁴⁰⁶

Omaira Quintero Roa og Maria de los Angeles Vargas

Er begge idømt 40 års fængsel for at have bidraget indirekte til et angreb mod to natklubber i Zona Rosa i Bogotá, hvor én person blev dræbt og 70 sårede. Der er ingen oplysninger om, hvorvidt FARC har taget ansvaret for dette angreb.⁴⁰⁷

---

⁴⁰³ <http://www.fiscalia.gov.co/pag/divulga/Bol2003/septiem/bol302.htm>

⁴⁰⁴ <http://colombia.notiemail.com/noticia.asp?nt=9732079&cty=4>

⁴⁰⁵ (uofficiel oversættelse) Orig tekst: "Comando Aéreo de Transporte Militar"

⁴⁰⁶ <http://www.fiscalia.gov.co/PAG/DIVULGA/noticias2006/antiterrorismo/TerroBombaAgo28.htm>

⁴⁰⁷ <http://www.fiscalia.gov.co/pag/divulga/noticias2006/antiterrorismo/TerroRosaJun14.htm>

Annex I: Uddrag af Den Interamerikanske Menneskerettighedskommissions (IACHR) kommentarer om den colombianske stat fra de fem seneste årsrapporter om menneskerettighedssituationen i Colombia (2002-2007)

Resumé:

Den colombianske stat kritiseres for at være medskyldig i grove menneskerettighedsovergreb i kraft af veldokumenterede forbindelser mellem sikkerhedsstyrkerne og paramilitære.

Præsidenten og andre offentlige personer anklages for at udsætte menneskerettighedsforkæmpere for fare, ved offentlig at mistænkeliggøre deres arbejde og beskyldte dem for at legitimere terrorisme.

Der nævnes eksempler på opdigtede anklager og bevismateriale brugt mod menneskerettighedsforkæmperne, og masseanholdelser af sociale ledere i forbindelse med militæraktioner, hvor bevisbyrden er båret af vidner motiveret af økonomiske incitamenter. Stadig flere udenomsretlige drab tilskrives medlemmer af hæren, og Colombia kritiseres for den udbredte brug af det militære juridiske system til at efterforske og dømme i sager om menneskerettighedsbrud begået af sikkerhedsstyrkerne.

a) Forbindelser mellem paramilitære og stat:

IACHR er bekymret over overgreb begået af paramilitære dødspatroljer (AUC),⁴⁰⁸ og deres forbindelser til den colombianske hær:

*"AUC opererer fortsat i store dele af landet til trods for de væbnede styrkers tilstedeværelse. Kommissionen modtager stadig rapporter om unkladelseshandlinger fra medlemmer af den nationale hær [...] indbefattende deres direkte meddelagtighed i voldelige og skræmmende aktioner udført af paramilitære grupper mod civilbefolkningen. Kommissionen har gentagne gange fastslået statens ansvar for forbindelser og samarbejde mellem medlemmer af sikkerhedsstyrkerne og paramilitære grupper i udførelsen af handlinger som bryder menneskerettighederne og Genevekonventionen"*⁴⁰⁹

IACHR udtrykker dyb bekymring over den høje straffrihedsrate⁴¹⁰, og

*"manglende fremgang i efterforskningen af sager som involverer statslige repræsentanternes ansvar"*⁴¹¹

"i løbet af 2002 sås ingen fremgang af betydning i de mange efterforskninger af alvorlige menneskerettighedsbrud [...] der har været tilfælde hvor fremgang i efterforskning er blevet frarådet eller hindret gennem forsømmelser eller direkte censur [...] inkluderende hurtig

---

⁴⁰⁸ Autodefensas Unidas de Colombia – Colombias forenede selvforsvarspatroljer (egen oversættelse).

⁴⁰⁹ Annual Report 2003, kap. 4, afsn. 15: "the AUC continue to operate in vast areas of the country despite the presence of the armed forces. The Commission continues to receive reports of acts of omission on the part of members of the National Army, [...] including their direct involvement in acts of violence and intimidation carried out by paramilitary groups against the civilian population. The Commission has repeatedly denounced the State's responsibility for ties and degrees of cooperation between members of the security forces and paramilitary groups in the execution of acts that violate human rights and international humanitarian law." (uofficiel oversættelse).

⁴¹⁰ 2002: afsn. 47.

⁴¹¹ 2002: afsn. 47: "lack of progress in the investigation of cases where the responsibility of State agents is involved"

afskedigelse af individuelle anklagere som var på nippet til at fremsætte sigtelser mod statslige repræsentanter, især højt rangerede officerer i hæren”⁴¹².

b) Overgreb og stigmatisering af menneskerettighedsforkæmpere:

Menneskerettighedsforkæmpere bliver stadig udsat for trusler, især fra paramilitære dødspatroljer⁴¹³.

Situationen forværres af gentagen mistænkeliggørelse fra myndighedernes side:

”colombianske myndigheder fortsatte med offentligt at miskreditere arbejdet til ledere og forsvarere af fredssamfund”⁴¹⁴

”Den colombianske erfaring viser at uansvarlige anklager rettet mod menneskerettighedsforkæmpere [...] efterfølges af en stigning i antallet af chikanerier og trusler”⁴¹⁵.

”Kommissionen gentager at embedsmænd skal afstå fra at fremme anklager mod menneskerettighedsforkæmpere [...] blot fordi de laver deres arbejde for at fremme og beskytte menneskerettighederne”⁴¹⁶

Også præsident Uribe har gentagne gange sået tvivl om menneskerettighedsforkæmperes arbejde:

”Kommissionen noterer at repræsentanter for staten, præsidenten inklusive, stadig kommer med fjendtlige udtalelser mod menneskerettighedsforkæmpere og internationale ledsagere [...]

Præsidenten [...] anklagede colombianske og udenlandske menneskerettighedsforkæmpere for at være ”terrorismens utilsigtede medskyldige, (som) kun virker til at legitimere terrorisme”⁴¹⁷

”IACHR må gentage endnu en gang at præsidentens ord af væbnede grupper kan opfattes som beskyldninger som ikke bare øger risikoen for menneskerettighedsforkæmperne, men også antyder at voldelige handlinger for at få dem til at tie, har regeringens samtykke”⁴¹⁸

Kommissionen retter skarp kritik mod brugen af det juridiske system der anvendes mod menneskerettighedsforkæmpere. Kommissionen modtager jævnligt klagemål om at:

”frame-ups” bruges til at miskreditere menneskerettighedsforkæmpere eller bringe dem til tavshed.”⁴¹⁹ og om at

”tilfældige fængslinger, hvor arrestationen var enten grundløs eller uden beviser, blev [...] brugt som middel for politisk forfølgelse”⁴²⁰.

---

⁴¹² 2002: afsn. 49: ”during the year of 2002 no significant progress was made in the many investigations into serious human rights violations [...] there have been instances in which progress on investigations has been discouraged or impaired through acts of omission or outright censorship [...] including hasty removal of individual prosecutors on the verge of bringing formal charges against State agents, particularly high ranking army officers”.

⁴¹³ 2003: afsn. 16.

⁴¹⁴ 2005: afsn. 34: ”Colombian authorities continued to publicly discredit the work of the leaders and defenders of the peace communities” (uofficiel oversættelse).

⁴¹⁵ 2005: afsn. 36: The Colombian experience shows that irresponsible accusations made against human rights defenders [...] are followed by an increase in acts of harassment and threats” (uofficiel oversættelse).

⁴¹⁶ 2005: afsn. 35: ”The Commission reiterates that public officials should refrain from making accusations about human rights defenders [...] merely because they are doing their work of promoting and protecting human rights”.

⁴¹⁷ 2004: afsn. 35: ”The Commission notes that state agents continue to make hostile statements, including the very President of the Republic, against human rights defenders and persons providing international accompaniment (...). The President of the Republic accused Colombian and foreign human rights defenders of being ”the unintentional accomplices (los cómplices culposos) of terrorism, (who) only serve to legitimate terrorism”.

⁴¹⁸ 2004 afsn. 38: The IACHR must repeat once against that the words of the President of the Republic may be considered by illegal groups as an accusation that not only increases the risks human rights defenders face, but could also suggest that the acts of violence aimed at hushing them somehow enjoy the acquiescence of the Government. (uofficiel oversættelse)

⁴¹⁹ 2005 afsn. 40: ”frame-ups are being used to discredit or silence human rights defenders” (uofficiel oversættelse)

”Kommissionen må understrege at statens straffende magt og dens juridiske maskineri ikke må manipuleres med det formål at chikanere dem som laver lovlige aktiviteter”⁴²¹.

Ligeledes kritiseres den udbredte forekomst af

”masse-anholdelser af sociale ledere og menneskerettighedsforkæmpere, angiveligt for oprør og terrorisme. Anholdelserne har fundet sted i forbindelse med militær- og politi-operationer [...] i mange tilfælde er de anholdte blevet frihedsberøvet i det maksimale tidsrum loven tillader – op til 180 dage – hvorefter personerne er blevet løsladt på grund af manglende beviser”⁴²².

Der rapporteres om et

”vedvarende mønster af straffrihed i forhold til forbrydelser begået mod journalister”⁴²³ og ”falske anklager mod menneskerettighedsforkæmpere og lokale ledere [...] fra personer som er gået tilbage til det almindelige samfund”⁴²⁴ og har draget fordel af økonomiske incitamenters mod at tilvejebringe information”⁴²⁵.

Kommissionen har flere gange oplevet situationen for menneskerettighedsforkæmpere som så alvorlig at der er blevet iværksat selvstændige forebyggende tiltag⁴²⁶, og har beklaget at den colombianske stat ikke har opfyldt sine forpligtigelser til at implementere effektive beskyttelsesmekanismer⁴²⁷.

c) Det dysfunktionelle colombianske retssystem:

IACHR har modtaget oplysninger om at

”domstolens personale er under pres for at legitimere arrestationer foretaget af militær og politi [...] dem som stiller spørgsmål ved legaliteten i denne praksis og baggrunden for at frihedsberøve de anholdte, er der blevet rejst straffe- eller disciplinærsager imod”⁴²⁸.

”IACHR kender til sager hvor ophævelse af arrest ordrer for mangel på bevis har medført sanktioner mod den juridisk ansvarlige”⁴²⁹

---

⁴²⁰ 2005 afsn.40: ”arbitrary arrests, to the effect that the detentions were either groundless or without evidence or proof, were [...]used as a tool of political persecution” (uofficiel oversættelse).

⁴²¹ 2005: afsn. 40: “The Commission must underscore the point that the punitive power of the State and its machinery of justice must not be manipulated so as to harass those engaged in lawful endeavours” (uofficiel oversættelse).

⁴²² 2004: afsn. 47: ”massive detentions of social leaders and human rights defenders allegedly for the crime of rebellion and terrorism. The detentions have occurred in the context of military and police operations [...] in many cases the detainees are deprived of liberty for the maximum period provided for by law – up to 180 days – after which the persons detained are released for lack of evidence.” (uofficiel oversættelse)

⁴²³ 2005: afsn. 49: ”Persistent pattern of impunity associated with crimes against social communicators” (uofficiel oversættelse)

⁴²⁴ F. eks. tidligere medlemmer af væbnede grupper

⁴²⁵ 2005: afsn. 54: ”false accusations made against human rights defenders and community leaders (...) made by persons who have rejoined mainstream society and have taken advantage of the economic incentives offered in exchange for providing information” (uofficiel oversættelse).

⁴²⁶ 2002: afsn. 51

⁴²⁷ 2002: afsn. 55: ”regretted that the Colombian State had failed to comply with its obligation to effectively implement measures of protection”.

⁴²⁸ 2005: afsn. 55: ”officers of the court are under pressure to legitimize the arrests made by military and police personnel [...] those who question the legality of these practices as well as the grounds for depriving the detainees of liberty have been subjected to criminal or disciplinary investigations”.

⁴²⁹ 2004: afsn. 49: ”The IACHR has learned of cases in which the revocation of arrest orders for lack of evidence has resulted in sanctions being imposed on judicial officers” (uofficiel oversættelse)

IACHR kritiserer ligeledes den udbredte brug af det militære juridiske system til at efterforske anklager om menneskerettighedsovergreb begået af de væbnede styrker:

”[...] brug af militære domstole til at efterforske medlemmer af hæren mistænkt for medskyldighed i udenomsretlige drab, underminerer garantierne slået fast i artikel 8 og 25 i Den amerikanske Konvention [...] Den Interamerikanske Domstol har slået fast at i demokratiske stater må militære domstoles varetagelse af det kriminelle retsområdet være begrænset og kun benyttes undtagelsesvis”⁴³⁰.

Baggrunden for bekymringen er et studie af det stigende antal udenomsretlige drab som tilskrives medlemmer af sikkerhedsstyrkerne⁴³¹:

”[...] udenomsretlige drab bliver ofte rapporteret som døde i kamp [...] bevismateriale manipuleres og skjules [...] efterforskning starter øjeblikkeligt for de militære retsinstanter [...] de militære autoriteter henlægger almindeligvis sagerne og erklærer at dødsfaldene fandt sted i kamp”⁴³².

d) Antiterrorpolitik og demobilisering af paramilitære:

IACHR er skarpt kritiske overfor Uribe-regerings antiterrorpolitik og udtaler i 2004:

”regeringen har arbejdet for vedtagelsen af love som kan have negativ indflydelse på menneskerettigheder såsom den personlig frihed, hjemmets- og den private kommunikations ukrænkelighed, umiddelbar tilgang på juridisk støtte, og brugen af medlemmer af hæren, DAS⁴³³ (det hemmelige politi red.), eller det nationale politi i aktiviteter som burde forbeholdes den juridiske magt”⁴³⁴.

IACHR udtrykte allerede i 2002 bekymring overfor den colombianske stat om lovændringernes uforenelighed med Colombias forpligtigelser i forhold til Den Interamerikanske Menneskerettighedskonvention.⁴³⁵

IACHR ser med kritiske øjne på ”Loven om retfærdighed og fred” og demobiliseringen af de paramilitære:

”medlemmer af paramilitære enheder [...] er gentagne gange blevet anført som ansvarlige for alvorlige brud på menneskerettighederne og Geneve-konventionen [...] kommissionen har stadfæstet

---

⁴³⁰ 2006: afsn. 27: ”use of the criminal military justice system to investigate members of the army suspected of involvement in extrajudicial killings undermines the guarantees established in Articles 8 and 25 of the American Convention. [...] the Inter-American Court has ruled that in democratic states, the criminal jurisdiction of military courts must be restricted and exceptional”. (uofficiel oversættelse).

⁴³¹ 2006: afsn. 24.

⁴³² 2006: afsn. 25: ”frequently, extrajudicial killings are recorded as combat deaths [...] evidence is manipulated and concealed [...] investigations begin immediately before military courts [...] the military authorities generally file the cases, declaring that the deaths took place during combat”.

⁴³³ Departamento Administrativo de Seguridad.

⁴³⁴ 2004: afsn. 42: ”the Government has advocated the adoption of laws that may have a negative impact on the enjoyment of human rights such as the right to personal liberty, the inviolability of private communications and of the home, immediate access to judicial remedies, and the use of members of the armed forces, the Departamento Administrativo de Seguridad (DAS), or the National Police in activities that should be limited to judicial power”. (uofficiel oversættelse)

⁴³⁵ 2003: afsn. 18: ”impact on the enjoyment of rights such as personal freedom, privacy of communications and the home, immediate access to legal assistance, and the use of members of the armed forces, the Administrative Security Department (DAS) or the National Police in activities that should be performed by the judicial police. [...] The IACHR has notified the State [...] of its concern over the incompatibility of some aspects of that bill with Colombia’s commitments in basic human rights, as established in the American Convention” (uofficiel oversættelse).

*statens ansvar i individuelle sager hvor disse alvorlige brud på den amerikanske konvention blev udført med statslige repræsentanternes samtykke*⁴³⁶

IACHR slog i årsrapporten af 2005 fast at det ikke var en af lovens målsætninger at opklare dødspatroljernes forbrydelser eller at identificere de økonomiske bagmænd⁴³⁷, og at *”de institutionelle mekanismer etableret som følge af Loven om retfærdighed og fred mangler tilstrækkelig styrke til effektivt at leve op til pligten til at skabe juridisk klarhed i de tusindvis af sager om massakre, selektiv henrettelse, forsvinding, kidnapning, tortur, tvangsfordrivelse, bemægtigelse af land, blandt andre forbrydelser*”⁴³⁸

Til trods for demobilisering og fredsforhandlinger, har IACHR modtaget *”information om forsatte forbrydelser mod civilbefolkningen [...], begået af paramilitære som har regrupperet sig eller har fortsat at operere efter demobiliseringen*⁴³⁹”.

IACHR kritiserer indsatsen overfor de over 2 millioner internt fordrevne i Colombia⁴⁴⁰, som de vurderer, er

”det største humanitære problem den væbnede konflikt har skabt”⁴⁴¹,

”hjælp til de fordrevne synes at være fokuseret på nødhjælp som i det store og hele stadig er i det internationale samfunds hænder [...] der findes stadig ingen passende programmer til at beskytte de fordrevne”⁴⁴²

---

⁴³⁶ 2005: afsn. 12: ”members of the paramilitary units involved in the demobilization process have been repeatedly cited as being responsible for grave violations of human rights and international humanitarian law (..) the Commission has established the State’s responsibility in individual cases, as these serious violations of the American Convention were perpetrated with the acquiescence of State agents” (uofficiel oversættelse).

⁴³⁷ 2005: afsn. 15: ”the determination of the historical truth [...] did not figure as one of the law’s objectives, nor did identification of the sponsors of the paramilitarism” (uofficiel oversættelse).

⁴³⁸ 2005: afsn. 17: ”the institutional mechanisms created by the Justice and peace Law lack sufficient strength to effectively face the duty of judicially clarifying the thousands of cases of massacre, selective execution, forced disappearance, kidnapping, torture, forced displacement and usurpation of lands, amongst other crimes” (uofficiel oversættelse).

⁴³⁹ 2006: afsn. 11: “[...] information about the continued commission of crimes against the civilian population [...], perpetrated by fighters who had regrouped or continued to operate after demobilization” (uofficiel oversættelse).

⁴⁴⁰ 2002: afsn. 32.

⁴⁴¹ 2002: afsn. 33: ”the main humanitarian problem resulting from the armed conflict”.

⁴⁴² 2002: afsn. 41: ”assistance to the displaced appears to be focused mainly on emergency humanitarian aid that in great measure continues to remain in the hands of the international community [...] there is still no adequate program to protect the displaced ”

Annex II: Oversigt over udtalelser fra FNs Højkommissær for Menneskerettigheder om den colombianske stat fra de tre sidste årsrapporter (2005-2007)

Resumé:

FNs Højkommissær for Menneskerettigheder rapporterer om brug af tortur i forbindelse med anholdelser. Sikkerhedsstyrkerne begår systematisk udenomretslige henrettelser, hvor ofrene hyppigt bliver fremstillet som døde i kamp. Der er stadig tætte forbindelser mellem dele af statsapparatet, i særdeleshed de væbnede styrker, og de paramilitære grupper. Ytringsfriheden er truet pga. trusler mod menneskerettighedsforkæmpere, journalister og politiske ledere, som er kritiske overfor regeringens politik.

Det følgende er en gennemgang de tre sidste årsrapporter om Colombia fra FNs Højkommissær for Menneskerettigheder, inddelt efter relevante temaer:

a) Brug af tortur i det colombianske retssystem:

UNHCHR har modtaget gentagne rapporter om brug af tortur og umenneskelige forhold for fængslede, hvilket opsummeres i følgende to citater fra 2006 og 2007:

”Retten til personlig integritet var påvirket af tortur, dårlig behandling og overdrevent magtbrug tilskrevet offentlige tjenestemænd [...]”⁴⁴³

”En række klager blev modtaget om tortur og ondskabsfuld, umenneskelig og nedværdigende behandling [...] involverende politi, hær og ansatte på ungdomshjem [...] rapporterne refererer til brug af tortur under afhøringer af arresterede og tilbageholdte personer. Anklager blev registreret om overdrevent magtbrug, især fra medlemmer af politistyrkens anti-oprørs enhed (ESMAD)”⁴⁴⁴

b) Overgreb begået af sikkerhedsstyrkerne:

FNs Højkommissær kritiserer sikkerhedsstyrkernes mange mord på civile:

”Retten til liv var påvirket af fortsatte mord, som havde karakter af udenomretslige henrettelser, tilskrevet medlemmer af sikkerhedsstyrkerne, i særdeleshed hæren [...] Præsentationen af civile ofre som om de døde i kamp, ændring af gerningssted af gerningsmændene, og gennemgang af fakta ved militære domstole ”⁴⁴⁵

---

⁴⁴³ 2007: afsn. 51, s. 13: (Egen oversættelse) Org. tekst: ”The right to personal integrity was affected by torture, ill-treatment and excessive use of force attributed to public servants”

⁴⁴⁴ 2006: afsn. 33, s. 12: (Egen oversættelse) Org. tekst: ”A series of complaints were received of torture and cruel, inhuman or degrading treatment [...] involving police, army and detention centre staff [...] reports refer to the use of torture in the course of interrogation of captured or detained persons. Allegations were recorded of the excessive use of force, particularly by members of the Police Force’s Mobile Anti-Riot Squadron (ESMAD)”

⁴⁴⁵ 2007: afsn. 36, s. 11: (Egen oversættelse) Org. tekst: ”The right to life was affected by the persistence of murders, with characteristics of extrajudicial executions, attributed to members of the security forces, particularly the army. [...] The presentation of civilian victims as having died in combat, the alternation of the scene of the crime by its perpetrators, and the investigation of the facts by the military criminal justice system”

*"I nogle sager har soldaterne klædt ofrene ud i tøj som fik dem til at ligne guerillasoldater[...] tøjet havde ikke skudhuller, der svarede til den døde mands skudsår."*⁴⁴⁶

*"Nogle sager blev registreret hvor kommandanten selv angiveligt gik med til at klæde ofrene ud i guerilla-tøj for at [...] give indtryk af at de døde i kamp"*⁴⁴⁷

I de store byer, havde henrettelser af fattige og narkomaner, karakter af "social udrensning"⁴⁴⁸.

Ligeledes udfører hæren jævnligt masseanholdelser udenfor det juridiske system:

*"[...] sikkerhedsstyrkerne, i særdeleshed hærens, praksis med at udføre individuelle og masse-arrestationer baseret på svage beviser [...] fortsatte, og ramte særlig civile i regioner hvor guerillaen stadig er tilstede eller dominerende [...] de fleste arrestationer foregik udenfor det juridiske system"*⁴⁴⁹.

Højkommissæren fik gentagne rapporter om

*"[...] brud på Geneve-konventionen, såsom drab på beskyttede personer, udbytte og tvangsfordrivninger, tillagt medlemmer af sikkerhedsstyrkerne[...]. Rapporter blev modtaget om brud på Geneve-konventionen tillagt bondesoldater"*⁴⁵⁰.

c) Forhold mellem paramilitære og stat, og demobilisering af paramilitære

Højkommissæren kritiserer demobiliseringsprocessen mellem paramilitære og regeringen:

*"[...] manglen på incitamenter til at tilstå eller finde frem til sandheden, rejser alvorlige problemer. [...] Hvis sandheden ikke slås fast, kan retfærdighed ikke opnås, og passende erstatning ikke gives, ej heller kan de paramilitære grupper effektivt opløses"*⁴⁵¹

Hun er skarpt kritisk overfor *"[...] fraværet af legale sanktioner overfor demobiliserede personer, som ikke samarbejder fuldt ud, ligesom der har rådet straffrihed for de fleste forbrydelser begået af paramilitære grupper"*⁴⁵²

---

⁴⁴⁶ 2007: afsn. 5 s. 27, annex 1; én mand dræbt af "Special Highway Plan no 5 d 14. Februar i Nechí, Antioquia, 2007: (Egen oversættelse) Org. tekst: "In some cases the soldiers dressed their victims in clothing which made them appear to be guerrillas [...]" however, the clothing had no bullet holes corresponding to the dead man's wounds."

⁴⁴⁷ 2006: afsn. 25, s 10: (Egen oversættelse) Org. tekst: "Some cases were recorded in which the commanders themselves allegedly agreed to dress up the victims in guerrilla clothing in order to cover up the facts and simulate death in action."

⁴⁴⁸ 2006: afsn. 28, . 11: (Egen oversættelse) Org. tekst: "[...] extrajudicial executions to members of the security forces carrying out "social cleaning" operations against persons considered to be indigents or drug addicts".

⁴⁴⁹ Organization of the work of the Session: Report of the High Commissioner for Human Rights on the situation of human rights in Colombia, 28. Februar 2005: afsn. 94, s 24: (Egen oversættelse) Org. tekst: "The practice by members of the security forces, particularly the army, of carrying out individual and massive arrests based on the precarious foundations [...], continued mainly to affect civilians living in regions where guerrillas continued to be present or dominant. [...] most arrests took place outside the judicial system."

⁴⁵⁰ 2005: afsn. 117, s 29: (Egen oversættelse) Org. tekst: "[...] continued to receive allegations relating to breaches of international humanitarian law, such as killings of protected persons, lootings and forced displacements, attributed to members of the security forces [...] Reports were also received of breaches of international humanitarian law attributed to peasant soldiers".

⁴⁵¹ 2006: afsn. 73, s 19: (Egen oversættelse) Org. tekst: "[...] the absence of incentives to confess and to establish the truth raises serious problems. [...] If the truth is not established, justice cannot be done and adequate reparation cannot be provided; nor can the paramilitary groups be effectively dismantled".

⁴⁵² 2006: afsn. 80, s 20: (Egen oversættelse) Org. tekst: "[...] absence of legal sanctions for demobilized persons who fail to cooperate effectively, as well as the impunity that has prevailed for most of the crimes by paramilitary groups"

Demobiliseringsprocessen har ikke mindsket de paramilitæres indflydelse, slår højkommisæreren fast:

*”Tværtimod, ved at bruge parallelle strategier baseret på pres og trusler, har de konsolideret og i nogle tilfælde udvidet på de økonomiske, sociale og politiske områder.”*⁴⁵³

Og forbindelserne mellem paramilitære og medlemmer af hæren består:

*”[...] gentagne anklager og beviser [...] for fortsatte forbindelser mellem offentligt ansatte, i særdeleshed medlemmer af sikkerhedsstyrkerne, og paramilitære grupper [...]. Staten har ikke oprettet effektive mekanismer for at forholde sig til disse problemer, eller for at opløse de underjordiske strukturer, inkluderet dem der har modtaget støtte fra offentlige ansatte eller statslige institutioner”*⁴⁵⁴.

*”Klager blev modtaget over koordinerede aktioner, hvor ofrene angiveligt blev afleveret af paramilitære, efterfølgende henrettet af militær og præsenteret som medlemmer af væbnede grupper dræbt i kamp”*⁴⁵⁵.

De colombianske myndigheder kritiseres for manglende vilje til at undersøge eller sanktionere de åbenbare bånd mellem sikkerhedsstyrkerne og de nyopståede paramilitære grupper⁴⁵⁶, og dødspatroljernes forbindelser til en række politikere og parlamentsmedlemmer⁴⁵⁷.

d) Det juridiske system:

Højkommisæreren rejser skarp kritik mod den udbredte brug af arrestationer uden forudgående retskendelse, en praksis som er sanktioneret af regering og statsanklager⁴⁵⁸:

*”[...] i de første ni måneder af 2005, var kun 20 % af arrestationerne foretaget på baggrund af retskendelser, mens de tilbageværende 80 % var baseret på flagrante (at blive taget på fersk gerning red.)*⁴⁵⁹

Højkommisæreren kritiserer den udbredte anvendelse af militære domstole til at efterforske og dømme i sager omhandlende menneskerettighedsovergreb⁴⁶⁰:

---

⁴⁵³ Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the situation of human rights in Colombia 16.maj 2006: afsn. 23, s. 10: (Egen oversættelse) Org. tekst: ”Rather, using parallel strategies based on pressure and threats, they have been consolidated and in some cases extended in the economic, social and political fields”.

⁴⁵⁴ 2006: afsn.77m s. 20: (Egen oversættelse) Org. tekst: ”[...] repeated allegations and evidence [...] of links maintained by public servants, and in particular members of the security forces, with paramilitary groups [...] The State has not set up effective mechanisms to deal with this problem or the dismantling of clandestine structures, including those that have received support from public servants or State institutions”.

⁴⁵⁵ 2006: afsn. 29, s. 11: (Egen oversættelse) Org. tekst: ”Complaints were received of coordinated actions in which the victims were allegedly handed over by the paramilitaries, subsequently executed by the military and then presented as members of armed groups killed in combat”.

⁴⁵⁶ Organization of the work of session. Report of the United nation High Commissioner for Human Rights on the situation of human rights in Colombia, 5. marts 2007: afsn. 90, s. 19, 2007: (Egen oversættelse) Org. tekst: ”[...] situations have arisen that indicate clear links between members of the security forces and the new illegal groups. In spite of evidence of such links, no preventive suspensions, investigation or sanctions are known to have been ordered”.

⁴⁵⁷ 2006: afsn. 78 s. 20: (Egen oversættelse) Org. tekst: ”At the national level, alleged links persist with representatives of the State, including politicians and members of parliament”.

⁴⁵⁸ 2005: summary s. 3: (Egen oversættelse) Org. tekst: “The Government and the Attorney-General’s Office continued to use massive and systematic search and arrest procedures without sufficient proof, often based on reports by demobilized persons, former members of the illegal armed groups [...] and military intelligence files”.

⁴⁵⁹ 2006: afsn. 35, s. 12: (Egen oversættelse) Org. tekst: ”[...] in the first nine months of 2005, only 20 per cent of arrests were preceded by a judicial warrant, while the remaining 80 per cent were based on flagrancy”.

”Kontoret har noteret gentagne anklager om at det militære juridiske systems systematisk overtager efterforskning af menneskerettighedsbrud eller brud på Geneve-konventionen tilskrevet medlemmer af sikkerhedsstyrkerne, i særdeleshed hæren”⁴⁶¹.

Højkommissæren rapporterer også om gentagne brud på basale retsprincipper:

- *”[...] retssikkerheden blev obstrueret af pres, trusler eller angreb på vidner eller ansatte i det juridiske system”⁴⁶²*
- *”[...] anklager kom frem [...] om direkte deltagelse af offentlige ansatte i påvirkning af vidner og forfalskning af beviser, hvilket underminerer rettens troværdighed [...] der kom også anklager om de væbnede styrkers forfalskning af bevis, ændring af gerningsstedet og uregelmæssigheder i udførelsen af procedurer og operationer”⁴⁶³*
- *”Tilbageholdte eller anholdte personer blev ofte præsenteret i medierne som medlemmer af guerillastykker eller som almindelige kriminelle. Denne mistænkeliggørelse bringer ofrenes liv i fare[...]”⁴⁶⁴*
- *”[...]rapporter blev modtaget om brud på den juridiske uafhængighed, i særdeleshed involverende anklagere tilknyttet sikkerhedsstyrkerne, en situation som kompromitterer deres autonomi, især i sager som involverer medlemmer af disse organer”⁴⁶⁵*
- *”Højkommissæren har bemærket en svækkelse af retsprocedurer grundet hyppig brug [...] af vidneudsagn fra demobiliserede personer eller tidligere medlemmer af illegale væbnede grupper [...], samt militære efterretningsoplysninger”⁴⁶⁶*
- *”[...] der blev rapporteret om demobiliserede personer som kom med falske vidnesbyrd i bytte for penge eller juridiske fordele”⁴⁶⁷.*

e) Ytringsfriheden:

Ytringsfriheden i Colombia er ifølge FNs Højkommissær for menneskerettigheder under stærkt pres fra blandt andet regeringen:

”Visse offentlige udtalelser af højtstående regeringsrepræsentanter, som sætter spørgsmålstegn ved menneskerettighedsforkæmperes og deres organisationers arbejde, har bidraget til polarisering og en øget risiko”⁴⁶⁸.

---

⁴⁶⁰ 2007: afsn. 55, s. 14: (Egen oversættelse) Org. tekst: “[...] undue application of military justice in cases of violations of human rights and breaches of IHL, and the non-observance of the presumption of innocence and judicial guarantees”.

⁴⁶¹ 2006: annex 3, afsn. 30, s.49: (Egen oversættelse) Org. tekst: “The Office has noted a pattern of allegations regarding the systematic takeover by military criminal tribunals of investigations of human rights violations or breaches of international humanitarian law attributed to members of the security forces, particularly the army”.

⁴⁶² 2007: afsn. 34, s. 30 annex 1 d: (Egen oversættelse) Org. tekst: “[...] course of justice was obstructed through pressure, threat or attack against witnesses and judicial officials”.

⁴⁶³ 2005: afsn. 96, s. 25: (Egen oversættelse) Org. tekst: “[...] allegations were made [...] of direct participation by public officials in tampering with witnesses and evidence, thereby undermining the credibility of the court [...] allegations were also made about the armed forces’ tampering with evidence, altering crime scenes and committing other irregularities in carrying out procedures and operations”.

⁴⁶⁴ 2006: afsn. 40, s. 13: (Egen oversættelse) Org. tekst: “Detained or captured persons were often presented to the media as members of guerrilla forces or as common criminals. This stigmatization endangers the lives of victims[...]”.

⁴⁶⁵ 2005: afsn. 89, s. 23: (Egen oversættelse) Org. tekst: “[...] reports were received of violations of the independence of the judiciary, specifically involving prosecutors attached to security bodies, a situation which compromises their autonomy, above all in cases involving members of those bodies”.

⁴⁶⁶ 2005: afsn. 58, s. 19: (Egen oversættelse) Org. tekst: “The High Commissioner has noted a weakening in court procedures due to frequent use [...] of testimonies by demobilized persons or former members of the illegal armed group [...] as well as military intelligence files”.

⁴⁶⁷ 2005: afsn. 93, s. 24: (Egen oversættelse) Org. tekst: “[...]cases were reported of demobilized persons providing false testimony in exchange for money or legal benefits”.

Der er kommet rapporter om

"[...] trusler og pres mod menings- og ytringsfriheden, især på bekostning af journalister, menneskerettighedsforkæmpere og politiske ledere" og

*"[...] intolerance fra myndighedernes side når information eller statistik blev publiceret som satte offentlig orden eller lokal administration i et dårligt lys"*⁴⁶⁹.

*"Nogle anklager som kontoret har efterforsket, indikerer at myndighederne brugte pres til at få udgivet information [...] som er favorabel for regeringen"*⁴⁷⁰.

Højkommissærens rapport bringer også konkrete eksempler:

- *"[...] trusler mod en række Bogotá journalister kendt for at komme med nyheder og kommentarer anset som uafhængige eller endog kritiske overfor regeringen"*⁴⁷¹
- *"Coronell, redaktør for nyhedsmediet Noticiero Uno og kommentator i ugebladet Semana, blev tvunget til at forlade landet efter at han havde afsløret at en politiker stod bag dødstrusler mod ham og hans familie"*⁴⁷².

---

⁴⁶⁸ 2005: afsn. 120 s. 30: (Egen oversættelse) Org. tekst: "Certain public statements by high-level government officials indiscriminately questioning the work of human rights defenders and their organizations contributed to polarization and an increase in risk factors".

⁴⁶⁹ 2006: afsn. 42, s 13: (Egen oversættelse) Org. tekst: "[...] threats and pressure against freedom of opinion and expression, particularly at the expense of journalists, human rights defenders and political leaders. [...] intolerance on the part of the authorities whenever information or statistics were published shedding an unfavourable light on the situation regarding public order or on the local public administration"

⁴⁷⁰ 2005: afsn. 125 s 21: (Egen oversættelse) Org. tekst: "Some allegations examined by the office indicate that the authorities used pressure to have information [...] favourable to the Government published"

⁴⁷¹ 2006: annex 3, afsn. 40, s 51: (Egen oversættelse) Org. tekst: "[...] threats against a number of Bogotá journalists well known for providing news and comment viewed as independent and even critical of the Government"

⁴⁷² 2006: annex 3, afsn. 42, s 51: (Egen oversættelse) Org. tekst: "Coronell, director of the Noticiero Uno news broadcast and a columnist with Semana magazine, was forced to leave the country after revealing that a politician was behind the death threats against him and his family"

Annex III: Domme afsagt mod den colombianske stat ved den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol i perioden 2001-2007⁴⁷³:

- I. Las Palmeres sagen (Case of Las Palmeras)
- II. Sagen om de 19 handelsmænd (Case of the 19 Tradesmen)
- III. Gutiérrez Solar sagen (Case of Gutiérrez Solar)
- IV. Mapiripán Massakren (Case of Mapiripán Massacre)
- V. Pueblo Bello Massakren (Case of Pueblo Bello Massacre)
- VI. Ituango Massakren (Case of the Ituango Massacres)
- VII. Rochela Massakren (Case of the Rochela Massacre)
- VIII. Escué-Zapata sagen (Case of Escué-Zapata)

På de følgende sider gennemgås sagerne på baggrund af retsrapporter om de enkelte sager:

I. LAS PALMERAS SAGEN

Bilag: Bilag 3 (IACHR) og Bilag 4 (IACHR)

Bilag 3 (IACHR) Sagsnr.: I/A Court H.R., **Case of Las Palmeras v. Colombia**. Merits. Judgment of December 6, 2001. Series C No. 90

Bilag 4 (IACHR) Sagsnr.: I/A Court H.R., **Case of Las Palmeras v. Colombia**. Reparations and Costs. Judgment of November 26, 2002. Series C No. 96

Link: http://www.corteidh.or.cr/pais.cfm?id_Pais=9

a) Sagen:

Den 23. januar 1991 udførte medlemmer af politiet og hæren en væbnet operation i Las Palmeras. Aktionen var beordret af politimesteren i Putumayo⁴⁷⁴. En læge og en gruppe arbejdere blev anholdt, og mindst seks blev henrettet⁴⁷⁵. Efter syv år var efterforskningen stadig ikke afsluttet og ingen var blevet sigtet i sagen⁴⁷⁶. Både det nationale politi og hæren forsøgte på flere måder at legitimere deres aktion⁴⁷⁷.

Den colombianske stat har, i forbindelse med et erstatningssøgsmål, erkendt hændelsen, men argumenterede med, at der var tale om medlemmer af FARC-guerillaen. Det er efterfølgende blevet bevist at ingen af ofrene udøvede illegale aktiviteter og at den colombianske stat var ansvarlig for hændelsen⁴⁷⁸.

b) Sagens udfald⁴⁷⁹

Den colombianske stat er ansvarlig for mordet på flere indbyggere i Las Palmeras og har derved overtrådt artikel 4: Rette til liv⁴⁸⁰ i Den amerikanske menneskerettighedskonvention⁴⁸¹.

---

⁴⁷³ Bilag 1 (IACHR) er en oversigt over alle sager vedrørende Colombia. Link: (Oversigt over alle sager vedrørende Colombia): http://www.corteidh.or.cr/pais.cfm?id_Pais=9

⁴⁷⁴ Bilag 3 (IACHR) s. 1

⁴⁷⁵ Bilag 3 (IACHR) s. 1

⁴⁷⁶ Bilag 3 (IACHR) s.2

⁴⁷⁷ Bilag 3 (IACHR) s. 2

⁴⁷⁸ Bilag 4 (IACHR) S. 37

⁴⁷⁹ bilag 3, (IACHR) s. 43-44

⁴⁸⁰ (Egen oversættelse). Original: 4: Right to life

⁴⁸¹ Bilag 3 (IACHR), s. 22

Den colombianske stat har ikke levet op til sin forpligtelse til at garantere juridisk hjælp og beskyttelse til de myrdedes familier⁴⁸² og har derved forbrudt sig mod artikel 8(1): Retten til en retfærdig retssag⁴⁸³ og 25(1): Retten til juridisk beskyttelse⁴⁸⁴.

Som konsekvens skal den colombianske stat:

Se bilag 4 (IACHR) s. 43

II. SAGEN OM DE 19 HANDELSMÆND.

Bilag: Bilag 5 (IACHR)

Sagsnr: I/A Court H.R., **Case of the 19 Tradesmen v. Colombia**. Merits, Reparations and Costs. Judgement of July 5, 2004. Series C No. 109

a) Sagen:

De paramilitære besluttede på et møde, med deltagelse af officerer fra militæret, at myrde handelsmændene og konfiskere deres varer og biler. De pågældende handelsmænd havde angiveligt undladt at betale skatter til de paramilitære for transport af varer gennem regionen, og var mistænkt for at sælge våben til guerilla-grupper i Magdalena Medio-regionen⁴⁸⁵. Den 6. oktober 1987 blev 17 af de 19 handelsmænd tilbageholdt og myrdet af paramilitære. De lemlæstede kroppe blev smidt i floden⁴⁸⁶. To uger senere blev yderligere to personer, som var på eftersøgning efter de bortkomne handelsmænd også myrdet, lemlæstet og smidt i floden⁴⁸⁷. Myndighederne har intet gjort for at finde de dræbtes rester⁴⁸⁸. Det blev af domstolen slået fast at de paramilitære gruppe samarbejdede med og nød støtte fra regionens øverste militære ledere⁴⁸⁹.

b) Sagens udfald:

Den colombianske stat har forbrudt sig mod følgende artikler i Den amerikanske menneskerettighedskonvention⁴⁹⁰:

4: Retten til liv⁴⁹¹

5: Retten til human behandling⁴⁹²

7: Retten til personlig frihed⁴⁹³

8(1): Retten til en retfærdig retssag⁴⁹⁴

25: Retten til juridisk beskyttelse⁴⁹⁵

---

⁴⁸² Bilag 3 (IACHR), s. 23

⁴⁸³ (Egen oversættelse) Original: 8(1): Right to a fair trial

⁴⁸⁴ (Egen oversættelse) Original: 25(1): Right to judicial protection

⁴⁸⁵ Bilag 5 (IACHR) s. 42 p: 85(b)

⁴⁸⁶ Bilag 5 (IACHR) s. 43 p: 85(f)

⁴⁸⁷ Bilag 5 (IACHR) s. 44 p: 85(h)

⁴⁸⁸ Bilag 5 (IACHR) s.46 p: 85(l) og p: 85(m)

⁴⁸⁹ Bilag 5 (IACHR) s. 47 p: 86(b)

⁴⁹⁰ Bilag 5 (IACHR) s. 130-131

⁴⁹¹ (Egen oversættelse) Original: 4.1: Right to Life

⁴⁹² (Egen oversættelse) Original: 5.1 og 5.2: Right to Humane Treatment

⁴⁹³ (Egen oversættelse) Original: 7.1 og 7.2: Right to Personal Liberty

⁴⁹⁴ (Egen oversættelse) Original: 8: Right to Fair Trial

⁴⁹⁵ (Egen oversættelse) Original: 25: Right to Judicial Protection

I relation til Artikel 1(1): Forpligtigelse til at respektere rettighederne⁴⁹⁶

c) Som konsekvens af dette skal den colombianske stat:

Se Bilag 5 (IACHR) s. 131-134

III. GUTIÉRREZ-SOLER SAGEN

Bilag: bilag 6 (IACHR)

Sagsnr.: I/A Court H.R., **Case of Gutiérrez-Soler v. Colombia**. Merits, Reparations and Costs. Judgment of September 12, 2005 Series C No. 132

Link: http://www.corteidh.or.cr/docs/casos/articulos/seriec_132_ing.pdf

a) Sagen:

Den 24. august 1994 blev Gutiérrez-Soler anholdt af det nationale politi og udsat for tortur. Med håndjern blev han fastgjort til en vandtank, og udsat for grusom og nedværdigende behandling, som blandt andet indebar forbrænding af hans kønsorganer.⁴⁹⁷ Tre timer efter torturen blev Gutiérrez-Soler afhørt af en repræsentant for Det permanente menneskerettighedskontor⁴⁹⁸. Han fik at vide at for at overleve skulle han svare ja på alle spørgsmål, og kom på denne baggrund med en udtalelse omkring hændelserne, som dannede baggrund for arresten. Afhøringen fandt sted uden mulighed for advokatbistand⁴⁹⁹. Torturen er blevet bekræftet af flere efterfølgende retsmedicinske undersøgelser. Offeret har fået vedvarende psykiske og fysiske mén⁵⁰⁰.

Gutiérrez-Soler fik sagen afvist ved en militær domstol under henvisning til hans løgnagtighed⁵⁰¹. Efterfølgende blev Gutiérrez-Soler og hans familie udsat for chikane, overvågning og anholdelser. Det resulterede i at han måtte søge eksil i USA, og at flere af hans familiemedlemmer har måttet flytte⁵⁰².

Den colombianske stat havde, inden sagen blev kørt ved Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol, taget ansvar for overtrædelse af følgende artikler i Den Amerikanske Menneskerettighedskonvention⁵⁰³:

5(1), 5(2), 5(4): Retten til human behandling⁵⁰⁴

7(1), 7(2), 7(3), 7(4), 7(5), 7(6): Retten til personlig frihed⁵⁰⁵

8(1), 8(2)(d), 8(2)(e), 8(2)(g), 8(3): Retten til en retfærdig retssag⁵⁰⁶

25: Retten til juridisk beskyttelse⁵⁰⁷

Anerkendelsen havde dog ikke medført retsforfølgelse af de skyldige⁵⁰⁸⁺⁵⁰⁹.

---

⁴⁹⁶ (Egen oversættelse) Original: 1: Obligation to Respect Rights

⁴⁹⁷ Bilag 6 (IACHR) s.23, paragraf 48(1) (2)

⁴⁹⁸ The Permanent Human Rights Office (egen oversættelse)

⁴⁹⁹ Bilag 6 (IACHR) s.23 paragraf 48(3) (4)

⁵⁰⁰ Bilag 6 (IACHR) s.23 paragraf 48(5)

⁵⁰¹ Bilag 6 (IACHR) s.24 paragraf 48 (7)

⁵⁰² Bilag 6 (IACHR) s.26 paragraf 48(14) (15)

⁵⁰³ Bilag 6 (IACHR) s. 27-28 paragraf 50 og paragraph 52

⁵⁰⁴ (Egen oversættelse) Original: 5: Right to Humane Treatment

⁵⁰⁵ (Egen oversættelse) Original: 7: Right to Personal Liberty

⁵⁰⁶ (Egen oversættelse) Original: 8: Right to fair trial

⁵⁰⁷ (Egen oversættelse) Original: 25: Right to judicial protection

⁵⁰⁸ Bilag 6 (IACHR) s. 28 paragraf 53

⁵⁰⁹ Bilag 6 (IACHR) s.29 paragraf 54

b) Sagens udfald⁵¹⁰:

Den colombianske stat blev dømt for at have forbrudt sig mod følgende artikler i Den Amerikanske Menneskerettighedskonvention:

1(1): Forpligtigelse til at respektere rettigheder⁵¹¹

5(1), 5(2), 5(4): Retten til human behandling⁵¹²

7(1): Retten til personlig frihed⁵¹³

8(1): Retten til en retfærdig retssag⁵¹⁴

Ved at undlade at forhindre at Gutiérrez-Soler blev udsat for tortur, har den colombianske stat endvidere forbrudt sig mod følgende artikler:

6: Frihed fra slaveri⁵¹⁵

8: Ret til en retfærdig retssag⁵¹⁶

c) Som konsekvens skal den colombianske stat:

Se bilag 6 (IACHR) s.51

IV. MAPIRIPÁN MASSAKREN

Bilag: Bilag 7 (IACHR) (kun på spansk)

Sagsnr: I/A Court H.R., **Case of the "Mapiripán Massacre" v. Colombia**. Merits, Reparations and Costs. Judgment of September 15, 2005 (Only in Spanish). Series C No. 134:

http://www.corteidh.or.cr/pais.cfm?id_Pais=9

a) Sagen:

Den 15. juli 1997 udvalgte AUC⁵¹⁷ 27 personer som stod på en liste over formodede FARC sympatisører og kollaboratører. De pågældende blev tortureret og parteret af et medlem af AUC kendt under navnet "Halshuggeren". De paramilitære opholdt sig i Mapiripán fra 15. til 20. juli 1997 og begrænsede i dette tidsrum borgernes frie bevægelighed i kommunen. De torterede, lemlæstede, parterede og halshuggede omkring 49 personer og smed resterne af de døde i floden Guaviare. AUC destruerede efterfølgende hovedparten af de fysiske beviser⁵¹⁸.

⁵¹⁰ Bilag 6 (IACHR) s. 51

⁵¹¹ (Egen oversættelse) Original: 1: Obligation to Respect Rights

⁵¹² (Egen oversættelse) Original: 5: Right to Humane Treatment

⁵¹³ (Egen oversættelse) Original: 7: Right to Personal Freedom

⁵¹⁴ (Egen oversættelse) Original: 8: Right to Fair Trial

⁵¹⁵ (Egen oversættelse) Original: 6: Freedom of Slavery

⁵¹⁶ (Egen oversættelse) Original: 8: Right to Fair Trial

⁵¹⁷ Autodefensas Unidas de Colombia – de paramilitære dødspatroljer centrale koordinering.

⁵¹⁸ Bilag 7 (IACHR) s.47 p: 96.39 – (Egen oversættelse) Org. tekst: "Los testimonios de los sobrevivientes indican que el 15 de julio de 1997 las AUC separaron a 27 personas identificadas en una lista como presuntos auxiliares, colaboradores o simpatizantes de las FARC y que estas personas fueron torturadas y descuartizadas por un miembro de las AUC conocido como "Mochacabezas". Los paramilitares permanecieron en Mapiripán desde el 15 hasta el 20 de julio de 1997, lapso durante el cual impidieron la libre circulación a los habitantes de dicho municipio, y torturaron, desmembraron, desvisceraron y degollaron aproximadamente a 49 personas y arrojaron sus restos al río Guaviare. Además, una vez concluida la operación, las AUC destruyeron gran parte de la evidencia física, con el fin de obstruir la recolección de la prueba."

Medlemmer af AUC ankom lufthavnen San José de Guaviare d. 12. Juli 1997, og blev samlet op af medlemmer af det colombianske militær uden at blive tjekket.⁵¹⁹ Hæren tillod lufttransport af de paramilitære uden at det blev registreret⁵²⁰, og faciliterede transporten af de paramilitære til Mapiripán i to af hærens lastvogne⁵²¹. Undervejs passerede de paramilitære flere militærbaser og et militært træningsområde.⁵²²

De paramilitære om angreb Mapiripán bar beklædningsgenstande som er forbeholdt medlemmer af de væbnede styrker, samt både korte og lange våben som den colombianske stat har monopol på.⁵²³

b) Sagens udfald⁵²⁴:

Den colombianske stat har forbrudt sig mod følgende artikler i Den Amerikanske Menneskerettighedskonvention:

4(1): Retten til liv⁵²⁵

5(1) og 5(2): Retten til human behandling⁵²⁶

7(1) og 7(2): Retten til personlig frihed⁵²⁷

1(1): Pligten til at respektere rettigheder⁵²⁸

Den colombianske stat har i samme forbindelse forbrudt sig mod følgende artikler:

19: Børns rettigheder⁵²⁹

22.1: Frihed til mobilitet og hjem⁵³⁰

8.1: Retten til en retfærdig retssag⁵³¹

25: Retten til juridisk beskyttelse⁵³²

c) Som konsekvens skal den colombianske stat:

Se bilag 7 (IACHR) s. 180-182

V. PUERTO BELLO MASSAKREN

Bilag: Bilag 8 (IACHR)

Sagsnr.: I/A Court H.R., **Case of the Pueblo Bello Massacre v. Colombia**. Merits, Reparations and Costs. Judgment of January 31, 2006. Series C No. 140

Link: http://www.corteidh.or.cr/pais.cfm?id_Pais=9

---

⁵¹⁹ Bilag 7 (IACHR) s. 45 p: 96.30

⁵²⁰ Bilag 7 (IACHR) s. 45 p: 96.31

⁵²¹ Bilag 7 (IACHR) s. 45 p: 96.32

⁵²² Bilag 7 (IACHR) s. 45 p: 96.32

⁵²³ Bilag 7 (IACHR) s. 45 p: 96.34 – (Egen oversættelse) Org. tekst: "Al amanecer del 15 de julio de 1997, más de 100 hombres armados rodearon Mapiripán por vía terrestre y fluvial. Los hombres que conformaban el grupo paramilitar vestían prendas de uso privativo de las Fuerzas Militares, portaban armas de corto y largo alcance, cuyo uso era monopolio del Estado, y utilizaban radios de alta frecuencia.

⁵²⁴ Bilag 7 (IACHR) s. 179-180

⁵²⁵ (Egen oversættelse) Original: 4.1: Right to Life

⁵²⁶ (Egen oversættelse) Original: 5.1 og 5.2: Right to Humane Treatment

⁵²⁷ (Egen oversættelse) Original: 7.1 og 7.2: Right to Personal Liberty

⁵²⁸ (Egen oversættelse) Original: 1.1: Obligation to Respect Rights

⁵²⁹ (Egen oversættelse) Original: 19: Rights of the Children

⁵³⁰ (Egen oversættelse) Original: 22.1: Freedom of Movement and Residence

⁵³¹ (Egen oversættelse) Original: 8.1: Right to a Fair Trial

⁵³² (Egen oversættelse) Original: 25: Right to Judicial Protection

I retsrapportens afsnit ”Proven facts”⁵³³ redegøres der for de paramilitæres forbindelse til offentlige myndigheder fra 1960’erne frem til den pågældende retssag.

a) Sagen:

Mellem 13. og 14. januar 1990 ankom en gruppe på cirka 60 tungt bevæbnede medlemmer af Fidel Antonio Castaño Gils paramilitære gruppe til Pueblo Bello for at angribe formodede guerilla-sympatisører⁵³⁴. Castaños personlige motiv for massakren var at guerillaen i december 1989 havde stjålet af hans kvæg og efterfølgende havde transporteret kvæget gennem Pueblo Bello⁵³⁵.

Den 14. januar 1990 trængte den paramilitære gruppe ind i Pueblo Bello med vold⁵³⁶. 43 mænd blev tvunget ind i to biler⁵³⁷. Bilerne med 43 kidnappede bønder og 30 bevæbnede mænd passerede efterfølgende en militær vejblokade, hvor biler blev kontrollerede for indhold og passagerne skulle fremvise id⁵³⁸. På Castaños farm blev de bortførte forhørt under tortur. Det inbefattede blandt andet overskæring af blodårer, udstikning af øjne og afskæring af ører og testikler. 20 personer døde som følge heraf. De overlevende blev sparket og slået til døde⁵³⁹.

Den 13. november 1990 besluttede den militære domstol at der ikke skulle indledes efterforskning, da militæret ikke var indblandet⁵⁴⁰.

På side 83 (bilag 8) redegør kommissionen for den colombianske stats ansvar i sagen (der er ikke tale om egentligt bevismateriale, men en opsummering på baggrund af det fremlagte materiale)⁵⁴¹.

b) Sagens udfald:

Den colombianske stat har overtrådt følgende artikler i Den amerikanske menneskerettighedskonvention⁵⁴²:

1(1): Forpligtigelse til at respektere rettigheder⁵⁴³

4(1): Retten til liv⁵⁴⁴

5(1), 5(2): Retten til human behandling⁵⁴⁵

7(1), 7(2): Retten til personlig frihed⁵⁴⁶

8(1): Retten til en retfærdig retssag⁵⁴⁷

13: Retten til tanke- og ytringsfrihed⁵⁴⁸

25: Retten til juridisk beskyttelse⁵⁴⁹

---

⁵³³ Bilag 8 (IACHR) s.40-46

⁵³⁴ Bilag 8 (IACHR) s.47

⁵³⁵ Bilag 8 (IACHR) s.48

⁵³⁶ Bilag 8 (IACHR) s.48

⁵³⁷ Bilag 8 (IACHR) s. 49

⁵³⁸ Bilag 8 (IACHR) s.50

⁵³⁹ Bilag 8 (IACHR) s.51

⁵⁴⁰ Bilag 8 (IACHR) s.53

⁵⁴¹ Bilag 8 (IACHR) s. 83-84.

⁵⁴² Bilag 8 (IACHR) s. 142-144

⁵⁴³ (Egen oversættelse). Original: 1: Obligation to Respect Rights

⁵⁴⁴ (Egen oversættelse) Original: 4: Right to Life

⁵⁴⁵ (Egen oversættelse) Original: 5: Right to Humane Treatment

⁵⁴⁶ (Egen oversættelse) Original: 7: Right to Personal Liberty

⁵⁴⁷ (Egen oversættelse) Original: 8: Right to Fair Trial

⁵⁴⁸ (Egen oversættelse) Original: 13: Freedom of Thought and Expression

⁵⁴⁹ (Egen oversættelse) Original: 25: Right to Judicial Protection

c) Som konsekvens skal den colombianske stat:

Se bilag 8 (IACHR) s. 144-145

VI. ITUANGO MASSAKRENE

Bilag: bilag 9 (IACHR)

Sagsnr.: I/A Court H.R., **Case of the Ituango Massacres v. Colombia**. Preliminary Objection, Merits, Reparations and Costs. Judgment of July 1, 2006 Series C No. 148

Link: http://www.corteidh.or.cr/docs/casos/articulos/seriec_148_ing.pdf

I 1996 og 1997 udførte paramilitære dødspatroljer med støtte fra hæren to massakrer i Ituango-provinsen:

a) Sagen:

La Granja:

Den 11. juni 1996 kørte 22 tungt bevæbnede paramilitære ind i La Granja. På vejen havde de passeret en politistation, men politiet forsøgte ikke at stoppe dem⁵⁵⁰. De paramilitære beordrede lukning af alle offentlige etableringer i La Granja og udførte en kæde af selektive henrettelser, uden modstand fra ordensmagten⁵⁵¹. De paramilitære forlod efterfølgende byen, igen uden at møde modstand⁵⁵².

El Aro:

Den 22. oktober 1997 ankom cirka 30 paramilitære til landsbyen Puqui i Puerto Valdiva distriktet i Antioquia. Her samlede de arbejderne og udspurgte dem om guerillaen, hvorefter to landsbyboere; Omar de Jesús Ortiz Carmona og Fabio Antonio Zuleta Zabala blev skudt flere gange og dræbt⁵⁵³. Den 25. oktober 1997 nåede den paramilitære gruppe El Aro, hvor de samlede beboerne i byens park. Her blev tre personer myrdet; Guillermo Andrés Mendoza Posso, Luis Modesto Múnera Posada og Nelson de Jesús Palacio Cárdenas.⁵⁵⁴ Den paramilitære gruppe havde forinden afholdt møder med medlemmer af hærens Giradot-bataljon i Puerto Valdiva⁵⁵⁵.

59 familier mistede deres hjem, forretninger, husdyr eller anden ejendom, som følge af de paramilitære hærgen. Hverken hær eller politi forsøgte at hindre dødspatroljerne i at fragte tyvegods ud af provinsen⁵⁵⁶.

Beboerne i Ituango-provinsen havde forud for massakrerne, gentagne gange henvendt sig til lokale myndigheder og militær med en bøn om beskyttelse fra den voksende paramilitære tilstedeværelse⁵⁵⁷.

b) Sagens udfald:

---

⁵⁵⁰ Bilag 9 (IACHR) s.50

⁵⁵¹ Bilag 9 (IACHR) s.50

⁵⁵² Bilag 9 (IACHR) s. 51

⁵⁵³ Bilag 9 (IACHR) s.53

⁵⁵⁴ Bilag 9 (IACHR) s.56

⁵⁵⁵ Bilag 9 (IACHR) s.53)

⁵⁵⁶ Bilag 9 (IACHR)s. 64

⁵⁵⁷ Bilag 9 (IACHR) s. 49

Den colombianske stat har overtrådt følgende artikler i Den Amerikanske Menneskerettighedskonvention (bilag 9 (IACHR) s.148-151):

1(1): Forpligtigelse til at respektere rettigheder⁵⁵⁸

4: Retten til liv⁵⁵⁹

5: Retten til human behandling⁵⁶⁰

6(2): Frihed fra slaveri⁵⁶¹

7: Retten til personlig frihed⁵⁶²

8(1): Retten til en retfærdig retssag⁵⁶³

11(2): Retten til privatliv⁵⁶⁴

21: Retten til ejendom⁵⁶⁵

22: Retten til mobilitet og hjem⁵⁶⁶

25: Retten til juridisk beskyttelse⁵⁶⁷

c) Som konsekvens af dette skal den colombianske stat:

Se bilag 9 (IACHR) s.151-152

VII. LA ROCHELA MASSAKREN

Bilag: bilag 10 (IACHR) (kun på spansk)

Sagsnr: I/A Court H.R., **Case of the Rochela Massacre v. Colombia**. Merits, Reparations and Costs. Judgment of May 11, 2007. (Only in Spanish) Series C No. 163

http://www.corteidh.or.cr/pais.cfm?id_Pais=9

a) Sagen:

Den 18. januar 1989 tilbageholdt mindst 40 medlemmer af den paramilitære gruppe "Los Masetos" med hjælp og samtykke fra statslige repræsentanter, en juridisk kommission bestående af 15 personer, inklusiv to dommere, to dommersekretærer og 11 medlemmer af politiets tekniske afdeling. 12 blev henrettet, mens tre overlevede⁵⁶⁸. Ofrene var i gang med en undersøgelse af menneskerettighedsbrud begået af hær, politi og paramilitære i Magdalena Medio-regionen, herunder sagen om de 19 handelsmænd⁵⁶⁹.

---

⁵⁵⁸ (Egen oversættelse) Original: 1: Obligation to Respect Rights

⁵⁵⁹ (Egen oversættelse) Original: 4: Right to Life

⁵⁶⁰ (Egen oversættelse) Original: 5: Right to Humane Treatment

⁵⁶¹ (Egen oversættelse) Original: 6: Freedom of Slavery

⁵⁶² (Egen oversættelse) Original: 7: Right to Personal Liberty

⁵⁶³ (Egen oversættelse) Original: 8: Right to Fair Trial

⁵⁶⁴ (Egen oversættelse) Original: 11: Right to privacy

⁵⁶⁵ (Egen oversættelse) Original: 21: Right to property

⁵⁶⁶ (Egen oversættelse) Original: 22: Freedom of Movement and Residence

⁵⁶⁷ (Egen oversættelse) Original: 25: Right to Judicial Protection

⁵⁶⁸ Bilag 10 (IACHR) s. 23 p: 74 – (Egen oversættelse) Org. tekst: *En el presente caso, el Estado confesó que el 18 de enero de 1989, por lo menos cuarenta miembros del grupo paramilitar "Los Masetos", contando con la cooperación y aquiescencia de agentes estatales, inicialmente retuvieron a las 15 víctimas de este caso, quienes conformaban una Comisión Judicial (Unidad Móvil de Investigación) compuesta por dos jueces de Instrucción Criminal³⁵, dos secretarios de juzgado³⁶ y once miembros del Cuerpo Técnico de la Policía Judicial (CTPJ)³⁷ y posteriormente perpetró una masacre en su contra, en la cual fueron ejecutados doce de ellos y sobrevivieron tres.*

⁵⁶⁹ Bilag 10 (IACHR) s.32-33 p: 101

Den paramilitære gruppe samarbejdede med enheder i hæren og brugte deres base.⁵⁷⁰ Medlemmer af hæren havde bidraget i dannelsen af og støttede den paramilitære gruppe, brugte dem som vejvisere og patruljerede sammen med gruppen.⁵⁷¹

Målet med aktionen var at henrette medlemmerne af den juridiske kommission, og fjerne eller ødelægge materialet som kommissionen havde indsamlet.⁵⁷²

De paramilitære tilbageholdt ofrene i ca. 2 ½ time, hvor de blandt andet blev udspurgt om sagen med de 19 handelsmænd⁵⁷³. Herefter begyndte de væbnede mænd at skyde vilkårligt mod kommissionens medlemmer. Skyderierne fortsatte i flere minutter. Inden de forlod området, malede de paramilitære ”*Ud med MAS*”⁵⁷⁴, *ud med de paramilitære*” på deres køretøjer, for at sikre at ansvaret for massakren blev tilskrevet guerilla-grupperne⁵⁷⁵.

b) Sagens udfald:

Bilag 10 (IACHR) s. 91-92

Den colombianske stat har forbrudt sig mod følgende artikler i Den amerikanske menneskerettighedskonvention:

4(1): Retten til liv⁵⁷⁶

5(1) og 5(2): Retten til human behandling⁵⁷⁷

7: Retten til personlig frihed⁵⁷⁸

i relation til artikel 1(1): Forpligtigelse til at respektere rettighederne⁵⁷⁹

Over for de overlevende ofre har staten forbrudt sig mod følgende artikler:

8: Retten til en retfærdig retssag⁵⁸⁰

25: Retten til juridisk beskyttelse⁵⁸¹

c) Som konsekvens af dette skal den colombianske stat:

Se bilag 10 (IACHR) s. 93-94

---

⁵⁷⁰ Bilag 10 (IACHR) s. 29 p:95

⁵⁷¹ Bilag 10 (IACHR) s.32-33 p: 101

⁵⁷² Bilag 10 (IACHR) s. 33 p: 101 – (Egen oversættelse) Org. tekst: ”h) el objetivo de las violaciones en este caso era ejecutar a los miembros de la Comisión Judicial y sustraer o destruir los expedientes que llevaba dicha comisión en relación con dichas investigaciones; e i) el Estado reconoce que incurrió en una omisión respecto a la protección de la Comisión Judicial, omisión que la Corte hace notar se produjo dentro de un contexto de riesgo para los funcionarios judiciales en el cumplimiento de sus labores”

⁵⁷³ Bilag 10 (IACHR) s. 35 p:110)

⁵⁷⁴ MAS: ”Muerte a los secuestradores”- død over kidnapperne. Paramilitær gruppe dannet i starten af 80erne af blandt andet officerer fra hæren i alliance med store kvægfarmere, og som senere blev en del af AUC (Nazih Richani, NACLA XXXIV No.2 sept/okt 2000)

⁵⁷⁵ Bilag 10 (IACHR) s. 37, p:115 – (Egen oversættelse) Org. tekst: ”Antes de irse, los paramilitares pintaron en la superficie exterior de los vehículos “Fuera el MAS, fuera los paramilitares”, a fin de asegurar que la autoría de la masacre fuera atribuida a los grupos guerrilleros.”

⁵⁷⁶ (Egen oversættelse) Original: 4.1: Right to Life

⁵⁷⁷ (Egen oversættelse) Original: 5.1 og 5.2: Right to Humane Treatment

⁵⁷⁸ (Egen oversættelse) Original: 7.1 og 7.2: Right to Personal Liberty

⁵⁷⁹ (Egen oversættelse) Original: 1.1: Obligation to Respect Rights

⁵⁸⁰ (Egen oversættelse) Original: 8: Right to Fair Trial

⁵⁸¹ (Egen oversættelse). Original: 25: Right to Judicial Protection

VIII. ESCUÉ ZAPATA SAGEN

Bilag: Bilag 11 (IACHR) (spansk)

Sagsnr: I/A Court H.R., **Caso de Escué-Zapata v. Colombia**. Merits, Reparations and Costs. Judgment of July 4, 2007 (Only in Spanish) Series C No. 165

Link: http://www.corteidh.or.cr/pais.cfm?id_Pais=9

a) Sagen:

Om natten gik en af hærens delinger i Cauca-området ind i huset til Germán Escué Zapata og hans familie. Baggrunden var meldinger om at der skulle findes våben i et hus i området, og at en indianer skulle anholdes⁵⁸².

Escué blev udspurgt om hvor våbnene befandt sig, mens han blev slået og kaldt guerillasoldat⁵⁸³. Herefter tog de ham med op i bjergene, slog ham med en geværkolbe i maven og skød ham flere gange⁵⁸⁴.

Da de kom tilbage til lejren, blev de pågældende soldater instrueret af deres overordnede til at sige at under flytningen [af Germán Escué Zapata] var der opstået et sammenstød med en guerilla-gruppe og at Germán Escué var død i krydsilden⁵⁸⁵.

Germán Escué Zapata var indianer og udfyldte en vigtig rolle i lokalsamfundet.⁵⁸⁶ I forbindelse med sagen blev det fremhævet af Den Interamerikanske Menneskerettighedskommission i en rapport om Colombia fra 1999 beskrev at *"mere end 500 indianerledere er blevet myrdet i løbet af de sidste 25 år af politiske årsager"*⁵⁸⁷.

Domstolen fandt ikke tilstrækkelige beviser til at slå fast hvorvidt soldaterne handlede på egen hånd eller efter tilskyndelse fra andre indianere eller jordbesiddere med det specifikke formål at henrette Germán Escué Zapata på baggrund af den ledende rolle, han havde i lokalsamfundet. Dette skyldtes først og fremst manglende fremgang i de interne undersøgelser.

b) Sagens udfald⁵⁸⁸:

Den colombianske stat har forbrudt sig mod følgende artikler i Den Interamerikanske konvention for Menneskerettigheder:

4(1): Retten til liv⁵⁸⁹

5(1) og 5(2): Retten til human behandling⁵⁹⁰

7(1) og 7(2): Retten til personlig frihed⁵⁹¹

11(2): Retten til privatliv⁵⁹²

---

⁵⁸² Bilag 11 (IACHR) s. 12 paragraf 34-36.

⁵⁸³ Bilag 11 (IACHR) s. 12 p: 36 – (Egen oversættelse) Org. tekst: "[...]mientras le preguntaban dónde estaban las armas y lo calificaban de guerrillero, lo golpearon".

⁵⁸⁴ Bilag 11 (IACHR) s. 13 p: 37, 38.

⁵⁸⁵ Bilag 11 (IACHR)s.13 p:39 - (Egen oversættelse) Org. tekst: "Al llegar al campamento, los soldados que presenciaron los hechos fueron orientados por sus superiores a decir que durante el traslado se había producido un "hostigamiento" con un grupo guerrillero y que Germán Escué había muerto en medio del fuego cruzado".

⁵⁸⁶ Bilag 11 (IACHR) s. 20 p: 58.

⁵⁸⁷ Bilag 11 (IACHR) s. 17 p: 47- (Egen oversættelse) Org. tekst: "[m]ás de 500 dirigentes indígenas fueron asesinados en estos últimos 25 años por razones políticas".

⁵⁸⁸ Bilag 11 (IACHR) s. 49-50.

⁵⁸⁹ (Egen oversættelse) Original: 4(1): Right to Life

⁵⁹⁰ (Egen oversættelse) Original: 5(1) og 5.2: Right to Humane Treatment

⁵⁹¹ (Egen oversættelse) Original: 7(1) og 7(2): Right to Personal Liberty

⁵⁹² (Egen oversættelse) Original: 11(2): Right to Privacy

8(1): Retten til en retfærdig retssag⁵⁹³

25: Retten til juridisk beskyttelse⁵⁹⁴

I relation til Artikel 1(1): Forpligtigelse til at respektere rettighederne⁵⁹⁵

c) Som konsekvens skal den colombianske stat:

Bilag 11 (IACHR) s.50

---

⁵⁹³ (Egen oversættelse) Original: 8: Right to Fair Trial

⁵⁹⁴ (Egen oversættelse) Original: 25: Right to Judicial Protection

⁵⁹⁵ (Egen oversættelse) Original: 1: Obligation to Respect Rights

Annex IV: Liste over et udsnit af FARC's angreb i 2005-2007:

2. september 2007:

10 soldater døde og 5 forsvandt i kampe mod FARC i et bjergrigt område i Quidio, Tolima-provinsen ca. 200 km fra Bogotá⁵⁹⁶.

26. maj 2007:

FARC angreb politiets mobile patrulje i kommunen Ipales. I følge en officiel udtalelse fra FARC, medførte angrebet ti døde militærfolk, fem sårede og otte flygtede⁵⁹⁷.

3. marts 2007:

I landsbyen Laurales i Vista Hermosa kommune i Meta-provinsen fandt kampe sted mellem guerrilla og hæren, hvor 11 militærfolk døde og 38 blev sårede⁵⁹⁸.

24. december 2006:

I følge oplysninger fra general Freddy Padilla de Leon fra den colombianske hær døde mindst 14 soldater i kampe mod FARC. Kampene fandt sted i Meta-provinsen syd for Bogotá⁵⁹⁹.

1. december 2006:

Et FARC-angreb kostede 17 militærfolk livet. Kampene fandt sted natten ved Abrego området i Norte de Santander-provinsen⁶⁰⁰.

2. november 2006:

FARCs angreb mod en politienhed omtales som årets hårdeste angreb. Mindst 17 politiagenter og 2 civile døde. Man formoder at 5 guerrilla soldater mistede livet. Kampene fandt sted i Córdoba-provinsen i det nordlige Colombia⁶⁰¹.

23. juni 2006:

Guerrilla-soldater fra FARC angreb en militær patrulje i Guamo Bolivar distrikt, som medførte 17 militære og 1 død guerrilla-soldat.⁶⁰²

6. april 2006:

I følge oplysninger fra den colombianske hær blev mindst 15 soldater dræbt og 10 andre blev sårede i en række kampe mod FARC i Puerto Rico, et område i Meta-provincen⁶⁰³.

---

⁵⁹⁶ http://www.lanacion.com.ar/exterior/nota.asp?nota_id=940259

⁵⁹⁷ Parte de guerra 27. maj 2007:

<http://www.farcep.org/?node=2,2924,1&highlight=Parte%20de%20guerra%20de%20las%20FARC-EP%202007>

⁵⁹⁸ FARC-EP Official comunique 15. Marts 2007:

<http://www.farcep.org/?node=2,2783,1&highlight=Parte%20de%20Guera%202007>

⁵⁹⁹ http://news.bbc.co.uk/hi/spanish/latin_america/newsid_6207000/6207339.stm

⁶⁰⁰ Ibid.

⁶⁰¹ http://news.bbc.co.uk/hi/spanish/latin_america/newsid_6111000/6111288.stm

⁶⁰² FARC-EP: Partes de las FARC-EP/kamprapport 27. Juni 2006: <http://www.farcep.org/?node=2,2148,1>

⁶⁰³ http://news.bbc.co.uk/hi/spanish/latin_america/newsid_4881000/4881846.stm

17. december 2005:

FARC angreb en politi-station i byen Bagadó. 8 militærfolk døde og 7 blev sårede. 29 militærfolk blev tilbageholdt under angrebet, og løsladt igen den 20. december⁶⁰⁴.

23. oktober 2005:

I Puerto Colón og San Miguel i Putumayo-provinsen angreb FARC simultant to politi-stationer, hvor to politifolk døde og fem blev sårede⁶⁰⁵.

1. august 2005:

FARC-guerrillaer angreb en militær-transport i Atanuez-distriktet i Valledupar. 15 soldater blev dræbt⁶⁰⁶.

26. juni 2005:

I Puerto Asis i Putumayo-distriktet omringede FARC en militærbase. 17 soldater døde, 9 blev sårede og 14 forsvandt under kamphandlingerne. I Sardinata i Norte de Santander-provinsen var der samtidige kampe mellem FARC og hæren, hvor mindst 8 soldater blev dræbt⁶⁰⁷.

19. maj 2005:

FARC udførte et overraskelsesangreb, hvor 10 militærfolk blev dræbt i Tadó i Choco-provinsen.⁶⁰⁸

1. februar 2005:

Ca. 100 guerrillasoldater angreb en marine-infanteribase ved Stillehavskysten. 16 døde og 25 sårede⁶⁰⁹.

---

⁶⁰⁴ Semana –Especiales, 13. Februar 2006: http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?IdArt=90770

⁶⁰⁵ www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?IdArt=90770

⁶⁰⁶ http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?IdArt=90770

⁶⁰⁷ http://news.bbc.co.uk/hi/spanish/latin_america/newsid_4623000/4623389.stm

⁶⁰⁸ http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?IdArt=90770

⁶⁰⁹ http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?IdArt=90770